

382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

ISSUE #056 · MONSEY: Candle Lighting - 4:19 · Shabbos Ends - 5:49 (72 min past shkiah) · November 16, 2019 · 18 Cheshvan, 5780 · BS"D

DIVREI TORAH PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

PARSHAS VAYERA

Wishing a heartfelt Mazel tov to **REB ARI & BELLA LEVITAN,** RABBI & MRS. CHAIM ZEV & ROCHEL LEVITAN, MR. & MRS. ABIE & SARA ROTENBERG. & THE ENTIRE LEVITAN FAMILY

on the Bar Mitzvah of their son and grandson

טיב הקהילה

ENGLISH DIVREI TORAH ANFEI EREZ • TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID PENINIM ON THE TORAH · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

Mazel Tov!

Wishing a heartfelt Mazel tov to

REB ARI & BELLA LEVITAN,
RABBI & MRS. CHAIM ZEV & ROCHEL LEVITAN,
MR. & MRS. ABIE & SARA ROTENBERG,
& THE ENTIRE LEVITAN FAMILY

on the Bar Mitzvah of their son and grandson **DOVI**

The Ramapost Staff & Family

Skragi Rajl Dani Effest Milke Lum Sout Fruly Shroy

RAMAPOSTE MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

The Ram HaTorah Staff

רם בתורה

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opporuntity to sponsor weekly Divrei Torah.

The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, l'eiluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

פרשת וירא

יח' חשוו תש"פ VOL. 1 / ISSUE 12

e have all met or know people that we thought great things will become of them only to be woefully disappointed. How often is the most likely in the class to succeed accurate? How often is the one you thought least likely to amount to anything the source of amazing achievement? Learning about לוט , we see that he is the answer to both of these questions.

Lot lives his life in the Daled Amos of Avraham Avinu, reveling in that aura of שכינה. However, as Chazal point out, he fell into the common trap of money becoming the deciding and final factor for life's decisions - להוט אחר ממונו. He and his shepherds can't live up to Avraham's standards. His decision about relocating is tainted by the lure of money despite the quality of the people he will surround himself with. He gave it all up, Avraham and Hashem (Rashi 13:11) and all the lessons of אור כשדים where his father הרן gave up his life. Disappointing.

This however can explain a question that מפרשים take note of. When the מלאכים came to Avraham in the guise of Arabs, he immediately told them to wash their feet because they worship אבק רגליהם - the sand on their feet, to avoid bringing that עבודה זרה into his home. (Rashi 18:4). However, when they came to Lot in otto he initially instructed them to rest and only then to wash their feet (see Rashi 19:2 both פשטים). Why would Lot, raised by Avraham the antagonist to all forms of עבודה זרה in the world, not care about bringing idolatry into his house?

Let us pause for a moment - ליתן רוח להתבונן - What kind of עבודה זרה is it to worship the sand on your own feet? No idol, no rock throwing or even worse, what is there to worship?

Rav Tzadok HaKohen (Vayeira 10) points to a Pasuk in (1:16) חבקוק על כן יזבח לחרמו ויקטר למכמרתו כי בהמה שמן חלקו ומאכלו בריאה , complaining about Nevadnezers success, Chavakuk says; he offers sacrifices to his fishing net and burns incense to his trawl (larger fishing net) for through them his portion is fat and his food is plentiful (see Radak there). Rav Tzadok explains that the עבודה זרה entailed worshiping the tools of your livelihood, your method of פרנסה, without ascribing it to any deity. Therefore, the Arabs who were peddlers, walking from town to town selling their wares, worshiped the sand on their feet that allowed them to earn a living. We might suggest that Lot certainly would have never allowed any other idolatry into his home, but the that worshiped whatever it was that helped you make money, even at the expense of denying G-d was not that terrible to Lot-he himself had bowed at that very altar. That נסיון we can all relate to, by some of us more profoundly and by some of us more muted, because money clouds even 20-20 vision. It can be in a business deal or the sad preface to a Shabbos conversation about business-Nisht Oif Shabbos G'redt. We can all fill in our own blanks. Not an easy נסיון at all, trading in Hashem for financial gains.

Yet, despite our disillusionment with Lot, he becomes the dubious origin for Malchus Bais Dovid and thereby Melech Hamoshiach. We all know the story of how Lot's daughters thought that the world had been destroyed and it was their responsibility to populate the world. With noble intentions, they were intimate with their father and brought Moay and Amon into the world. These two nations became the mothers of Malchus Bais Dovid via Rus and Naamah. Is this the result we would expect from an act of incest? (I think even in our sick world this is still a perversion deemed scandalous, although I have not yet checked the headlines of The N.Y. Times today) Mefarshim abound trying to explain this while voyaging through oceans of סתרי תורה almost all of whom are above me. The little that I think I do understand, deserves many articles of its own. But here is a sampler, I hope I understand it well enough to make it semi-clear.

Rav Tzadok (קומץ 'קומץ') traces another step of Lot's downfall. The Pasuk (19:1) says; סדם בשער סדם, Lot was sitting at the gate of סדם meaning that Lot had one foot in סדם and the other one outside-literally on the fence. Lot had almost become a full fledged "Sodomnik" when the Malachim saved him - -at the last moment. Says Rav Tzadok, this parallels Yetzias Mitzrayim as Hashem took us out right before sinking into irreversible סומאה. However, being that Lot was half in סדם, he lost half of his משפחה, his married daughters and nearly his wife.

Rav Tzadok continues his approach in his Sefer צדקת הצדיק (קיא) explaining that the job of משיח is להוציא יקר -to extract greatness from the lowliest place, the noble from the inferior. He brings the opinion in the Gemara in Sanhedrin (98a) that בן דוד will only come to a דור שכולו חייב (Too deep for me but it means he will raise us up to the Majesty of Hashem from a very distant place) to understand the Gemara in Sukkah (52a) that Hashem will "Shecht" (slaughter) the Yetzer Hara, it must mean the eradication of all the EVIL from the world and turn the world into one big משכן to serve Hashem. Rav Tzadok explains, to take ALL THE EVIL and elevate it to that lofty place, it must come from the worst place, the most deprived and immoral, in order to embrace even the epitome of all evil in the כנפי השכינה. For the world to be מלכותו בכל משלה, even the worst wickedness, even an acknowledged indecency must be used to create a world cleansed of contamination.

This is why the daughters of Lot and Lot who are "שורש כח היצר הרע" had to be the source of משיח בן דוד. Extraordinary insights that we are still too near-sighted to understand fully. It does teach us to become somewhat far-sighted and imagine a world - כולו טוב -no more "Sodomniks", people helping each other, society not trying to impose their debauchery on normal decent people, no more wars and to Daven and to know as we await that great day-בכל יום שיבוא בב"א.

May we all be Zocheh.

אמול ביונבעני אויתן

MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevulon while rooted in the tents of Yissochor. B"h they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod. For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM

Please do not pass – אל נא תעבור

HaRav HaKadosh Rebbe Yeshaya ben R' Moshe of Kerestier ztvk"l was famous for his involvement in *hachnasas orchim* – hospitality to guests – and he devoted a lot of time to this. Once, during the break before shofar blowing, his Chassidim saw him preparing food for the *tzibbur* [congregation] for after the *seudah*. The Chassidim asked him, "Our Rebbe, why are you doing this now? All the Tzaddikim are preparing themselves for shofar blowing." Rebbe Yeshaya answered them: "The Rebbes are involved in the procedural [*berazin dirazin*] but I am involved in *lesova v'lo lerazon* – for plenty and not for scarcity." It is similarly told about HaRav HaKadosh of Leluv ztvk"l who when he came to Kever Rochel he would set up a *seudah* and he explained that a mother loves to see her children eating...

Everyone discusses the trait of *hachnasas orchim* of Avraham Avinu, the famous story that opens our parsha with Avraham Avinu sitting at the doorway of his tent in the heat of the day while he was very ill. This was the third day following his *milah*, and how ultimately, he was able to receive the guests/Arabs/angels with vigor.

But there is also another aspect to his devotion that very few discuss, it was then that HaKadosh Baruch Hu came to visit Avraham Avinu while he was ill. When he saw the guests, he asked of HaKadosh Baruch Hu (18:3) 'אל נא תעבור מעל עבדך' – 'Please do not pass from before Your servant'. That is: Excuse me, please wait while I receive the guests. This is truly astounding, as at this moment in time Avraham Avinu had reached a very high level in clinging to the Creator, how could he forego this level to receive guests who appeared to be Arabs?

Rather, Avraham Avinu was teaching us a great principle in the service of Hashem. Sometimes we think that it is only possible to attain attachment to the Creator by spending long hours learning or in Tefillah. But the truth is that it is possible to be attached to the Creator with any mitzvah, even a mundane mitzvah like doing chesed [kindness] and hospitality to guests. To do chesed one does not have to establish a chesed organization, it is possible to begin doing chesed with one's family, and to remember that this is a mitzvah exactly like putting on Tefillin (of course this does not exempt one from learning Torah or davening). We just must remember and ask of the Creator 'please do not pass from before Your servant', help me fulfill this mitzvah for the sake of Heaven and I will be attached to You with it.

Tiv HaTorah - Vayeira

'Who causes salvation to flourish' – 'מצמיח ישועות'

Our company manufacturers alternative medications under the auspices of several offices.

About a week ago, the computer could not print the labels and we had to print the labels manually, entering the medication details, the ingredients, how to take it, and then to affix it to the medication bottles.

We send the medication via courier to its designated destination.

That week a call came into the office from an unidentified source and an unexpected address.

On the phone was an Arab who did not understand what was sent to him in his village and what was in the package. I asked him to read the labels on the vials that he received, but it turned out there were no labels or markings on the vials. Apparently, there was an error in shipping and the medicine was sent to the wrong address and even more disturbing was the negligence on the part of the employee who sent unlabeled medication which was against the law and could endanger the whole company.

At the same time I received a phone call from a patient who had not received her order, and it turned out that the shipment that went to the Arab village was meant for her, but it was a mystery how it ended up where it did.

I explained to her that a mistake was made in the shipping address and we were preparing and shipping her a replacement order immediately.

It was at this point that I realized the great *hashgacha* from Above, the patient works in one of the reliable offices that audit our company, and had the unlabeled medicine came to their destination, we would have been in a lot of trouble. Hashem had bestowed much mercy and compassion on us and sent the order to another location to save us from a harsh inspection. Who knows what would have happened then?

ת.ר.

(ישעיה מא:ח) 'זרע אברהם אוהבי' 'The offspring of Avraham who loved me'

(Yeshava 41:8)

כי ידעתיו למען אשר חצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט (יח:יט)

For I have cherished him, because he commands his children and his household after him that they keep the way of Hashem, doing charity and justice (18:19)

Rashi explains: For one who cherishes a person draws him close to him and knows him and becomes familiar with him. And why have I cherished him? Because he commands his sons about Me to keep My ways.

The service of Hashem through agility

Avraham Avinu, the Father of the Nation, merited and HaKadosh Baruch Hu testified about it, that He knew that not only would he keep the mitzvos but he would also train his sons and the generations that followed to keep the way of Hashem to do charity and justice. The question arises, everyone has free will and freedom of choice to do what is good and right in the eyes of Hashem or chas v'shalom the opposite. If this is so, then how can the Torah testify about Avraham Avinu before his son Yitzchak even came into the world? True, he will command his son and all the generations after him to keep the way of Hashem, albeit that Hashem knew what the generations are destined to do, but the Torah is eternal, and this is to teach us a moral lesson.

To resolve this, even before the angels informed him about the birth of Yitzchak, the Creator already knew 'that Avraham commanded his household to keep the way of Hashem', because Avraham recognized the signs of the love of Hashem. Aside from the devotion that was displayed for him at Ur Kasdim, and he was the first to publicize His G-dliness in this world, and he separated himself and put himself opposite the rest of civilization as it states (14:13) 'אברהם העברי' – 'Avraham the Ivri', that is, the entire world was on one side and he was on the other. He had an additional attribute, he did every command of Hashem with agility, joy, and craving, this demonstrated his love of Hashem, his sole purpose was to hear and fulfill the word of Hashem.

Now, let us examine the many examples of agility that we see in the Torah. In the beginning of the parsha, when the guests came to Avraham, despite there being many reasons for him not to get up and attend to them by feeding them and giving them drink, since he was being visited by Hashem on the third day of his healing after milah, and someone who is ill is exempt by the Torah. Still, he did not tarry, rather, he quickly got up from his seat before the Shechina and he rushed to receive his guests as it states (18:2) 'וירא וירץ לקראתם' – 'he saw and he ran towards them', then (18:6) he rushed to Sarah and said "חור קמח סלת' הבקר שלש סאים קמח סלת' - 'Hurry! Three se'ah of unsifted flour, sifted' and then he hurried to the help (18:7) 'ואל הבקר רץ אברהם' - 'then Avraham ran to the cattle'.

And so we find many times regarding his getting up early and hurrying to do mitzvos. When told about the Akeidah, he said (22:1) 'וישכם ''רופים ב' ''רופים בבקר ויחבוש את חמורו' - Avraham arose early in the morning and he saddled his donkey'. Also when Sarah told him to send away the son of the maid – Yishmael, when she did not want him inheriting with Yitzchak, HaKadosh Baruch Hu told him (21:12) ''ר' שר מאמר אליך שרה שמע בקולה' - 'Whatever Sarah tells you, heed her voice' then immediately, (21:14) יכל אשר תאמר אליך שרה בבקר וישלם אברהם בבקר ויקן אל הגר שם על שכמה ואת הילד וישלחה' - לחם וחמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה ואת הילד וישלחה' - לחם וחמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה מאות of water, and gave them to Hagar. He placed them on her shoulder and the boy and sent her off'. Furthermore, when instructed about bris milah (17:26) בעצם היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו' - 'On that very day Avraham was circumcised and Yishmael his son.

He did not heed those who mocked him because he did everything out of the great love for Hashem and he rushed to do everything.

When a person does mitzvos with agility and joy he demonstrates his love for the one who commanded him, that is why he does it right away. He waits with anticipation to fulfill the next commandment. When the time comes to fulfill a mitzvah, he does with a burning desire. This is not so with someone who just does something to fulfill his obligation. He does it with heaviness and laziness. He shows what a burden it is for him, and it would have been better had he not been commanded, therefore he does it almost as a rebellion.

Avraham Avinu always rushed to do the will of his Maker until he merited being called by the Creator 'אברהם אוהבי' – 'Avraham who loved Me' (Yeshaya 41:8). The Creator testifies about him 'for I have cherished him' because he demonstrated his love for Hashem to fulfill His commandments immediately with agility. Surely, 'he commands his children after him' to be like him and he instills this service in their hearts 'that they keep the way of Hashem, because if someone loves something, he instills this love in his relatives and those around him, and he wants them to fulfill it as well.

This is hinted at in the *zemer* 'Kol Mekadesh', 'Seekers of Hashem, seed of Avraham His beloved', that is, where do those who seek Hashem derive their strength? Because they are the seed of Avraham His beloved. They love the Omnipresent just as Avraham did.

The deeds of the fathers are a sign for the children

Tanna Dvei Eliyahu states (Chapter 25) 'A person is obligated to say, "When will my deeds reach those of my father?" Thus, it is imposed on us, we are all children of Avraham, to cling to this good trait and do all the mitzvos with agility and joy, for one is dependent on the other. Immediately upon arising in the morning be strong like a lion to be one of the first ten in shul as brought down in the Gemara (Berachos 57b: 'R' Yehoshua ben Levi said: One should always get up early for shul so as to be counted among the first ten, then even if 100 come after him, he is rewarded corresponding to all of them'. One thing leads to another and even his Tefillah is then more efficient because he shows his love and craving for mitzvos and to serve the Creator and he brings satisfaction to his Maker.

However, if he comes late to davening and he is not properly preparing himself to stand before the exalted King, he demonstrates that what he is doing is a burden to him and he is not getting the full benefit of coming to shul.

Even Mincha and Maariv has an aspect of 'davening at dawn' as the Tzaddik R' Zundel Kroizer would say, that everyone should see to daven at the first chance that he can, then it will be considered as if it is at dawn as Rashi explains (Berachos 9b) 'vasikin – humble people that love mitzvos'. The agile come early to mitzvos [zarizim makdimim l'mitzvos]. He is not lazy and delays davening, rather, he davens early to show his love for HaKadosh Baruch Hu.

It is clear that one who is an 'ohev Hashem' [lover of Hashem] is meticulous with his Tefillah at least as much as he is with his esrog and other mitzvos performed 'lemehadrin', he comes to shul first and leaves last, he is attentive to hear Kaddish, Barchu, Kedusha, Chazaras HaShatz [Repetition of Shemona Esrei], and this is how he sanctifies and honors the Name of Hashem.

HaKadosh Baruch Hu should allow us to merit to go in the way of Avraham Avinu and we should reach the deeds of our fathers and demonstrate with our actions that we are his sons and his beloved who fulfill mitzvos properly.

An Amazing Insight from the Ra"n

HKB"H Did Not Command Avraham "Take your son" but rather Requested that He Do So if It Pleased Him

In this week's parsha, parshas Vayeira, it behooves us to explore the monumental ordeal of Akeidas Yitzchak. It was, of course, the tenth and final ordeal Avraham Avinu was subjected to by HKB"H. As the Mishnah teaches us (Avos 5, 3): עשרה "ניסיונות נתנסה אברהם אבינו עליו השלום ועמד בכולם.—Avraham Avinu, a"h, was subjected to ten tests and he passed them all. According to Rashi and the Rambam, Akeidas Yitzchak-the binding of his beloved son Yitzchak—was the tenth test. Their source is the Pirkei D'Rabbi Eliezer (31): הניסיון העשירי ויהי אחר This ordeal is described in the passage beginning with the passuk (Bereishis 22, 1).

This is also consistent with the following passage in the Midrash (B.R. 56, 11) related to the passuk (ibid. 15): יויקרא מלאך ה' אל אברהם שנית מן השמים ויאמר בי נשבעתי. מה צורך לשבועה זו... כיון שנתנסה אברהם אבינו ניסיון עשירי, אמר לו הישבע לי שאין אתה מנסה אותי עוד ."מעתה The malach of Hashem called to Avraham a second time from heaven. And he said, "By Myself I swear!" What was the purpose of this oath? ... After being subjected to the tenth test, he (Avraham) said to Him (HKB"H), "Swear to me that You will not test me anymore from now on." Once again, this corroborates the assertion that the ordeal of the Akeidah represents the tenth test. It was so difficult for Avraham that he beseeched HKB"H to swear to him that he would not be subjected to any more tests. HKB"H acquiesced with the malach's declaration: "By Myself I swear!"

The Term "נא" Implies a Request

So, let us examine the original, heavenly command instructing Avraham to bind Yitzchak (ibid. 1):

"זיהי אחר הדברים האלה והאלקים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני, ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה על אחד ההרים אשר אומר אליך".

And it happened after these words that G-d tested Avraham, and He said to him, "Avraham," and he said, "Here I am." And He said, "Please take your son, your only one, whom you love-Yitzchak-and go to the land of Moriah, and bring him up there as an offering upon one of the mountains, which I shall tell you."

Regarding this passage, we found the following in the Gemara (Sanhedrin 89b):

יאמר רבי שמעון בר אבא, אין נא אלא לשון בקשה, משל למלך בשר ודם שעמדו עליו מלחמות הרבה, והיה לו גיבור אחד ונצחן, לימים עמדה עליו מלחמה חזקה, אמר לו, בבקשה ממך עמוד לי במלחמה זו, שלא יאמרו ראשונות אין בהם ממש, אף הקב"ה אמר לאברהם, ניסיתיך בכמה ניסיונות ועמדת בכולן, עכשיו עמוד לי בניסיון זה, שלא יאמרו אין ממש בראשונים".

Rabbi Shimon bar Abba said: The term "נא" is employed exclusively for requests. It is analogous to a human king who had to wage many wars; he had one heroic warrior who won them all. Eventually, he faced a difficult battle. He said to him, "I beg of you, represent me in this battle, so that they will not say that the previous ones were inconsequential." In similar fashion, HKB"H said to Avraham, "I have subjected you to numerous tests and you have passed them all. Now, pass this test, so that they will not say that the previous ones were inconsequential."

Clearly, the request to slaughter Yitzchak, his only legitimate son, whom he fathered at the age of one hundred years old, was a more difficult ordeal than any of the previous ones. Nevertheless, if Avraham Avinu had not passed this final test, why would people have discounted the validity of the previous nine tests, which he passed with flying colors?

Additionally, the commentaries ask an intriguing question. For someone as great as Avraham Avinu, why was the ordeal

ENOS (ENOS (EN

of Akeidas Yitzchak considered so difficult and challenging? After all, Jews have been willing to sacrifice their lives in every generation for "kiddush Hashem" and have endured all sorts of unusual deaths. In fact, Avraham had already demonstrated his willingness to sacrifice his life for "kiddush Hashem," when he refused to worship avodah-zarah; as we are taught, Nimrod had him thrown into a fiery furnace in Ur Kasdim.

While discussing the Akeidah, it is worth noting that by withstanding this ordeal, Avraham left an indelible, positive mark on Jews in all future generations. In the words of the Midrash (B.R. 56, 3) regarding the passuk (ibid. 6): יויקח בידו "ויקח בידו אמרי, כל אכילות את האש ואת המאכלת. למה נקראת סכין מאכלת, רבנן אמרי, כל אכילות "He took in his hand the fire and the knife." Why is the knife called a "ma'acheles"? The Rabbis teach: Everything that Yisrael eat in Olam HaZeh, they eat solely in the merit of that "ma'acheles." (Translator's note: The term "ma'acheles" is related to the Hebrew words for food and eating.)

Then, after the Akeidah, we see that HKB"H sent a heavenly malach to bless Avraham Avinu and all of his future descendants (ibid. 16): "ויאמר בי נשבעתי נאום ה', כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא וויאמר בי נשבעתי נאום ה', כי ברך אברכך והרבה את הדעך ככוכבי השמים חשכת את בנך את יחידך, כי ברך אברכך והרבה את דעך ככוכבי השמים. And he said, "By Myself I swear—the word of Hashem—that because you have done this deed, and have not withheld your son, your only one, that I shall surely bless you and surely increase your offspring like the stars of the heavens and like the sand on the seashore; and your offspring shall inherit the gate of its enemy." This deserves further scrutiny seeing as we have a principle (Kiddushin 39b): "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא" —the reward for a mitzvah is not given in this world. If that is true, how can we be rewarded in Olam HaZeh for the act of the Akeidah?

An Exalted Chiddush from the Derashos of the Ra"n

We will begin to shed some light on the subject with an illuminating insight concerning the ordeal of Akeidas Yitzchak found in the Derashos HaRan (6), authored by Rabeinu Nissim, one of our early scholars. He notes that HKB"H does not command Avraham to sacrifice his son, Yitzchak. Instead, HKB"H employs the language and formula of a request: "קח 'נא' את בנך את יחידך"
"קח 'נא' את בנך את יחידך"
"He doesn't say to Avraham: "Take your son," but rather: "Please take your son." As per the

Gemara cited above, the term "" indicates that HKB"H merely requested that he offer up Yitzchak as an "olah."

NEW CONTROL CO

As the Ra"n explains, HKB"H had already promised Avraham (ibid. 21, 12): "כי ביצחק יקרא לך זרע"—since through Yitzchak offspring will be considered yours. In other words, his progeny would descend from Yitzchak. In light of His promise, HKB"H did not wish to issue a command that would nullify that promise. Instead, He requested that Avraham willingly relinquish that which had been promised to him. Hence, HKB"H said to him: "קח בא"—appealing to him in the form of a request to sacrifice his only son—thereby, forgoing the divine promise.

Accordingly, HKB"H was informing Avraham that if he did not wish to comply with the request to sacrifice Yitzchak and to forsake the promise: "כי ביצחק יקרא לך זרע"—he would not be punished. Notwithstanding, Avraham Avinu demonstrates his incredible devotion and love for HKB"H. Even though this was not a command but merely a request, Avraham did not hesitate. He proceeded to fulfill the wish of HKB"H immediately.

Here are the sacred, lucid words of the Ra"n:

The greater and more unnatural act was what Avraham Avinu, a"h, did concerning the "akeidah" of Yitzchak. For, he would not have incurred any punishment, if he had not bound him; because the Blessed One did not command him to do so. Furthermore, He had promised him (ibid.): "Through Yitzchak offspring will be considered yours." This is implied by the language of the passuk (ibid. 22, 2): "Please take your son, etc." We know (Sanhedrin 89b) that this directive was not formulated with the language of a command but rather with the language of a request. He (HKB"H) showed him that it would please Him if Avraham would forsake His promise and bind his son.

Had Avraham responded to Him, "But this is the only offspring You have given me, and You have made me a promise in relation to him. So, how can I perform this act?" It would not have been considered a transgression on his part; and he would not have incurred a punishment. Nevertheless, due to his great love for the Blessed One, Hashem, he found it proper in his heart to bind him—to do only that which the Blessed One desires. So, even had he not done so, he would not have incurred any punishment, this is the actual significance and clue to understanding the Akeidah.

The Mystical Conversation between Avraham Avinu and HKB"H

The Ra"n proceeds to substantiate his wonderful interpretation. After the ordeal of the Akeidah was over, and Yitzchak's life had been spared, and the ram had been offered in his place, Avraham Avinu was critical of HKB"H:

We find corroboration in the Yerushalmi (Ta'anis 10b): Rabbi Abba said that Rabbi Avin said in the name of Rabbi Yochanan: Avraham confronted HKB"H, "It is revealed and known to You, Master of the Universe, that when You instructed me to place Yitzchak, my son, atop the mizbeiach, I could have responded and said, 'Yesterday, You told me that my offspring would be related to Yitzchak; yet, now, You instruct me to sacrifice him as an olah.' Chas v'shalom, I did not do that. I conquered my yetzer to act according to Your will. May it be Your will that when Yitzchak's descendants are in trouble, and there is no one to speak up on their behalf, You will speak up on their behalf. Hashem will see and recall for them the binding of Yitzchak, their forefather, and You will regard them with extreme mercy."

Thus, it is evident to the Ra"n that Avraham could have refrained from sacrificing Yitzchak. He merely had to remind HKB"H of His promise to him: "כי ביצחק יקרא לך זרע". Notwithstanding, he fulfilled HKB"H's request. Accordingly, as the Ra"n explains, HKB"H did not issue the directive to sacrifice Yitzchak as a command but rather as a request: "קח נא את בנך". HKB"H was asking Avraham Avinu to forsake what he had been promised; and Avraham complied without wavering or hesitating.

We will now emphasize a vital point concerning Avraham Avinu's prayer to HKB"H based on the Ra"n. Just as Avraham was willing to forsake HKB"H's promise to him—that his progeny would be related to Yitzchak—and proceeded to place Yitzchak atop the mizbeiach in keeping with His will; similarly, "midah k'neged midah," HKB"H will show his descendants divine mercy even if they sin and fail to live up to the promise they made at Matan Torah (Shemos 24, 7): "כל יוכל ה' נעשה ונשמע" everything that Hashem has said, we will do and we will obey! In other words, HKB"H will not hold them to their promise and He will exonerate them in keeping with their will.

We articulate this fact daily in the Shacharis service: "רבונו" של עולם, כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו לעשות רצונך בלבב שלם, כן יכבשו רחמיך את כעסך מעלינו, ויגולו רחמיך על מדותיך, ותתנהג עמנו ה' אלקינו במדת

Master of the Universe, just as Avraham Avinu suppressed his compassion to perform Your will sincerely (even though he was not expressly commanded to do so); so, may Your compassion suppress Your anger toward us (for not doing what we were commanded to do); and may Your compassion supersede Your (other) attributes by treating us, Hashem, our G-d, with the attribute of chesed and the attribute of rachamim.

NON GANON GAN

We can now better appreciate Chazal's elucidation in the Gemara: "Please take your son"—the term "נא" is employed exclusively for requests . . . HKB"H said to Avraham, "I have subjected you to numerous tests and you have passed them all. Now, pass this test, so that they will not say that the previous ones were inconsequential." Let us elaborate based on what we have learned. All the previous trials fell into the category of doing what one is commanded to do. For example, HKB"H commanded Avram to leave his land and birthplace (Bereishis 12, 1): "לך לך לך אשר אראך".

Therefore, one could contend that he passed all those tests due to his fear of punishment. For, he knew that HKB"H is capable of punishing one who transgresses just as He punished the generation of the mabul and the generation of the dispersion. That was not the case with the final test—Akeidas Yitzchak. As explained, it was formulated as a divine request, not as a divine command. If Avraham had refused to sacrifice Yitzchak, he would not have been punished. Hence, it is evident that he did not pass that test due to fear of punishment but rather due to his great love for HKB"H. This explains very nicely why HKB"H says to him: "Pass this test, so that they will not say that the previous ones were inconsequential."

Three Proofs that the Ordeal of the Akeidah Was a Preparation for the Future Geulah

Following this line of reasoning, we will now explain why HKB"H chose to subject Avraham to this tenth and final ordeal, which was formulated as a request rather than as a command: "קחנא את בנך את יחידך". We will begin by introducing three explicit proofs that the ordeal of the Akeidah was a preparation for the future geulah.

The first proof is associated with the passuk (ibid. 22, 3): "וישכם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו"—so, Avraham arose early in the morning and he saddled his donkey. We learn from Chazal that Moshe Rabeinu rode this very same donkey when he

embarked on HKB"H's mission to take Yisrael out of Mitzrayim. Similarly, the Melech HaMashiach is destined to appear on this very same donkey. For, it is written (Shemos 4, 20): "ייקה" —so Moshe took his wife and sons, mounted them on the donkey, and he returned to the land of Mitzrayim. Rashi explains that "the donkey" implies that it was a specific donkey. It was the donkey that Avraham saddled in preparation for Akeidas Yitzchak; and it is the donkey that the Melech HaMashiach is destined to appear upon, as it says (Zechariah 9, 9): "A humble man, riding on a donkey."

The second proof comes from the passuk (Bereishis 22, 4): "ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק, ויאמר אברהם אל "נעריו שבו לכם פה עם החמור —on the third day, Avraham raised his eyes and he saw the place from afar. And Avraham said to his young men, "Stay here by yourselves with the donkey." We find the following related elucidation in the Midrash (B.R. 56, 2): "אמר רבי יצחק, עתיד המקום לירחק מבעליו"—Rabbi Yitzchak said: This place is destined to become distant from its owners. Let us explain. When the passuk says: "He saw the place from afar," it means that Avraham saw Har HaMoriah, the site of the Mikdash via "ruach hakodesh." He foresaw that during periods of galus, it would become far away from the people of Yisrael, who are its rightful owners and keepers. Then the Midrash continues with the question: "ולעולם"—will the situation of the Mikdash being distant from them persist forever? It answers: "תלמוד לומר זאת מנוחתי עדי עד פה אשב, לכשיבוא אותו שכתוב בו עני ורוכב על חמור"—the passuk says (Tehillim 132, 14): "This is My resting place forever and ever, here I will dwell," when the one arrives of whom it is written (Zechariah 9,9): "A humble man, riding on a donkey."

The Midrash is teaching us the significance of what Avraham said to the two young men, Yishmael and Eliezer (a Canaanite servant): "Stay here by yourselves with the donkey." He was hinting to them that the Yishmaelim and the Canaanim would occupy the site of the Mikdash during periods of galus—just as is the case today. This situation will persist until the Melech HaMashiach will be revealed riding on a donkey. As we have learned, that will be the donkey that Avraham rode on the way to Akeidas Yitzchak. At that time, the place will return to its rightful owners, Yisrael; there, the third Beis HaMikdash will be built.

The third proof comes from the Pirkei D'Rabbi Eliezer (end of Chapter 31). The pertinent passage discusses the two horns of the ram that was substituted for Yitzchak:

"רבי חנינא בן דוסא אומר, אותו האיל לא יצא ממנו דבר לבטלה... שתי קרניו של איל, של שמאל נשמע קולו על הר סיני, שנאמר ויהי קול השופר, וקרן של ימין הוא גדול מן השמאל, ועתיד לתקוע בו לעתיד לבוא בקיבוץ של גלויות, שנאמר והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול".

(BE) EN BE EN

Rabbi Chanina ben Dosa says: Nothing from that ram went to waste... Pertaining to the two horns of the ram, the sound of the left horn was heard at Har Sinai, as it says (Shemos 19, 19): "The sound of the shofar." The right horn is greater than the left. It is destined to be sounded le'asid la'vo for the gathering of the exiles, as it says (Yeshayah 27, 13): "It shall be on that day that a great shofar will be blown."

Thus, we learn that in the merit of Akeidas Yitzchak—when Avraham sacrificed a ram in place of Yitzchak—HKB"H will blow a great shofar in the future to gather all Jews together from all of the exiles. This coincides magnificently with the assertion that the ordeal of the Akeidah constituted a preparation for the future geulah.

This explains very nicely why the Melech HaMashiach is destined to appear on the donkey saddled by Avraham on his way to bind Yitzchak atop the mizbeiach. For, it will evoke the memory of Akeidas Yitzchak, in whose merit Yisrael are spared from death and will exit galus for geulah. Thus, we have three proofs that the ordeal of Akeidas Yitzchak constituted a preparation for the future geulah.

The Satan Fights with All Its Force to Prevent the Future Geulah

Based on what we have learned, we can comprehend why the Satan employed all sorts of stratagems, using all of its force, to prevent Avraham from fulfilling HKB"H's request to bind and sacrifice Yitzchak. Let us introduce the Midrash Tanchuma (Vayeira 22):

"קדמו השטן בדרך ונדמה לו כדמות זקן, אמר לו... זקן כמותך ילך ויאבד בן שנתן לו למאה שנה... אמר לו... לא אשמע ממך. הלך מעליו ונדמה לבחור ועמד על ימינו של יצחק, אמר לו... עלוב בר עלובה, כמה תעניות נתענית אמך עד שלא נולדת, והזקן הוא השתטה והוא הולך לשחטך, אמר אף על פי כן לא אעבור על דעת יוצרי ועל ציווי אבי... כיון שראה שלא קבלו ממנו, הלך ונעשה לפניהם נהר גדול.

מיד ירד אברהם לתוך המים והגיעו עד ברכיו, אמר לנעריו בואו אחרי, ירדו אחריו, כיון שהגיע עד חצי הנהר הגיע המים עד צווארו. באותה שעה תלה אברהם עיניו לשמים, אמר לפניו, רבונו של עולם בחרתני הורדתני ונגלית לי, ואמרת לי אני יחיד ואתה יחיד, על ידך יודע שמי בעולמי, והעלה יצחק בנך לפני לעולה, ולא

ENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH

עכבתי והריני עוסק בצוויך, ועכשיו באו מים עד נפש, אם אני או יצחק בני טובע מי יקיים מאמרך, על מי יתייחד שמך. אמר לו הקב"ה, חייך שעל ידך יתייחד שמי בעולם, מיד גער הקב"ה את המעין ויבש הנהר ועמדו ביבשה".

The Satan appeared before him on the path in the likeness of an old man. He said to him ... Is an old man like you going to part with the son that was given to him at one hundred years old? ... He said to him ... I will not listen to you. He left him and reappeared as a young man standing to the right of Yitzchak. He said to him ... Poor thing son of a poor thing, how many fasts did your mother fast until you were born? Yet, this old man has lost his mind and is going to slaughter you. He replied, "Even so, I will not violate the wisdom of my Maker and the command of my father" ... Upon seeing that they were not swayed by him, he went and transformed himself into a large river.

Avraham immediately went into the water until it reached his knees. He said to his young men, "Follow me." When he reached the middle of the river, the water reached up to his neck. At that moment, Avraham gazed toward the heavens. He said to Him, "Master of the Universe, You chose me, took me down and appeared to me. You said to me, 'I am One and you are one. Due to you, My name is known in My world. Sacrifice your son Yitzchak to Me as an olah.' I did not delay, and I am executing Your command. Now, the water is threatening my life. If I or Yitzchak, my son, drown, who will fulfill Your request? With whom will Your name be affiliated?" HKB"H answered him, "On your life, My name in the world will be affiliated with you!" Immediately, HKB"H reproached the source of the water, the river dried up and they stood on dry land.

Now, we don't find that the Satan made any effort to prevent Avraham from fulfilling any of the other nine trials that HKB"H commanded him to do. This can be explained based on the notion that the ordeal of the Akeidah constituted a preparation for the future geulah. For, as we learn in the Gemara (Succah 52a) HKB"H is destined to slaughter the yetzer hara, who is the Satan. In the words of the Gemara (B.B. 16a): "הוא היצר הרע, הוא מלאך המות" הוא היצר הרע, הוא מלאך המות" המות he Satan, the yetzer hara and the Malach Hamaves are all one and the same. This explains why the Satan fought with all its might specifically to prevent the ordeal of the Akeidah. It wanted to prevent the future geulah when it would be slaughtered by HKB"H and its existence would be terminated.

Thus, we can better understand the passuk (Bereishis 22, 13):

"וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו"—and Avraham raised his eyes and saw—and behold, a ram!—afterwards, caught in the thicket by its horns. Rashi comments: It was running toward Avraham, but the Satan entrapped it and entangled it among the trees. Based on our current discussion, we know that the Satan was doing everything in its power to prevent the sacrifice of the ram. After all, Akeidas Yitzchak was a preparation for the future geulah, at which time HKB"H will blow a shofar from the right horn of that ram.

BY EN BY

Le'asid La'vo They Will Perform the Mitzvos of Their Own Free Will without Being Commanded to Do So

Continuing onward on this majestic path, we will now explain why the ordeal of the Akeidah was formulated as a request and not as a command. We have learned in the Gemara (Niddah 61b): מצוות בטלות לעתיד לבוא"—mitzvos will be annulled le'asid la'vo. The Ritva explains that in the future, Yisrael will perform the mitzvos willingly, out of the goodness of their heart. This is the category of those who are not commanded to do something but do it, anyway. Hence, we can interpret the Gemara's statement as follows: "Mitzvos"—the command to perform the mitzvos; "will be annulled le'asid la'vo," because they will fulfill all the mitzvos of their own volition. This poses a minor difficulty, however. For, the Gemara teaches us (Kiddushin 31a): גדול מצווה "ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה"—someone who is commanded to perform a mitzvah and does so is superior to someone who is not commanded to perform the mitzvah and does so. If that is true, then why will the status for performing mitzvos le'asid la'vo be the inferior status?

The Yearos Devash (Part 2, 9) explains the matter based on what Tosafos write (ibid.): "גדול המצווה ועושה, נראה דהיינו טעמא, דמי (יותר פן יעבור, ממי שאין מצווה שיש שמצווה ועושה עדיף, לפי שדואג ומצטער יותר פן יעבור, ממי שאין מצווה שיש One who is commanded to perform a mitzvah and does so is greater, because he is concerned and worried that he may transgress and violate a direct command. This is in direct contrast to one who is not commanded to perform the mitzvah. He has the luxury of performing the mitzvah at his own discretion and leisure.

Now, basic logic would suggest just the opposite. It seems more meritorious and praiseworthy to perform a mitzvah

ENDS (ENDS ENDS (ENDS ENDS ENDS (ENDS (ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS (ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS

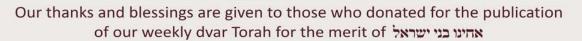
without being commanded to do so. After all, one is fulfilling the mitzvos out of one's own free will. Nevertheless, the opposite is true, because someone who is commanded to perform a mitzvah is being assaulted by his yetzer hara, who is trying to persuade him to be noncompliant.

Elsewhere, the we learn in the Gemara (Succah 52a): "לעתיד "לעתיד הרשעים" לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים"—le'asid la'vo, HKB"H will bring the yetzer hara and slaughter it in the presence of the tzaddikim and in the presence of the reshaim. Thus, it turns out that le'asid la'vo, there will no longer be a yetzer hara. In that case, Tosafos's explanation will no longer apply, because a person will no longer be assaulted by his yetzer. Now, Chazal's statement makes perfect sense: "Mitzvos will be annulled le'asid la'vo." For, then, the mitzvos will be performed willingly—without being commanded to do so—since, without a yetzer hara, that is the superior status.

We can now rejoice. For, this enlightens us as to the reason HKB"H chose to test Avraham Avinu with the Akeidah by way of a request rather than a command. As we have learned, the Akeidah was a preparation for the future geulah, at which time the mitzvos will be annulled. As a result, Yisrael will not perform the mitzvos in the category of "one who is commanded and does" but rather as "one who is not commanded and does." Therefore, HKB"H subjected him to a test in the category of "one who is not commanded and does" to perform a symbolic gesture consistent with the circumstances that will prevail at the time of the future geulah.

At this point, we can better appreciate the elucidation in the Midrash: "He took in his hand the fire and the knife." Why is the knife called a "ma'acheles"? The Rabbis teach: Everything that Yisrael eat in Olam HaZeh, they eat solely in the merit of that "ma'acheles." The Bnei Yissaschar (Sivan 5, 27) writes in the name of the Gaon Chida, ztz"l: When we say that reward is not given in Olam HaZeh for the performance of a mitzvah, that applies only to the actual mitzvah. Nevertheless, the additions, the precision of the mitzvah and the things that are done beyond the requirements of the mitzvah that a person adds to every mitzvah, which he is not halachically required to do, a person is rewarded for even in Olam HaZeh.

Now, seeing as Avraham was not commanded to sacrifice Yitzchak, he did not fall into the category of "one who is commanded and does"; he performed the act without being commanded to do so, willingly. Therefore, his descendants are rewarded for this ordeal even in Olam HaZeh. So much so that Chazal say: "Everything that Yisrael eat in Olam HaZeh, they eat solely in the merit of that 'ma'acheles." This is corroborated by the words of the malach: "Because you have done this deed, and have not withheld your son, your only one"—even though you were not obliged to do so—"I shall surely bless you and surely increase your offspring like the stars of the heavens and like the sand on the seashore"—because "one who is not commanded and does" deserves to be rewarded even in Olam HaZeh.

500 (EV 50) (E

Family Madeb for the Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

Arthur & Randi Luxenberg לזכות of their wonderfull parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

ENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCHENCHENCH ENCHENCH ENCHENCHENCHENCHENCH ENCHENCH

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760

INFO@AREIVIM.COM

WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

ashi explains in two places why Lot did not ask the angels to wash their feet when they entered his home. When describing why Avrohom insisted that they wash their feet, he contrasts it with Lot's decision, explaining that Avrohom, unlike Lot, could not tolerate dust that may have been picked up when they were kneeling to their idols. Later, when the angels visited Lot, Rashi explains that it was a practical, lifesaving decision to make appear as if they just arrived. They can support that defense by having unwashed feet. How would we explain the discrepancy between these two Rashis?

People often make their decisions based on a single, valid, reason. Unknown to them, there are multiple attitudes or circumstances that allow them to consider that reason. For example, a person may choose to purchase a new car because he does not want to keep taking his old one to a mechanic. Others continue to shuttle between their home and the mechanic. Is the first person more practical than the second one? Does the second person enjoy visiting his mechanic. Most likely, the first person has an underlying circumstance which the second person does not have, namely, money.

Often, the reason invoked when people make their decisions is incidental when compared to the underlying attitudes or circumstances. This Parsha offers such an example. The true reason Lot did not wash their feet was to protect their lives, a noble cause. But, to allow that possibility, it required an indifference towards idol worshiping.

People make decisions unaware of all that "went into" that decision. This explains why people often disagree and neither side understands the other. It explains why people make what they believe to be a selfless decision and others are critical of that same decision.

Very few people truly understand themselves and know why they came to their decisions. There are a few people who dedicate significant efforts to understanding themselves. Become a part of that group. Otherwise, as Lot did, people can think they are doing Mitzvahs when those actions do little more than reveal that their sensitivity to Hashem's wants are lacking.

The Torah's Perspective On Physical and Mental Health PART 2/3

By Rabbi Shmuel Gluck

he Torah instructs people to live healthy physical, emotional, and spiritual lives. To achieve this, people are expected to be mindful at all times. The requirement to be mindful ensures that they not only consider existing risks but that they anticipate and protect from long-term ones, as well. This becomes evident in many areas. I would like to present two examples that highlight this point.

I) The Gemoro in Berochos tells us not to walk under trees while the wind is blowing. This highlights to me how the Chachomim define risk. It does not have to be immediate and it does not have to be definite. It even includes many situations that people take for granted. People are responsible to make decisions that incorporate their long-term health needs. At the age of twenty, people should consider what will keep them healthy in their eighties. (Yes, you really have to brush and floss your teeth.)

I have been advised to allow a person to travel to a hospital on Shabbos to help with their dangerous addictions. It is not necessary that the person's life be in danger at that moment. As long as their actions are unhealthy and it is reasonable to believe that their actions can be life threatening at a later point, their lives are considered to be in danger. Of course, before acting on this statement, people should contact their Rav.

The Rambam states that it is a Mitzvoh, not a personal choice, to

live healthily. This begins with the responsibility to keep control of our thought processes and to think, at all times, with as much clarity as we can. Otherwise, at that moment, one is less than alive. That is one of the reasons people are not allowed to become intoxicated. At that moment, they are less "alive" and therefore unable to fulfill their responsibilities to be rational.

"Too often, mental illness is acknowledged in random conversations yet denied when it Reb Moshe writes in several places that giving up the ability to think rationally is an Aveiroh. He writes in Igros Moshe that one of the reasons people are not permitted to take certain drugs is that it removes their ability to think logically. When presented with a question regarding clinical hypnosis, he concludes that it does not remove a person's free will.

This responsibility to think rationally applies to everyone, even to those with limitations, such as mental illness.

People are responsible to get enough sleep, eat healthy, and when necessary, take the required medicines to allow them to think as rationally as possible. Everyone has a responsibility to achieve in their lives as much as they possibly can. And if they have to utilize outside sources such as medicine to succeed, then taking those medicines become their responsibility.

My Rosh Yeshiva told me 25 years ago that, "Today's teens at risk are not acting out because of an anger against religion. Today, it is all about mental illness." That comment is even more true today and difficult to pin down. It may be

difficult to differentiate between mental illness and stubbornness. It may be difficult to conclude whether a person does not want to be productive or is incapable of doing so. Mental illness is an intangible that can be denied or invoked among non-professionals, and spoken with the confidence that they cannot be proven wrong. Too often, mental illness is acknowledged in random conversations yet denied when it matters. While the public claims to accept the existence of mental illness in general terms, many people are as yet unwilling to accept its effect on the person standing before them.

The topic of mental illness is an increasingly important one. Nevertheless, the scope of its far-reaching effect on our families has been denied, suppressed by parents, some community leaders, and the general population. Even when they acknowledge a diagnosis, they deny the complex and time-consuming response which begins with seeking out and following the advice of experienced professionals.

Despite the call to action, our Chachomim are not instructing people to become hypochondriacs. Dovid Hamelech writes that people should be Y'chalkel D'voros B'mishpot, they should make balanced decisions.

Balance is needed because many people gravitate towards extreme explanations. Some may choose to believe that everyone is healthy and they only need some vitamins to get back to their health. Others choose to believe that everything is a crisis, looking online for the most extreme diagnoses they can find.

The Pele Yoietz describes how people can be overly concerned about health and safety and, by doing so, they ignore opportunities for growth. He constantly pleads with people to act in a balanced manner. Because everyone believes that they alone understand what constitutes balance, they should make certain to have someone to speak with to confirm that their version

of balance is a correct one.

Particularly in regard to mental illness, people find it difficult to make balanced decisions often because of their personal agendas. Some people deny the existence of mental illness. Instead, they insist that the person just needs to "stop making problems" or, as I mentioned, that they need vitamins to get back on track. On the other hand, I know several parents who "push" diagnosis and medicine. The "sicker" their child is, they subconsciously rationalize, the less they are to blame for their children's challenges.

Many people are completely terrified of the subject, choosing, through their inaction, to allow the illness to envelop the person instead of acknowledging its possibility and seeking an evaluation. Parents may refuse to evaluate their 13-17 year old children, even when their uncles, aunts, and parents have lived destructive lives. Their fear of what they will find allows what could have been a controlled challenge to evolve into a life hampering deficit. Why not evaluate?

Still other people are aware of the effect of mental illness but choose to sacrifice one child to ensure that the family's reputation remains intact.

Before I write further, I want to share my non-clinical description of mental illness. I am not limiting it to official diagnoses, such as bipolar and other extreme diagnoses. I am discussing behaviors, attitudes, and thought processes which do not allow people to live effectively and will not "go away" by themselves. They can include anxiety (which is an actual diagnosis) and an overall lack of motivation which has reached the point that the person becomes frozen and unable to succeed in life.

To be continued...

מעשה אבות...סימן לבנים Story from "Torah Tavlin" By Rabbi Dovid Hoffman מושה אבות...סימן לבנים

hazal tell us that Noach used a "secret weapon" with which he was able to rebuild the world anew after the destruction of the flood: "יבנה" R' Mordechai Gifter ZT"L explains that the fact that Noach was locked inside a floating ark for 120 days with nothing to do but chessed - kindness for his family, kindness for the animals - was for the sole purpose of entrenching the ideal of chessed into his very fiber so that when it would be time to come out and start all over again, he would do so with the attribute of kindness. This was - and continues to be - the only way the world can exist.

It is told that one day a Yid from Yerushalayim traveled to Bnei Brak to ask the Rosh Yeshivah of Ponevezh, R' Shmuel Rozovsky ZT"L, about a boy in the yeshivah for his daughter who had reached marriageable age. He arrived at the yeshivah and entered the Rosh Yeshivah's home during the break between learning sessions.

R' Shmuel greeted him cordially and asked why he had come. He explained to the Rosh Yeshivah that he was inquiring about a particular boy and R' Shmuel told him to ask what was on his mind.

The man wanted to know, first and foremost, how many hours a day did the bochur learn? Was he punctual in arriving to Seder and did he spend his time diligently? Does he come to davening on time and does he actively participate in the Shiur? Does he ask relevant questions and does he understand the answers?

R' Shmuel knew the boy well and was able to answer each and every question satisfactorily. After receiving a favorable report in regard to his questions, the man thanked R' Shmuel for his time and began to get up to leave. At this point, R' Shmuel in his gentle and noble manner, turned to the father and said, "Until now, you've asked me a number of questions. Do you mind if I ask you a couple of questions?" Of course, the man agreed.

R' Shmuel looked at the man and said, "It seems to me that you are inquiring about the boy for your daughter and you seem happy with the report I gave you. You obviously think that all your daughter needs to know is whether he comes on time and if he is a lamdan, a boy who is studious

and well-versed in the intricacies of the Talmud." The man nodded his head in agreement. "Did it ever occur to you," asked R' Shmuel, "do you think it is entirely possible that your daughter would like to know if this boy is a mentsch? If he is a Baal Chessed?"

R' Shmuel continued. "It would seem fitting that you should ask me: How often does he brush his teeth? Is he pleasant to sit next to? How does he behave in the company of others? Does he arrive first to the dining room and take the biggest portion, or does he linger after mincha for a few minutes to learn with his study partner and eat whatever portion is left?"

The man began to answer but R' Shmuel just continued speaking. "I'm sure your daughter would be curious to know what does he do when the pitcher is empty on the table; does he wait for someone else to fill it up or does he run to fill it up himself? Does he ever go into the kitchen to thank the staff for preparing the food? Does he eat the food even if he doesn't like it and thanks them graciously for preparing it or does he just go to the nearby kiosk to buy something he likes?

"You came to the conclusion that he is a masmid; did you ask what he does when he finishes learning late at night and his roommates are sleeping? Does he take off his shoes and tiptoe in so as not to wake them or does he walk in noisily? Does he make his bed and keep his things neat? Does he think about others and want to do chessed for them or does he just think about himself?" R' Shmuel concluded, "I think that you need to check these things out. If he is spoiled and he arrives home in the afternoon and does not like the food your daughter will work hard to prepare, will his face crumple in obvious dissatisfaction? Will your daughter then be happy that her father checked the boy out with the Rosh Yeshivah who told him that he knows every Ketzos and Rabbi Akiva Eiger? Will you daughter say, it's true that he has no manners and no social skills but I respect him anyway because he knows the sugya of the bees and the mustard in Bava Basra?"

The man hung his head in shame - but he got the message. This is was R' Shmuel's approach to finding the proper shidduch for a bas yisroel.

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"L

Parshas Vayeira - Tehillim 11

David Gurwitz

We focus on contrasts today, as we emerge from the second major weather-related unusual event in the last ten weeks, the summer hurricane and the October snowfall.

We mentioned last week that the *Siddur Avodas Yisrael* - known as the Rodelheim *Siddu* - suggests certain *kapitlach* of *Tehillim* to be read according to each *parsha*.

For Parshas Vayeira, the related kapittel is Tehillim 11.

Rav Hirsch describes this *Tehillim* as a sequel to *Tehillim* 10 and a more definite answer to *tzaddik vera lo* - why the wicked prosper and the righteous suffer.

The immediate connection seems obvious. In fact, there are similar words from both *Tehillim* and the parsha.

In kapittel 11, posuk 6, it states, "Hashem sends down (yamtir) snares (pachim) for the lawless, fire and brimstone (pachim aish vegafris), and wind and exhaustion on its wing shall be the portion of their cup."

In this week's parsha (19:24), the Torah states: "Hashem himtir al Sedom ve'al Amora gafris va'eish mei'eis Hashem min hashomayim."

There is another, deeper connection, though, between the parsha and the Tehillim.

The Skolya Rebbe is the author of the wonderful *sefer* "Chachima Beremiza," meaning "Wisdom from Remazim." I am proud to say that I learned to read Lashon Hakodesh without nekudos from my friend and one of his Chassidim, Menachem Joraslowitz. The sefer relates the following insight from the Zohar Hakadosh. The main idea of the Akeidah focused on the place where the middas hagevurah of Yitzchok was paired with the middas hachessed of Avrohom Avinu.

He quotes the sefer Tzemach Dovid, which states that the letters in the word vayikra – "malach vayikra (called out) min hashomayim" - is an acronym for the first letters of the words ahava (Alef), yireh (Yud), r'chok (Reish), and k'ruv (Kuf), meaning "love and fear repel and come close." He also says that the letters in the word hashomayim are an acronym, based on Rashi, for the first letters of the words eish vemayim, which is another pairing of gevurah and chessed.

There is another significant contrast that underlies much of the way people think about the world.

Rav Hirsch discusses why the Torah says, "mei'eis Hashem min hashomayim," after "Hashem himtir al Sedom ve'al Amora gafris va'eish," since it seems to be superfluous.

What he explains in his *pirush* on the *parsha* is astoundingly pertinent to today's news and weather events, and elucidates this idea of contrast:

"People who visit the region of the Dead Sea and see sulfur wells and the whole volcanic nature of the district, explain the destruction of these cities as a completely natural occurrence. The volcanic nature of the district explains the foundation of the Dead Sea...

"Against this erroneous view, the Word of Hashem proclaims, `mei'eis Hashem min hashomayim.' You are confusing cause and effect. What you take to be cause is in reality effect. The present geological nature by which you explain the catastrophe is only the effect of the catastrophe, which was not brought about by terrestrial conditions, but `mei'eis Hashem min hashomayim."

"Probably, in quite a similar manner, the geographical theories err as to the creation of the world. The facts of what they see and on which they base their theories are true enough - but the deductions which they make are false. They quite similarly confuse cause and effect.

"What they view as the causes of the evolution and revolutions of the world are only the results of revolutions which Hashem brought about for the formation of the world."

Now, let's look at what Rav Hirsch explains in his pirush on Tehillim 11:6:

"While geshem is the specific word denoting rain, matar includes everything that comes down from the skies.

(It is interesting that a word for target in Lashon Hakodesh is matarah.)

"Pachim (snares) means that the good which Hashem sends down from heaven to the wicked man in the natural course of things brings him no happiness. All these bounties of Hashem are actually traps upon which the wicked man treads without concern and which finally lead him to ruin."

Elsewhere, Rav Hirsch beautifully describes the following etymological meanings of the names of the four cities destroyed:

"We already knew - at the time the malachim came to visit Avrohom after his bris milah - that Sedom was a luxurious district, as expressed in the names:

"Sedom, region of orchards, from the plural of sadeh, fields; Amora, richness of grains, from amoreh, like the word emor, wheat, omer; Adame, richness of minerals, from the word adamah; and Tzviim, richness of animals, game and deer, from the word tzvi...

"Sedom offered the most complete contrast to the simple pure atmosphere from which these visitors to Avrohom were emerging."

Rav Ephraim Wachsman explains that *Sedom* was the place where, because of its physical richness and moral sickness, the idea and practice of armed property guards derives.

The reality is that, amidst the contrast that appears to be random, there is a constant connection with Hashem, seen, perhaps, by realizing that the term *min hashomayim*, used here to offset any ideas of a weather-caused conflagration or storm, and to point out words from where the *malach* who was created from the *Akeidah* called out from, has a *gematria* of 485, which just happens to be the *gematria* of ...*Tehillim*.

Whenever we choose to put ourselves in the position of connecting via receiving the *hashpaah* "*min hashomayim*," we should recall that *Tehillim* - which is *begematria* "*min hashomayim*" - is that connection which overcomes all the contrast in events and world misperception that attempts to confuse and separate us from the proper *hashkafah*.

Parashas Vayeira תש"פ תש"פ

וירא אליו ד' באלני ממרא והוא ישב פתח האהל כחם היום

Hashem appeared to him in the plains of Mamre, while he was sitting at the entrance of the tent in the heat of the day. (18:1)

It was three days after Avraham Avinu's bris milah, circumcision. The third day is the most painful. Yet, our Patriarch was sitting at the entrance of his tent during an unusually warm time of the day. Chazal teach that Hashem removed the sun from its protective casing in order to make it more powerful (and hotter), so that wayfarers would not travel. Thus, they would not inconvenience Avraham (by not creating an opportunity for him to serve them). When Hashem saw that Avraham was actually pained by not having the opportunity to fulfil the mitzvah of hachnosas orchim, welcoming guests, to his home, He sent three angels in the guise of men to visit him.

It is understandable that Avraham, the *amud ha'chesed*, pillar of loving kindness, would want to reach out to people and offer his brand of material/spiritual kindness. Why, however, was he so anxious, so desperate, to perform the *mitzvah* that Hashem was compelled to send angels in the form of men in order to satisfy Avraham's need to perform *chesed*? It is not as if Avraham had nothing to do. He was in pain. He could have rested until his strength returned. There is also the *mitzvah* of *limud haTorah*, Torah study, that is available at all times, under all conditions, in all places, which takes precedence over all other *mitzvos*. Why did he not put *chesed* on hold for a few days?

We observe from the above that *chesed* meant the world to Avraham. He even interrupted Hashem's visit with him to tend to the wayfarers that came by his tent, individuals who were miraculously present only to assuage the *chesed*/guilt feelings of Avraham. *Horav Levi Dicker, zl,* explains this based upon the well-known axiom that the actions of our forefathers were not isolated activities performed in a vacuum. These actions were not performed for the personal spiritual benefit of the Patriarchs; rather, they were to set the tone and establish the spiritual, moral and ethical DNA of the Jewish people.

Indeed, when Bilaam sought to curse the Jews, with his words ending in blessing rather than curse, he said, *Ki meirosh tzurim areenu*; "For from its origins, I see rock-like" (*Bamidbar* 23:9). *Rashi* explains, "I gaze at their leaders and the beginning of their (*Klal Yisrael's*) roots, and I see that they are fortified and strong like rocks and hills through their Patriarchs and Matriarchs." Bilaam found it impossible to undermine – or locate a weakness in – the Jewish people's spiritual mettle. He had no choice but to praise them. The spiritual strength that we had/have is our inheritance bequeathed to us from our Patriarchs and Matriarchs. The actions of our forefathers did not merely set an example for us to emulate; rather, their actions became forever imprinted on the Jewish soul, embedded deeply within the Jewish psyche, endowing the Jewish DNA with these traits for generations to come.

The Rosh Yeshivah explains that Avraham Avinu, who achieved the epitome of middas chesed, understood that it was his responsibility to implant this middah, attribute, into his future descendants. When he performed chesed, he was not performing

only for himself – he was in the process of imbuing generations of Jews with the *middah* of *chesed*. Since this was his specific *middah*, he dedicated his life to bequeathing the Jewish nation with the attribute of *chesed*. He succeeded. Indeed, *Chazal (Yevamos 79a)* teach that when one does not manifest a predilection for performing acts of loving kindness, his Jewish pedigree is suspect. The *Talmud (Beitzah 12:B)* goes as far as to posit that one who does not perform acts of *chesed* is not from the progeny of Avraham.

We now understand why Avraham yearned to perform *chesed* on that third day following his *bris*. Veritably, Avraham could have opened his "*Gemorah*" and learned Torah all day in the safety and comfort of his tent. Instead, he sought opportunities for *chesed*. Why? Because the future of *Klal Yisrael*, its internal character and mission in life, was at stake. He wanted to insure that his descendants would be imbued with an innate proclivity towards acts of *chesed*.

As Jews, we may not waste the opportunities for *chesed* that emerge at various intervals in our lives. Although *chesed* in and of itself certainly does not take centre stage in place of Torah learning, it is an inherent component of our DNA. We are *chesed*. Hashem is *chesed*. Acting as His children is our mission in this world.

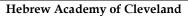
וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו

He lifted his eyes and saw: And behold! Three men were standing over him. (18:2)

Rashi explains that it was necessary to send three angels in the image of men because an angel performs only one mission. Thus, one angel came to heal Avraham Avinu; the second came to inform Sarah Imeinu of the impending birth of her son; the third came to destroy Sodom. Raphael, the angel who healed Avraham, went on to Sodom to save Lot from the conflagration that would destroy the city. The question is obvious: If an angel performs only one mission (at a time), and Rapahel had gone on to destroy Sodom to save Lot, would it not have been more appropriate just to send another angel (rather than have Raphael undertake two missions)?

I think that an important principle may be derived from here. Avraham was the pillar of *chesed*, kindness. For him to be healed from his *bris milah*, while simultaneously knowing that his nephew, Lot, would soon be history, would undermine his healing process. Avraham could not recuperate knowing that his nephew was going to die a miserable death together with the inhabitants of Sodom. Thus, saving Lot was an intrinsic part of healing Avraham.

We must keep this idea in mind when we reach out to help those in need. We must take into consideration all of their needs, because inviting someone for a meal when he does not have any clothes to wear, or helping a child with issues at school when the problems at home are overwhelming, undermines the *chesed*. When performing acts of kindness we must think broadly, and ask ourselves: What does this person really need? A quick fix is just that: a quick fix, not a lasting solution.

Dedicated to the memory of Ellis Goldberg z''l publisher and distributor of the Worldwide edition of Peninim

כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ד'

For I have loved him, because he commands his children and his household after him that they keep the way of Hashem. (18:19)

The literal translation of *yedaativ* (reference to knowledge) is, "I know him." Understandably, when one loves and cares for someone, he seeks to bring him close and know him better. Hashem loved Avraham because he did not keep His teachings to himself. When one believes in something, he wants to shout it from the rooftops, to reach out to whomever he can, so that he can share these verities with him. Interestingly, Avraham Avinu performed many mitzvos for which he achieved singular distinction. In addition, he kept the entire Torah even prior to its being given to Klal Yisrael. Yet, the only time that we find the lashon of chibah, term of love (Hashem loved Avraham), is with regard to chinuch ha'banim, educating his descendants. Avraham was the first outreach expert; he wrote the book on chesed, but none of these wonderful mitzvos earned him the appellation of yedaativ, loved him. Each of the Asarah Nisyonos, Ten Trials, which Avraham successfully passed did not earn him the description, "loved by Hashem." Only one mitzvah, l'maan asher yetzaveh es banav, "because he commands his children," did. Why?

Acharav, "after him," is a powerful word which connotes Avraham's teaching method. He taught by example. He did not make demands; he showed the people that he, too, answered to a Higher Authority and that everything he was doing was in accordance with the tzivui, command, of Hashem. Avraham taught; he did not compel. He demonstrated his commitment by his actions which he welcomed and encouraged others to follow.

Perhaps we might take this idea a bit further. L'maan asher yetzaveh es banav is the criterion which serves as the barometer for our mitzvah observance. How stable/solid are our actions? Will they be sustained through the vicissitudes of time, ideologies, culture and societal changes? Can we say that our children observing our mitzvah performance today will be inspired and remain connected to these mitzvos a generation later? Will they transmit that which they saw to their own children? Mitzvah observance, if it is to be taught to our children, must be able to withstand the test of time.

Furthermore, I'maan asher yetzaveh es banav, should be the criterion by which we measure the value and authenticity of our religious observance — and everything that we do. How much of what we do, the way we act, where we go, etc., do we want our children to emulate? Perhaps we might think twice before acting. After all, our children are watching.

The Sefer Tiferes Banim writes that a person does not earn the title yarei Hashem, G-d-fearing, or tzaddik, righteous man, unless he carefully watches over his children. (This does not mean that something will not go wrong even in those homes where parents maintain a watchful eye over their children's activities.) One can be a talmid chacham, Torah scholar, devoted and committed in every way, but if he does not educate/see to his children's education, he should not be called a yarei Hashem. We see that despite all of Avraham's attributes and mitzvos, the only time that Hashem expressed His love for him was with regard to Avraham's commitment to inculcating his family with his values. Any commitment that one does not sufficiently value enough to transmit to his children is not much of a commitment.

A father's traditions, the customs that were bequeathed to him by his own father, are (should be) sacrosanct. He must realise that his children derive incredible benefit from his adherence to these customs. In some situations, these customs are what keeps them attached to *Yiddishkeit*. Horav Gamliel Rabinowitz, Shlita, relates that he heard from a Holocaust survivor that throughout his years in the various Nazi concentration/labour camps, and despite being a teenager at the time, he never once ate non-kosher food. It

was difficult for him, and, as a result, he endured much suffering, but he was unyielding in his tenacious commitment to keeping kosher. Indeed, he served as an inspiration to others, not only with regard to kosher food, but to *Yiddishkeit* as a whole.

The survivor explained that he was able to withstand all of the pain and suffering only because he was raised in a home in which commitment to *kashrus* was sacrosanct. He remembered that once his father was quite ill, and the family fed him food that was of questionable origin (the *kashrus* had not been confirmed). As a result, when his father's health returned, his father accepted upon himself (as penance) to fast on Mondays and Thursdays. It was such devotion that inspired his young son to keep kosher during the entire Holocaust.

A father should make sure never to belittle a *mitzvah*, custom, tradition, any Torah practice in general, especially when his children are watching. Children have a habit of outdoing their parents, by completely rejecting what their parents had only helittled.

A father and mother, both of *Chassidic* persuasion, came to *Rav* Gamliel to seek his counsel concerning their son who wanted to shave his beard. They were pained by his decision, which would bring tremendous shame and ridicule to their family. (In the *Chassidic* community, shaving one's beard is frowned upon. There is an element of holiness to the beard, as expressed by the *Zohar HaKadosh*. Therefore, when a boy of *Chassidic* upbringing shaves off his beard, it is cause for concern.)

Rav Gamliel met with the boy and expressed to him the pain that his decision was causing his parents. The boy responded that he was only changing minhagim, customs. He would not shave with a razor (which is prohibited), but with a shaver. From a halachic standpoint, he was doing nothing wrong. "Regarding my family customs," the boy reiterated, "I have seen members of my own family veer many times from their customs. Why should I be held to a higher standard than they hold themselves? I am acting no different than they are acting!"

Sadly, this boy's claim was valid. By their own actions, parents set the standard for their children to emulate. If the standard is of a positive nature, we may hope that the child will follow. If it is of a negative nature, all we can do is hope that for once the child will "rebel."

Rav Gamliel believes the challenges which seem to appear in our generation may be attributed to a weakened and diminished relationship between children and their grandparents. Such children have not been raised to respect the past, to respect the world of their grandparents. To them, their grandparents are mere relics of a lost generation. If we link ourselves firmly to our parents and grandparents, we may hope to see a continued relationship with our children, grandchildren and beyond.

Horav Yaakov Galinsky, zl, relates the story of a young boy who hailed from an unobservant home, who sought desperately to alter his life's trajectory by becoming frum, observant. He became close to Rav Galinsky and slowly began performing mitzvos, until he become completely observant. His parents did not take kindly to their son's religious transformation. Indeed, they were so furious over their son's gravitation to an archaic lifestyle that they actually sued Rav Galinsky in court. They contended that by convincing their son to become observant, he had damaged him irreparably.

Rav Galinsky was summoned to court. When the judge explained the charges against him, Rav Galinsky vehemently denied them. He insisted that he was instructing and encouraging the boy to emulate his father, to actually follow in his footsteps. The judge was puzzled. "How could this be?" he asked. Anyone could see that the father was chiloni, totally secular, while his son dressed and acted like a true ben Torah.

Rav Galinsky explained, "This boy's grandfather was devoutly observant. He was meticulous in his mitzvah observance and diligently studied Torah daily. His recalcitrant son, the boy's father, rebelled against his father's principles and lifestyle. Thus, I told the boy to act exactly as his father had acted. Just as he rebelled against his father's values and lifestyle, so should he." The court was impressed with Rav Galinsky's argument and found him innocent of any coercion.

ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק

So she said to Avraham, "Drive out this slavewoman with her son, for the son of that slavewoman shall not inherit with my son, with Yitzchak!" (21:10)

The Chazon Ish, zl, teaches that distancing a boy from yeshivah, sending him away, is a dinei nefashos, life and death, issue. A yeshivah that sends a student away due to its inability to deal with him is similar to a hospital that refuses to treat a patient whose illness is advanced. A maggid shiur in Yeshivas Porat Yosef approached Horav Yehudah Tzadaka, zl, Rosh Yeshivah, with a request that a certain student be asked to leave the yeshivah. Rav Tzadaka asked the rebbe, "Did you pray for him? Did you fast for him? First pray and fast for him and, then, if he does not change, return to me, and I will address your request."

In a similar incident, a *maggid shiur* asked his friend, who was also a *rebbe* in the same *yeshivah*, "How do I rid myself of this student? He is impossible. A day does not go by in which he does not, in some way, ruin my *shiur*." His friend countered, "If this boy would have been your son, would you act likewise?" "Absolutely not," he replied. "I would do all that I could to turn him around. This does not mean that this boy does not deserve to be ejected from the *yeshivah*. It is just that, concerning my own son, I am prejudiced (and I will go the extra mile to save him). His friend suggested, "Come, let us ask a *Rav* concerning what is the correct and proper way of dealing with this situation." The *Rav's* response was to be expected (at least by anyone who understands the essence of the *rebbe*-student relationship): "Anything that you would do for your own son, you *must* for this boy as well."

At times, in extreme situations, the *rebbe* might not be innocent with regard to the student's challenging behaviour and attentiveness to learning. A particular boy quite possibly needs a little extra attention from his *rebbe*. Love goes a long way in reaching a student. If, for some reason, the *rebbe* holds back in establishing a positive, caring relationship with his student, it is his fault that the student is failing, and, thus, it is his responsibility to right the wrong that he is allowing to occur. No student should become a victim of a *rebbe* who has too much on his mind, and the *rebbe* is certainly obligated to correct his mistake and repair the damage he has initiated.

Horav Levi HaKohen Rabinowitz, zl, was a rebbe for thirty-two years. He achieved distinction in the field of Torah chinuch, education, not only because of his expertise, but because of his abiding love of and devotion to each and every student. He became a resource for rebbeim, schools and parents throughout Eretz Yisrael. Many wondered: What was his secret? Discipline was never an issue in his class. His relationship with his students endured a lifetime. How did he do it?

Rather than focus on his unusual positive character traits and fear of Heaven, I cite from his son's (*Rav* Gamliel) tribute to him as a *mechanech*, educator: "My father spent many hours *davening* for the success of his students, crying copious tears to Hashem, pleading that He enable this child to succeed in becoming a Torah scholar with fear of Heaven!

RAMAPOST

"This was obvious during recess, when most *rebbeim* would tend to various errands and school work or just rest a bit. He would sit in his classroom, take out his *Tehillim*, and pray to Hashem for the success of his students. This was his secret!"

ויהי אחר הדברים האלה והאלקים נסה את אברהם

And it happened after these things that Hashem tested Avraham. (22:1)

Our Patriarch, Avraham Avinu, had been tested ten times by Hashem as a means of confirming his commitment and as a vehicle for proclaiming to the world his abiding devotion to Hashem. Hashem was now asking him to sacrifice his only son, whom he loved with a love that went beyond words. Actually, Avraham had already proven his commitment to Hashem, when he relinquished his life as he was prepared to die in the fiery cauldron of Uhr Kasdim. How often did Avraham have to prove his willingness to sacrifice on behalf of Hashem? Mesiras nefesh, self-sacrifice, is a spiritual staple which is the barometer of Jewish commitment. It appears that our Patriarch could not prove his commitment in one trial. He required ten trials. Why is this?

Horav Yaakov Yitzchak HaLevi Ruderman, zl, explains that the test of the Akeidah, Binding of Yitzchak, did not only concern mesiras nefesh. It was a greater test than even relinquishing one's life. The test of the Akeidah determined how far Avraham would go to give up his love (son). He waited for one hundred years to hold his Yitzchak, his son, heir, successor. Finally, he was blessed with a child, not just any child, but Yitzchak. One can only imagine the overreaching love that Avraham had for Yitzchak. There could be no love stronger, deeper, more powerful and all-encompassing than Avraham manifested for Yitzchak. Hashem tested Avraham to see if the love he had for Hashem superseded the love he had for Yitzchak. Hashem was teaching Avraham that there can be no love in the world that competes with the love one must have for Hashem. The Akeidas Yitzchak demanded of Avraham to demonstrate to the world that the love he had for Hashem transcended even the love he had for Yitzchak. Ahavas Hashem, love of the Almighty, must be the paradigm of unsurpassed love.

Va'ani Tefillah

שמע קולנו ד' אלקינו

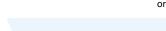
Shema koleinu Hashem Elokeinu.

Hear our voices, Hashem, our G-d.

While voice focuses on sound, rather than words of supplication, Dovid *Hamelech* (*Sefer Tehillim* 6:9) teaches us that sound accompanied by tears has greater efficiency. *Ki shoma Hashem kol bichyee*, "For Hashem has heard the sound of my weeping."

Shlah HaKadosh derives from here that sincere tears add to the prayer that one recites, making them more effective. Even if someone is not up to weeping, he should pray in a voice expressive of suffering or woe, which sounds like weeping. The mood created by the added weeping/plaintive voice arouses the supplicant to feel a sense of total dependence on Hashem. This is how one pleads to Hashem, knowing with certainty that no human or other entity has the power to help him without the will of Hashem. If we would learn to direct our prayers to Hashem from the very onset, rather than seek "outside" help, and then when all else fails turn to Hashem, the results would quite possibly be different.

The numerical equivalent (*Gematria*) of *bechi*, weeping, is the same as that of *lev*, heart. *Horav Yonasan Eibeshutz, zl*, observes from this that tears which are shed during prayer are indicative of prayer that is heartfelt and emanates from the heart.

Parashas Vayera

Bikur Cholim

G-d" (Devarim 13:5). The Gemora (Sota 14a) explains that we must emulate Hashem's middos (character traits). Hashem visits the sick, so too we must visit the sick. The very first verse in this week's parasha tells about Hashem's visit to Avraham Avinu. "Hashem appeared to him in the plains of Mamre ..." (Bereshis 18:1). Avraham Avinu was ill, recuperating from his bris milah. Rashi explains that Hashem was mevaker choleh (visiting the sick).

Let us listen to what our sages have to say about the mitzvah of bikur cholim. The first Mishnah in Mesecta Peah states that bikur cholim is one of the mitzvos for which a person receives reward both in this world and the next. What is that reward? Hashem will guard him from the yetzer hara (evil inclination), protect him from suffering, bestow honor upon him, and give him beloved friends. Visiting a sick person removes 1/60 of his suffering. The visitor prolongs the person's life. There is no limit to the number of times that one can visit a sick person - even 100 times a day! (Gemora Nedarim 39b-40a). The Shechina (Divine Presence) rests above the head of a sick person (Rashi -Bereshis 47:31).

Kinderlach . . .

"Oy vey, I feel so sick. I am weak, achy, and tired. I cannot eat regular food. I must lie in bed all day. It's no fun being sick." "Knock, knock." "Who's at the door? Oh hello Shloimie! It's great to see you! How thoughtful of you to visit me! You've brightened up my whole day!" Kinderlach, that is what a visit does for a sick person. Our sages have shown us the great rewards that we receive for this wonderful mitzvah. The next time a friend or family member is sick, go to visit him. Bring him a gift. Sit with him, talk to him, and help care for him. You will make him so happy. That will make you happy. And it will make Hashem very happy.

A Fixed Place

"Where are you going, Shimi?"

"I am going to shul to daven, Yanky."

"But aren't you going the wrong way?"
"There is another shul over here that I am going to today."

"You don't go to the same shul every time to daven?"

"Not really Yanky. Should I?"

"Avraham Avinu davened in a makom kavuah (fixed place)."

"How do you know that?"

"The Torah says, 'Avraham arose early in the morning to the place where he had stood before Hashem' (Bereshis 19:27). The Gemora explains that he prayed in the same place as before (Berachos 6b)." "Still, what is so important about that?"

"The Gemora adds that the G-d of Avraham will help anyone who fixes a place for

davening. When he passes away they will say, 'What a kind and righteous person.' Also, his enemies will fall before him."

"That is especially important in these times, when our enemies threaten us from all sides."

"Exactly, Shimi. *Tefillos* (prayers) always help. However, when you daven in a *makom kavuah* they help even more."

Kinderlach . . .

Last week we spoke about how tefillos help prevent trouble from coming. Now we see how to make our tefillos most effective. Daven in the same place. It is even a halacha in Shulchan Aruch Orach Chaim 90:19. Do your part to help defeat the enemies of the Jewish people. Daven in a makom kavuah.

Don't Delay

"What's that smell?"

"Something is burning. Look! Over there! A fire!"

The two boys run over to the empty lot to see dry weeds going up in flames.

"Look, the fire is spreading quickly! All of the weeds will soon be burning!" The two boys watch as the fire furiously devours all of the weeds. Then, as quickly as it began, the fire dies down.

യയ 🛞 ജ

 $oldsymbol{R}$ av Moshe Chaim Luzatto, in his classic mussar (character improvement) work, "Mesillas Yesharim," explains the middah (character trait) of zerizus (quickness). There are two aspects to zerizus. One, before you begin the mitzvah. Hurry to start performing a mitzvah. If you delay, you may lose the opportunity. There are many obstacles to prevent you from doing the mitzvah. Two examples are laziness, and getting involved with other things. The second aspect of zerizus is to finish a mitzvah as quickly as possible. One should not rush through a mitzvah haphazardly; however, one should not waste time in finishing it properly. Obstacles may arise to prevent you from finishing. Rav Luzzato compares one who performs a mitzvah to a burning fire. He should proceed along quickly (as a fire spreads quickly) and should not rest until he has completed the mitzvah (just as a fire continues burning until all of the fuel is consumed).

"And Avraham <u>rushed</u> to the tent to Sara and said, '<u>Quickly</u> knead and bake cakes (for our guests).' And Avraham <u>ran</u> to the cattle, took a tender good ox, gave it to the lad and he <u>hurried</u> to prepare it" (Bereshis 18:6,7). Avraham Avinu shows us how to perform a mitzvah. With tremendous zerizus.

Kinderlach . . .

"Imma, the Shabbos meal was outstanding. Thank you." "You're welcome, kinderlach. Now that you have thanked me, let's thank the One Who made this all possible, Hashem, by saying the blessings (Bircas Hamazone)." "I can wait, Imma. I want to sit on the sofa first." "And I want to talk with my friend." "Kinderlach, don't put off starting this most important mitzvah. You may get busy and forget about it. Or you may fall asleep. Either way, you will lose the mitzvah. Mitzvos are more valuable than diamonds. If there was a diamond lying in the street, would you run to pick it up before anyone else?" "Sure, Imma." "Then don't be lazy about your mitzvos." "Boruch Atto Hashem..." "Kinderlach, your blessings are music to my ears."

All rights reserved to the author • Please direct all inquiries concerning this publication to (02) 585-2216. #1096#

<u>He Saw – And He Really Saw</u>

<u>138:2 "ישא עיניו וירא והנה שלשה</u> אנשים נצבים עליו, וירא "He lifted his eyes and saw:

And behold! Three men were standing over him, and he saw..." The previous Posuk says that Hakodosh Boruch Hu revealed Himself to Avrohom Avinu. Here the Posuk says that he lifted his eyes and he saw.

says that he lifted his eyes and he saw. What is the Torah teaching us by telling us these apparently superfluous words?

Why does the Posuk say, "יורא" twice? The first time it says it one should understand the regular P'shat of the word, "וירא" and he saw physically. The second time the word is used here is to convey the message that he "understood." He observed that they were standing in one spot, and he "understood" that they did not wish to trouble him. (רש"י)

"וירא" is a Loshon of Simcha, as it says in the Medrash Shocher Tov 75. Perhaps that is why the Torah repeats the word, "וירא" here – it is to teach us that Avrohom was exceedingly joyous seeing the people and thinking that he would be able to be Mekayeim the Mitzvah of Hachnosas Orchim. Avrohom saw the guests, and he ran joyously towards them to be Mekayeim a Mitzvah. (ידבש לפי)

"וירא וירץ לקראתם מפתח האהל, וישתחו ארצה" - "He saw, and he ran toward them from the entrance of his tent, and bowed toward the ground." The word "וירא" is extra here, for there is no need to tell us he saw, when it already told us earlier in the Posuk and here it is telling us that he ran toward them. We can explain this based on the P'shat from the Alshich. He explains that Avrohom saw them from afar, he looked away, and a moment later they were standing near him. Avrohom was perplexed how did he not see them coming close to him? Avrohom thought to himself that they are either very speedy people, or Malachim. Avrohom Avinu feared that if they were in fact very speedy people, if he did not keep his eyes on them, in one moment, they will head quickly in a certain direction, and he will not know which direction they headed and will therefore have no way of tracking them down. "וירא וירץ" – Avrohom saw them as he ran toward them - he kept them in his vision at all times to ensure that he did not lose the potential Mitzvah of Hachnosas Orchim. (אדרת אליהו)

Why does the Posuk need to tell us, "וישא עניו" – and he lifted his eyes – why not just tell us as it says right after, "וירא" – "And he saw?"

Avrohom was distressed over that fact that he did not have any guests to tend to — he could not perform the Mitzvah of Hachnosas Orchim. Being that Hashem saw how distressed he was over not being able to perform this Mitzvah, Hakodosh Boruch Hu sent him Malachim in the image of men. The Posuk is telling us, "וישא עניו" — it is only because Avrohom raised his eyes, he so desperately wanted to fulfill the Mitzvah of Hachnosas Orchim, that, "וירא" — Hashem sent him Malachim in the guise of men — and therefore he saw them.

Avrohom saw "men" but they were in fact Malachim. It says in Shemos Rabbah that when Moshe went up into Shomayim, the Malachim wanted to harm him. Hakodosh Boruch Hu made Moshe's face look like the face of Avrohom. Hakodosh Boruch Hu told the Malachim -"Aren't you embarrassed that you wanted to harm him - didn't you go down to the world and below and eat in his home?" What was the point that Hakodosh Boruch Hu was making that the Malachim ate in the house of Avrohom? Through the great Kedusha of Avrohom Avinu, he elevated the food to a food of Ruchniyos, that was therefore edible as food for the Malachim. This demonstrates the potential greatness of man, that he can take that which is mundane, and elevate it into great Kedusha. Being that man can accomplish that, tells us that man is worthy of being Mekabel the Torah. Therefore, the Malachim were not to harm Moshe, and should allow him to take the Torah. (שמן (אפרסמוו

If one always gazes at those who are beneath him, it is not possible for him to For he always sees the be humble. weaknesses of those below him, and sees himself as superior to them – this person will certainly not be humble, and will become arrogant. However, one who always gazes at those who are greater than him in Ruchniyos, then he certainly can become humble, for he will always see his own weaknesses versus the people greater than him, and this will cause him to be humble. One should always place his focus on those greater than himself in Ruchniyos. It is known that if one performs a Mitzvah in Olam Hazeh, that there was a Tzaddik in previous generations who was extremely careful with that particular Mitzvah. The spark of that Tzaddik comes from that Mitzvah, and assists the person in the performance of that Mitzvah. The Arizal once stood up for his Talmid, R' Chaim Vital, when he walked into the room. R' Chaim Vital was baffled as to why his Rebbe would stand up for him, and he asked his Rebbe why this day was different than every other day, in that the Rebbe stood up for his Talmid? The Arizal answered that he was not getting up for R' Chaim Vital, rather he was getting up for R' Chaim Vital, rather

Another way to remain humble is to remember that one was born from a putrid drop, and will end up in the ground after death. "וישא עניו וירא" – If one will accustom himself to raise his eyes, to always focus on those who are greater than himself, he will come to the Midah of Anavah, and will be Zoche, "והנה שלשה אנשים" – to have these three great Tzaddikim, Avrohom, Moshe, and Dovid, "נצבים עליו" – to assist him in the Mitzvos he does. In addition to one acting with the Midah of Anavah with his fellow man, one must also act with Anavah in his Tefilos. One should not say to Hakodosh Boruch Hu that he should receive reward due to his Zechusim, rather he should speak like the Tzaddikim and ask, "אם נא מצאתי חן בעיניך – "If I can please find favor in Your eyes" meaning that I am not entitled to any goodness in this world, but even though I don't deserve it that I should somehow find favor in the eyes of the Ribbono Shel Olam, and receive it anyways. (בניהו)

Avrohom was a true Eved Hashem and sought to serve Hakodosh Boruch Hu at all times. Avrohom Avinu was receiving the greatest honor, the Shechina was being revealed to him, yet he was not content with that. He did not become arrogant and think he did it, as if he reached the pinnacle of Avodas Hashem. Rather, he was always looking up - always looking up towards Hashem, to see how he could serve Him. While he was receiving this honor, he saw what looked like guests. That meant another opportunity to potentially serve Hashem, and he did so. The way to serve Hakodosh Boruch Hu is through humility, and always looking up towards Hashem, striving for more and more opportunity to serve Him. May we be Zoche to take this lesson from Avrohom Avinu, that we should always be "looking up" - looking for more ways to improve ourselves and become better Ovdei Hashem.

or questions, comments, to purchase the Sefer "Parshah Pshetl", or to receive a free weekly Dvar Torah on the Parsha-Please email: ParshaPshetel@gmail.com Thank you, Y. Schechte

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

PARSHAS VAYEIRAH

RAV BRAZIL PARSHAS VAYEIRAH תש"פ

AND THEY WALKED TOGETHER

Anyone who learns *Chumash* with a depth realizes that a three time repetition of a phrase in the same *parsha* is conveying a theme that runs throughout. Especially a phrase such as ours AND THEY WALKED TOGETHER used three times during one episode begs one to seek a deeper meaning into this phrase than merely to tell us that they walked as a group. What is this theme and meaning that the Torah is revealing to us through this repetitive and even back to back description of the two walking together?

The Torah commands the Yid to love Hashem בכל מאדך. Asshi brings two interpretations to the word מאדך. One pshat is money, and the second is מדה. Let us focus on the second interpretation. The lashon of Rashi is to love Hashem אות. Let us focus on the second interpretation. The lashon of Rashi is to love Hashem of with any middah that he directs towards you, whether it comes in the form of apparent good, or even if it appears punitive. In both situations we must strive to accept and perceive them as coming from Hashem our benefactor from the one who loves us and therefore we should love Him for what He does. A hint to this derasha is that the gematriah of אהבת יהו' בכל מאדך ל מאדך ל מאדך ל מאדך ל מאדך ל מאדך ל מאדך for the acronym of ל מדה ומדה שמודד לך for the acronym of בשלום is בכל מאדך ל בינ מדה ומדה שמודד לך is an allusion to the emunah of בשלום is בכל מאדך את עמו בינ בער את עמו שובר ל בינ מדה ומדה שמודד לך

The Avos are called ישרים as Billam himself requested that he should die the death of the Avos who are called ישרים. The passuk says (Tehillim 25,8) טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך Hashem is good and straight. The juxtaposition of these two middos, demonstrate that one who is good is also straight for the crooked and off the straight path, suggest evil and wrongdoing. Since Hashem manifests these two qualities, He therefore redirects the sinners to return on the straight path so they will also return to do good. The Avos were believers and identified with Hashem's goodness and Yashrus in creation of the world, so they too were called ישרים. The title is also gematriah 561 the same as בכל מדה ומדה שמודד לך. The Avos were able to perceive that what seemed punitive and harsh is really an expression of Hashem's love to us as Dovid Hamelech wrote הוה אקרא בשם הויה אקרא that even if I encounter tzaros and agony I call these episodes expressions of Hashem's name הויה which means compassion and rachmanus (Devarim 6,5 Rashi).

Now let us revisit this seemingly repetitious phrase and realize that it is not superfluous at all but rather very informative within the theme of loving Hashem with בכל מאדך. This tenth pinnacle test to Avraham was not merely indicative of his willingness to sacrifice Yitzchak, but whether he would go about it with total acceptance and emunah. That this seemingly harsh decree of sacrificing his only son was concealing Hashem's deep rachmanus for his benefit, and therefore he was to rejoice in its fulfillment. As Avraham is taking the wood the fire and the knife, the Torah relates וילכו שניהם יחדו AND THEY WALKED TOGETHER. They walked as one with the same mind and heart set. Yitzchak, who was still unaware that he was the human sacrifice who Avraham was about to place upon the alter, was filled with such excitement and appreciation that he would be able to be able to participate in sacrificing a korban to Hashem on the place of the future Bais Hamikdash. The passuk of ITIT is telling us that just as Yitzchak was experiencing a

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

state of euphoria so too Avraham was joyous that he was given the opportunity to show his love to Hashem by sacrificing his son Yitzchak as the *korban*. Hashem is good and He can only ask from me actions that can only benefit me even though the goodness of the results cannot be detected or observed immediately. AND THEY WALKED TOGETHER.

In the following scene we find Avraham disclosing to Yitzchak the real purpose of their ascent to Har Hamoriya which is to sacrifice him not a lamb. The Torah does not record any reaction to Yitzchak's hearing this sudden stark reality of him being the human sacrifice, a act which went against everything that he was taught from his father and against the middah of chesed of his father. The only recorded reaction of the Torah is AND THEY WALKED TOGETHER. This time however it is Yitzchak who walked together with Avraham. Just as Avraham was happy to perform such a sacrifice to Hashem, Yitzchak even with the awareness that he is the Korban, he too was also joyous. AND THEY WALKED TOGETHER. The theme of אברהם ויצחו שודד לך Both of them were at the emunah level to love Hashem with all their מאד ווילכו יחדו שודד לך seven at the trying ordeal of sacrificing Yitzchak as a korban.

The Akaidah means to bind together specifically tying Yitzchak's hands and feet behind himself. However, there are different levels on how to understand the context of the various bindings that took place during this test. Avraham was first bound to Yitzchak with the same heart level of simcha and then Yitzchak was bound together with Avraham's heart of joy for this opportunity of fulfilling such a demonstration of love to Hashem. In Shema the two names of Hashem הייה אלקנו a representing the middah of strictness and the middah of rachamanus are bound together in the words of הויה אחד that even the din is rachamim. This is part and parcel of the Uniform the binding of these two names together by Avraham and Yitzchak. This can be seen in the hinting of the gematriah that even when receiving the middas Hadin one must love Hashem with that middah as well.

Now we can come to the third time this phrase was used in the *parsha* of the *Akaidah*. When Avraham returns to Yishmael and Eliezer who accompanied them to the mountain but remained down for they did not merit seeing the cloud hanging over the mountain, the *passuk* says וילכו יחדו AND THEY WALKED TOGETHER. The Torah writes this third walk together in order to explain the humility and non haughtiness of Avraham after achieving the greatness of passing the tenth test. There was no trophy or ribbon ceremony awaiting him on his return as would be present by record breakers and heroes. Avraham was as humble as one could be as he previously described his character as אנכי עפר ואפר. After his return he walked together with the two individuals who hadn't the faintest idea with what just transpired on top of the mountain, an event which would affect the destiny of Am Yisrael and the world forever. Avraham didn't brag or raise his nose at them and say now I must keep different company because of my new acquired prestige in the eyes of the Creator of the universe. Avraham walked together with them as if he was unaffected by the Akaida just as them, except their same state stemmed from the lack of knowledge.

This last וילכו יחדו is also a fulfillment of ואהבת ה' אלקיך בכל מאדך. The word מאד מאד besides meaning money and *middah*, can also be interpreted as the *middah* of humility. This we can see from *Chazal* who say (Avos 4,4) מאד מאד הוי שפל רוח one should be extremely humble. The word מאד מאד symbolizes humility for it shares the same letters as אדם who comes from the אדם earth, which is the lowest of the four elements of creation. ונפשי כעפר לכל תהיה. Therefore the Torah in the passuk of וומצאת את לבבו is relating to us that even if one serves Hashem בכל לבבך with all his heart like an Avraham Avinu upon whom the *passuk* says ומצאת את לבבו נאמן לפניך as Yitzchak at the *Akaidah* willing to give up his life, nevertheless the Torah commands to love Hashem with all your מאד your humility and not become complacent in your *avodah* because you reached a plateau of spiritual greatness. Yaakov who's facial countenance was that of *Adam Harishon* said to Hashem

As for a summation of this *mamar*, we can say that the *Akaidah* attained its spiritual success because of these three bindings of וילכו all which share the theme of loving Hashem with all מאדך. To summarize that in *gematriah*, וילכו plus three times the word add up to עקדה. The *Akaidah* is all about a WALKING TOGETHER that nourishes and breeds spiritual growth. May all our walks together accomplish the same spiritual loftiness as the יחדו of the *Akaidah*. (Tehillim 34,4).

GUT SHABBOS RAV BRAZIL

WE ARE YOUR

ONE-STOP-SHOP

TO MARKETING SUCCESS

WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.

MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL

We need you to carry us, so that we can continue to carry you every shabbos.

Would Jow Gulore These utilities?

DON'T IGNORE THE UTILITY THAT ALLOWS YOU TO Carry worry-free on shabbos

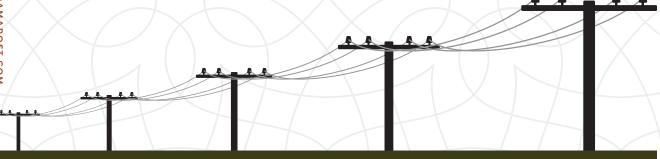

FOR MORE INFO & TO PAY YOUR ANNUAL DUES: 888.805.ERUV (3788) • WWW.ROCKLANDERUV.ORG

אחסד לאלפיםפ

זה היום עשה ד' נגילה ונשמחה בו עת זכינו להדפסת מהדורה נוספת של המבוקש הספר "חסד לאלפים". להשיגו ניתן בחנויות הספרים להזמינו וכן ניתן הפצת במוקדי גליונות הקובץ במחיר מוזל במיוחד : לפרטים נוספים

053-3145900

הספר שנתגלה ע"י מרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א והודפס ע"י מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל

לרבנו אליהו פנחם הכהן מריינא זיע"א

בשנת תרע"א ועתה סודר מחדש בצורה מתוקנת ומהודרת באותיות מנוקדות ומאירות עינים ניתן להשיג

> בחנויות הספרים להחמנות שיוכחת 053-3145900

הערות הקוראים כמ

ראשית, יש"כ לכם על הגליון הנפלא אשר אנו נהנים ממנו מידי שבוע, ושנית, בנוגע לעובדא הנפלאה שמרן שליט"א יצא מהחלון כדי להתפלל ערבית בזמן (שפורסמה בשבת פרשת נח תש"פ).

ברצוני להוסיף כי התלמיד חכם שדיבר באותו זמן עם מרן שליט"א בלימוד הוא הגאון ר' צבי שטיינברג שליט"א (בנו של ר' שרגא פייבל מבאי ביתו של החזו"א), ושוחחתי איתו, והוא אכן אישר לי שהסיפור היה עמו, והוסיף לי עוד כמה פרטים.

ראשית הוא אמר שזה לא היה בשנת תשמ"ה, אלא כנראה בשנת תשמ"ז. ועוד הוא סיפר שכך הוה עובדא: הוא בא לשאול את הרב שליט"א שאלה בהלכות סוכה שהיתה נוגעת לו למעשה, והוא ישב שם בחושך, כי כידוע מרן שליט"א נוהג בביתו שלא להדליק תאורת חשמל כשר בשבת, ולאחר שדנו בענין ראו שהגיע זמן מעריב ורצו לצאת, ובאו

וראו שהדלת נעולה. והגר״ח הושיט ידו לחלון לקחת את המפתח מהמקום שהיו רגילים להניח, אבל המפתח לא היה שם (כי בטעות הנכד נעל והחביא אותו במקום אחר בחוץ, בחדר המתנה).

בינתים הגיעו בניו של רבינו, רבי אברהם ישעיהו ורבי יצחק שאול, וראו שהרב נמצא בפנים נעול, אך לא היה בידם לעזור מאומה. בנו רבי אי"ש שאל את הרב האם הוא מעונין שהוא יביא מפתח אחר מביתו ע"י קטן, והרב לא הסכים. ואז הרב הלך להביא סולם אך לא הצליחו להשעין אותו בצורה שיוכלו לעבור ממנו לחלון. בלית ברירה לקחו כסא, והרב אמר לר' צבי

שהוא יצא קודם, ואכן יצא קודם. ואז הרב עלה גם והתאמץ והצליח לאחר מאמצים מרובים לצאת. עוד סיפר פרט מאוד מענין, שתוך כדי שניסו לצאת כבר אמרו 'ברכו' בבית הכנסת 'לדרמן', והם שמעו את זה, כי כידוע זה ממש מול,○

והרב שליט"א לא דיבר כלום כדי לא להפסיק בין ברכו למעריב. עוד אמר שהרב לא היה בלחץ כלל והכל עשה ברגיעות.

אם יפה מראה כא

ֹהְנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף לְאָחִיךְ (כ׳ ט״ז)

נקיות כפולה וזהירות יתירה נהג רבינו בכל הנוגע לממון. מצד אחד - בממון השייך שלו הוא נהג בזהירות, כשהוא חס על כל פרוטה "צדיקים חביב עליהם ממונן", הוא הזהיר בתוך ביתו שלא להשליך לאשפה דבר שיכול להביא תועלת, ואפילו בדברים הנראים פעוטים הוא הזכיר להיזהר [סיפר יד ימינו המסור הר"ר ישעי' אפשטין, כי זוכר שבכל פעם שיצא עם רבינו מהבית לבריתות וכדומה, אם קרה ושכח לכבות את החשמל, היה נכנס שוב לבית ומכבה, שלא יהיה בל תשחית על הממון.

מצד שני – בממון שאינו שלו, לא רק שנזהר מלהשתמש בזה, אלא גם העדיף והתרחק מזה. פעמים רבות כשאנשים בעלי ממון ביקשו להעביר דרכו כסף לצדקה, ניסה להתחמק בטענה שאינו גבאי של העניים, וגם כשהסכים היה מתנה עמם תנאים, שיוכל לתת באופן שרוצה ומתי שירצה ועוד תנאים, כדי שלא יהיה עליו שום נדנוד של חטא.

דורשי רשומות אמרו על כגון דא, כי אנשים מחפשים למסור את כספם לצדקה דווקא על ידי מי שלא רוצה להיות השליח לכך...

הודעה בשם הרב שליט א כל האוספים כסף (לכל מטרה שלא תהיה) כאן למטה, בזמן שמתאספים אנשים אין זה לרוחינו, ואדרבה היא למורת רוחינו ואין לתרום להם מפני גדרי צניעות ועוד כמה טעמים. ידע הציבור ויזהר ANNOUNCEMENT IN THE NAME OF HARAV CHAIM KANIEVSKY SHLITA IT SHOULD BE KNOWN WE DO NOT APPROVE OF ANYONE COLLECTING MONEY HERE DOWNSTAIRS **DURING TIMES WHEN PEOPLE GATHER HERE** (FOR ANY PURPOSE WHATSOEVER). DUE TO TZNIUS ISSUES AND OTHER REASONS ANYONE DOING SO IS ACTING AGAINST OUR WISHES ONE SHOULD NOT CONTRIBUTE TO THEM

בדידי הוי עובדאס

השבוע יחול יום היארצייט להגאון רבי רפאל ברוך טולידאנו

זצוק"ל (י"ח חשון) בימים אלו יצא לאור ספר "קדוש וברוך"

ובו מסכת חייו ופועליו של מנהיג יהדות מרוקו עובדה

"עובדה מפעימה, סופרה לאחר פטירתו במהלך ימי השבעה

מפי אחד מגדולי ראשי הישיבות אשר היה נוכח בזמן

המעשה. היה זה כאשר הגיע אל ביתו של הצדיק זצ"ל כדי

להיוועץ בו בנושא ציבורי כלשהו. להפתעתו, מצא בבית את

רבי חיים קניבסקי שהיה אז אברך צעיר לימים, מתבונן

בליבו של אותו ראש ישיבה התעוררה סקרנות לפשר

המחזה. הוא פנה אל הגר"ח, ותהה לפשר מעשיו. השיב לו

הגר"ח כי אביו, ה'סטייפלער', אמר לו כי אם ברצונו לזכות

ליראת שמים אמיתית, מומלץ לו שיסור לביתו של הצדיק

רבי ברוך טולידאנו, ויעמוד להביט בפניו הקדושות

:מעניית מצאנו בספר החדש

בשתיקה בצדיק זצ"ל.

המסוגלות ליראת שמים.

THE PUBLIC SHOULD BE AWARE AND EXERCISE CAUTION IN THIS MATTER

תצלום מעניין מתקופת שנת תשע"ו: באותה תקופה התרבו מאוד מבקשי הנדבות מתחת ביתו של רבינו שליט"א, והדבר גרם למכשולות ובעיות חמורות וד"ל, בעקבות זה פירסמו בני הבית בעברית ובאנגלית, את הכרוז המצורף.

igo533145900@gmail.com 🗷 ליצירת קשר:

רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק 077-2092005 - 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת, יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה- 1586 קהילות 073-2757000 שלוחה- 4310

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

גליון זה יו"ל לזכות ולהצלחת ידידינו החשוב שיראה ברכה והצלחה בכל הענינים

גיליון מס' 351 פרשת וירא תש"פ שנה שביעית

מעניני הפרשה פא

"ויקח בן בקר רך וטוב" (יח, ז)

במשנה (אבות פ"ה מי"ט) ציינו שאברהם אבינו ניחן בעין טובה. פירש רבינו יונה: זו מידת הנדיבות. אברהם אבינו נדיב לב היה, שנאמר: "ויקח בן בקר רך וטוב". וכל מי שיש בו נדיבות לב הוא מתלמידיו.

"טוב עין הוא יבורך" (משלי כב, ב) הטוב עין של רבינו בספריו הוא בלי גבול ובלי מידה, ובמושגים שאין אנו מכירים, שהרי בנוהג שבעולם דבר שאדם עמל עליו ויגע בו חביב עליו עד למאד, ואינו מוסרו לאחרים בקלות, על אחת כמה וכמה ספרי רבינו שאלו יצירת חייו, ואת כל חלבו ודמו השקיע בזה עשרות בשנים בעמל ויגיעה נוראה, והנה מידי פעם מגיעים אנשים שרוצים להדפיס מספריו, אם כדי להפיצם בחינם לזיכוי הרבים, ואם כדי לצרפם לספריהם, ורבינו תמיד נותן רשות ומסכים לדבר בחפץ לב.

ונביא כמה דוגמאות, בשמיטה האחרונה נתן רבינו רשות שידפיסו את ספרו "דרך אמונה" חלק ד' לאלפים ורבבות ע"י נדיב שתרם כדי להפיצו חינם להגדיל תורה, וכן נתן רשות להדפיס את ה"דרך אמונה" על סדר המשניות (הרב איזקוב), וכן נתן רשות לאחרים שידפיסו את "שונה הלכות" המנוקד, ואת "ארחות יושר" המנוקד, וכן את קונטרס "איטר יד", וכן את "ספר זכרון" ועוד כהנה וכהנה. וכן כשיצא "אוצר החכמה" לראשונה וביקשו מרבינו את כל ספריו, מיד הסכים, באומרו שהדבר לא יפריע למכירות, רק התנה עמם שיכניסו גם את התיקונים כדי שלא יצא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן. גם את ספרי אביו ה"קהילות יעקב" שירש רבינו לבדו, ויתר רבינו על מכירתם, ונתנם לאחותו הרבנית ברזם תחי' על מנת שתתפרנס מהם. וחשוב להדגיש שבמשך שנים רבות היתה פרנסתו של רבינו ממכירת ספריו בלבד, ואעפ"כ הסכים בחפץ לב ובנפש

כשהוציאו סידור עם אלפי ביאורים מרבינו, הסכים רבינו לתת למו"ל שיכניס קטעים מה"טעמא דקרא" שעדין לא נדפסו והיו בכת"י, וכששאלוהו היתכן שדבר שעדיין לא נדפס כבר לתתו לאחרים, השיב רבינו "אמנם אתם צודקים ומתכוונים לטובה, אבל גם הוא מתכוין לטובה שיהיה דבר שלם, לכן תנוח דעתכם ותנו לו" (רמש"ג).

ידידו ורעו הקרוב של רבינו מילדות היה הג"ר בערל וינטרוב זצ"ל, וכשהוציא לאור ספר "פועל ה" על הל' קידוש החודש, ביקש מרבינו רשות לצרף גם את ספרו "שקל הקודש", ומיד הסכים רבינו באומרו שהדבר לא יפריע למכירת הספרים. והוסיף רבינו שהסכים לו שיכניס גם את ביאורו להל' שקלים, וכששאלו לרבינו עד כאן, וכי מה זה שייך לקידוש החודש, א"ל רבינו "מדארף זיין אגוטער"! (צריד להיות טוב).

(תורת חיים ע"פ הספרים)

שעלי הדףפש

אם אשה כשרה להורות

נדה כ' ב' איבע"ל כזה טיהר איש פלוני חכם מהו כו'. איתא בשו"ע (חו"מ ס"ז) דאשה פסולה לדון ודנו האחרונים אם אשה כשרה לפסוק דין בהוראת איסור והיתר, והביא הברכ"י (מובא בפ"ת שם) ב' ראיות להיתר א' ממש"כ התו' איך דבורה שפטה את ישראל ותי' שהיתה מלמדת להם הדינים אלמא דסומכין עליה והב' מד' החינוך שכ' דאשה חכמה שראויה להוראה אסור לה להורות שתויי יין אלמא דיכולה להורות. והנה דבר פשוט שאשה יכולה להעיד הוראה ששמעה וסומכין עלי' כמ"ש בכתובות (ע"ב א') פלוני חכם טיהר לי את הדם ועוד בהרבה מקומות בש"ס בבלי וירו' ועי' תוספתא דכלים (ב"מ פ"א) וברוריא אומרת וכו', והטעם דעד א' נאמן באיסורין ואפ' אשה כמ"ש התו' גיטין (ב' ב') ובודאי נאמנת להעיד מה ששמעה, וכל הנידון בדבר שצריך שיקול הדעת אם אפשר לסמוך על שיקול דעתה או לא אי דמיא לכזה טיהר לי איש פלוני חכם דמיבע"ל בסוגיין, ולפ"ז יש לדחות ראיית הברכ"י מדבורה די"ל דודאי נאמנת למסור להם הדין כמו שלמדה מחכם והיא מסרה להם והם הכריעו אם אדומה לכאן וזה נקרא היא שופטה את ישראל כיון שהיו צריכים לה שתמסור להם ההלכות. אבל צ"ב דאם אשה כשרה להורות מ"ט בבעיא דסוגיין קי"ל ביו"ד (סי' קפ"ח ס"ב) לחומרא שאינה נאמנת וי"ל שאם היתה בקיאה היטב בהלכה והכריעה שהוא טהור היו סומכין עלי' אבל הכא באשה שאינה יודעת כלום בהלכה אלא שאומרת שמכרת במראה שכתם זה דומה לזה לכן אינה נאמנת די"ל שטועה בדמיונה כיון שאנו מסופקים אם הוא טהור או טמא וכיון שאפשר לראותו כעת כדמסיק בגמ" אין סומכין עליה שפלוני היקל לה אבל אם אין לפנינו לראותו סומכין עלי' ול"ד אשה דה"ה איש שאינו חכם וכ"כ החכמ"א בבנ"א ס"ה.

(מתוך דרך חכמה כת"י בה"ל הל' בי"מ)

divreysiach+subscribe@googlegroups.com :להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: מיתן לרשימת מקבלי הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

היצר הרע התגבר עליי וחטאתי. והכל בגלל שלא התפללתי, או שלא התפללתי מספיק! ולמה לא התפללתי! כי לא האמנתי בעצמי!יי.

לכן זה השורש של כל הנפילות, וזה עיקר התשובה שצריכים לעשות, על זה שלא האמנתי בעצמי! לא האמנתי בכוחי! כי אם הייתי מאמין בעצמי ישר הייתי מתחזק ומתפלל! וגם אם הייתי נופל הנפילה הייתה אחרת לגמרי.

איך אמר ר' נתן שאדם נקטן מוחו עד שאינו יודע מכוחו. מה זה קטנות המוחין! שהוא לא יודע מכוחו! גדלות המוחין זה שאדם יודע מהכח שלו! אני רוצה את ה'! ויש לי כח להתגבר על הכל! יש לי כח! אני רוצה את ה'! יש לי נשמה קדושה! ה' איתי! הצדיקים איתי! יש לי נשמה קדושה! אין! אם אתה אין לך אמונה בעצמך, אין לך קשר אין! אם אתה מאמין בעצמך. לכן עיקר האמיתי עם ה' זה שאתה מאמין בעצמך. לכן עיקר התשובה צריכה להיות על שלא האמנתי בעצמך, שלא ידעת מהכח שלך, כי אם היית יודע מהכח שלך היית מתפלל! "רבונו של עולם! אני לא רוצה את זה! תן מתפלל! "רבונו של עולם! אני לא רוצה את זה! תן לי כח!", ואז אפילו אם לא הצלחת זו כבר נפילה אחרת לגמרי.

אומר ר׳ נתן: ״...כּי עָקַר הַיַּהְדוּת תְּלוּיָה בְּהִתְחַזְּקוּת שֶׁהָוּא בְּחִינַת עַזּוּת דְּקְדֵשָּׁה שֶׁכֶּל מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּלָל פַּעַם **אֵפְלוּ כָחוּט הַשְּעַרְה**, כְּמוֹ כֵן הוּא נִכְנָס בִּגְבוּל הַקְּדֻשָּׁה״ – איך אתה נכנס בגבול הקדושה: כפי ההתחזקות. וההתחזקות הכי גדולה זה מה שה׳ חנן אותי, להאמין בעצמך, ולהאמין בכוחו, זו ההתחזקות הכי גדולה.

אומר ר׳ נתן, כל טיפה התחזקות? נכנסת לגבול הקדושה, עוד יותר. עוד יותר התחזקות? אתה נכנס עוד יותר! אין לך התחזקות? אתה בחוץ.

״...בָּבָחִינַת נָהַלְתָּ בִּעָזִּךְ אֵל נָוֵה קָדְשֵׁךְ וּמִתְקָרֵב. יוֹתֵר אֵל הַתּוֹרָה וְהַתִּפִּלָּה וּלְצַדִּיקֵי אֱמֶת, וְכָל מַה שַׁזוֹכָה לתוֹרָה וּתַפַּלָּה יוֹתֶר, כָּמוֹ כֵן זוֹכָה לעַזוּת דְּקְדָשָּׁה יוֹתֶר וְכֵן חוֹזֶר חַלִּילָה עַד שֵׁיָכוֹל לְבוֹא לְמַדְרֶגוֹת גָּבוֹהוֹת מָאֹד לְבָחִינַת נַעֲשֵׂה וְנָשָׁמַע ָהַגָּבֹהַ בִּיוֹתֶר אָם יִזְכֵּה לְחַזֵּק וּלְאַמֵץ אֶת עַצְמוֹ תַּמִיד בַּכַל עַת וּלְהֵיוֹת עַז כַּנַמֵר בַּכַל הַבַּחִינוֹת הַן שַׁיִּהְיֵה לוֹ עַזּוּת דְּקְדֵשָּׁה כָּנֵגֶד גוּפוֹ הַמְגַשָּם...״ – שהוא לא הולך אחרי הגוף שלו המגושם, לא! אני זה הנשמה! מה עכשיו הגוף הזה יפיל אותי לתאוות, יאללה! אכלתי משהו, יאללה גמרנו! מה שאוכלים פחות זה יותר בריא, אז אכלתי משהו, יאללה! אכלת משהו, גמרנו, שכח מזה. הגוף הזה המגושם, שרק רוצה לישון ולאכול ולישון... מה פתאום! אני לא רוצה את זה! אני רוצה אותך הי! יי...גּוּפּוֹ הַמָּגִשָּׁם שֶׁהוּא עַז פָּנִים בִּיוֹתֵר בְּעָנִיְנֵי ...יי ַהַתַּאֲוֹת וָהֵן שֵׁיָהְיֶה לוֹ עַזּוּת דְקְדֵשָּׁה כְּנֵגֶד כָּל מִינֵי עזי פּנים שבּדּוֹר..." – אז היום כמעט ואין לנו את זה, בזמנם היו צוחקים עליהם שהם ברסלברים, היום כמעט ואין לנו את זה, כי כמעט ולא נשארו

ברסלברים (᠍), פעם היו ברסלבים, אז היה מי שיחלוק עליהם, היום כמעט ואין ברסלבים, רק מדומיינים... ⓒ אז מה, מי יחלוק עליך! ממילא אתה בעצמך עובר עליך מה שעובר.

אומר ר׳ נתן: ״...וּלְהֵפֶּךְ לְהֵפֶּךְ חֵס וְשָׁלוֹם שֶׁעֵל יְדֵי חֲלִישׁוּת הַדַּעַת כָּל שֶׁהוּא יָכוֹל לְפֹּל בְּדַעְתּוֹ וְעֵל יְדֵי זֶה יִתְרַחֵק מֵהַתּוֹרָה וּתְפִּלְה וּכְמוֹ כֵן נֶחֱלְשׁ דַּעְתּוֹ יוֹתֵר חַס וְשָׁלוֹם חַס וְשָׁלוֹם וְכֵן חוֹזֵר חַלִּילָה חָלִילָה עַד שֶׁהַרְבֵּה נָפְלוּ לְגַמְרֵי עַל יְדֵי זֶה דַּיְקְא״ – ומה זה חלישות הדעת! שהוא לא יודע מכוחו, זה עיקר חלישות הדעת, שהוא לא יודע מכוחו! וכל מה שאמרנו מה זוכים על ידי התחזקות, ככה ההפך ח״ו על ידי חלישות.

זו הנקודה! שהוא לא יודע את הכח של עצמו! וזה מה שאמר רי נתן שזה קטנות המוחין! שנקטן מוחו עד שאינו יודע מכוחו! תזכרו את המושג הזה, מה זה קטנות המוחין! שאדם לא יודע מהכח שלו, שהוא רק רוצה את הי! ורק רוצה להתקרב לעבודת הי! ויש לו תפילה! והוא יזכה! אז ממש להתחזק! ולכת מדרגה לדרגה! להתפלל!

כמה אמרו לי שיהיה להם קשה שהי יזכה אותי בעזרת הי ללכת ולקרב את עם ישראל ואת כל העולם עכשיו בחוייל. כל מי שיתפלל עליי, ואני צריך המון המון תפילות, שאני אצליח, ותהיה לי סעתא דשמייא, כי ממש צריכים סעדתא דשמייא מכל הבחינות, וכוח!

כל אחד יתפלל, ומי שיתפלל עליי הוא ירגיש שהוא איתי ואני איתו, והוא לא ירגיש שום חולשה והוא רק יתחזק! כל האור שעובר דרכי הוא יקבל אותו, הוא יראה, כי אין מקום, אין מושג של מקום, מי שישאר מקושר איתי בתפילות, בעזרת ה' הוא יקבל את האור, בכל מקום שהוא נמצא, הוא יקבל את האור ואת הכח.

בעזרת הי שנזכה, לכבוד הי, להאיר את האור של
רבנו, את הדעת של רבנו, בכל העולם, להפיץ,
ולקרב את כל העולם כולו, גם את הגויים, יהי רצון
שנזכה לקרב, את כל העולם. שתהיה לנו סיעתא
דשמייא, שיהיו לנו תלמידים אמיתיים בכל מקום
שימשיכו את האור ואת ההפצות בכל מקום. בכל
פעם שאנחנו הולכים אנחנו רוצים להקים עוד
תלמידים שיזכו להגדיל את ההפצה.

העלון

לכבוד נשמתו הטהורה והקדושה של הצדיק הקדוש אדוננו מורנו ורבנו נחמן בן פיגא זיע"א,

וכן לעילוי נשמת הצדיק הקדוש רבי יהודה זאב בן רבי יחיאל צבי ע"ה

וכן לעילוי נשמת חברים היקרים ארז בן דליה ע"ה ובועד בן רומיה ע"ה וכן לעילוי נשמת

פערל בת ר' מאיר ע"ה וכן לעילוי נשמת שלמה בן נעמה ע"ה בתוך שאר כל נפטרי ישראל

ולהבדיל לרפואה שלמה של משה בן אידה שיחיה וכן לרפואה שלמה והצלחה של בת שבע בת

ימימה שתחיה וכן לרפואה שלמה וחזרה בתישובה שלמה בלי ייסורים של כל בני ובנות ישראל

וכן להצלחת כל התורמים והתורמות ברוחניות ובגשמיות.

לתרומות:0527161619

לעילוי נשמת יפה בת גולסטאן ע"ה, וכן לעילוי נשמת יוסף חיים בן אברהם ע"ה

RAMAPOST

הרע! אני רוצה אותך, זה אני! אני רק רוצה אותך! זה אני! אני רק רוצה להיות כרצונך בשלמות כראוי! זה אני!

אה, יש לי יצר הרע! בסדר. למה הוא מנצח אותי! כי אני לא מספיק התפללתי! אז תן לי את הכח להתפלל!

וזהו! זה כל השכל! אני רק רוצה את הי, ויש לי יצר הרע. בינתיים הוא מנצח אותי כי אני לא התפללתי, וכמו שכתוב בגמרא יאלמלא הקבייה עוזרו אין יכול לוי. וזה כל השכל! אתה צריך לדעת – אני רוצה אותך הי יתברך!

שאתה הולך ברחוב, תלך עם עיניים עצומות, ועם עזות דקדושה, עם אמונה בעצמך! יאני לא רוצה את התאווה הזו! זה שטויות התאווה הזו! אני לא רוצה לפתוח את העיניים! תן לי את הכח!י. ואתה הולך עם התפילות, אבל ההתחלה של הכל, כל ההתחלה של הקשר של האדם עם הי מתחילה באמונה בעצמו! אדם שלא מאמין בעצמי אין לו קשר אמיתי עם הי. הקשר האמיתי עם הי מתחיל מזה שאדם מאמין בעצמו. משם מתחיל הקשר האמיתי של האדם עם הי. אדם לא יכול להתפלל תפילה אמיתית אם אין לו אמונה בעצמו. הכל מתחיל מהאמונה בעצמו. אדם לא יכול לעשות תשובה אמיתית, כי הוא סתם נמצא ברדיפה עצמית, ובעצבות. אבל אם אדם מאמין בעצמו – אני לא רוצה את זה! נכון, היצר הרע בינתיים ניצח אותי, כי עדיין לא התפללתי מספיק.

ולכן יוצא מהשכל הזה שעיקר התשובה זה – למה לא התפללתי.

כי אני לא רוצה את זה, והיצר הרע ניצח אותי כי לא התפללתי, או שלא התפללתי מספיק. ולכן יוצא שעיקר התשובה זה על זה שלא התפללתי. לפי השכל הזה של האמונה בעצמו, יוצא שכל התשובה – למה לא התפללתי.

יירבונו של עולם, לא התפללתי מספיק, תן לי עכשיו להתפלל, תן לי עכשיו כח להתפלל!יי.

יוצא שהקשר האמיתי עם הי מתחיל רק בזה שאתה מאמין בעצמך! אתה לא יכול להגיע לשום אמת אם אתה לא מאמין בעצמך, לשום אמת! אתה לא יכול לעשות תשובה באמת, אתה לא עושה תשובה אתה סתם רודף את עצמך.

מה אתה אומר יחטאתיי, למה יכולת לא לחטוא!!
יחטאתי כי לא התפללתיי, זה מה שנכון להגיד.
ייאני באמת לא רוצה לחטוא, והי עזר לי כי לא
התפללתי, אז עכשיו מה התשובה שלי! יסליחה
שלא התפללתי, תן לי הי כח להתפלל!י, תרחם
עליי! תרחם עליי! תן לי כח להתגבר על היצר הרע
שלי! תן לי! אם אתה לא תעזור לי אני לא יכול לו!
תן לי! אני לא רוצה את היצר הרע הזה! אני לא
רוצה ללכת אחריו! תן לי להאמין בעצמי, תן לי
להתפלל! לא ללכת כמו פיל אחרי העכבר!יי.
רבנו כותב שם בשיר: ייונפשי הפיקחת והחזקהיי!
הנפש היא פיקחת! היא חזקה! לא לוותר ליצר

ית כי. לכן עיקר היהדות תלויה בהתחזקות! שאדם צריך להתחזק! להתחזק ממש!

אין! תדעו לכם, כל היהדות תלויה בזה! וזה האור הכי גדול שירד אי פעם לעולם זה האור הזה, זה האור של הגאולה השלמה! ודאי שעל ידי התודה, והאמונה שהכל לטובה, להגיד תודה על הכל, אבל בעניין של עבודת ה׳, הכל מתחיל מזה שאדם יאמין בעצמו.

גם להאמין בילד שלך! הילד שלך יש לו יצר הרע!
תאמין בו! הוא טוב! אתה צריך להגיד לו: "אתה
טוב! זה רק היצר הרע שלך מבלבל אותך, בא נעזור
לך להתפלל! בא ביחד
ונתפלל! כי זה רק יצר הרע! אתה טוב! אתה נשמה
טובה! אתה נשמה קדושה! הרצון שלך האמיתי זה
רק להיות טוב! רק לעשות טוב! הרע זה לא שייך
לך! זה יצר הרע! זה לא אתה!".

וזה השלום בית האמיתי, כי כשאדם מאמין בעצמו הוא גם מאמין באשתו, שהוא טוב והיא טובה, ואז יכול להיות לו שלום בית אמיתי. אדם צריך להאמין בעצמו: יאני טוב, ואני רוצה רק להיות טוב עם אשתי, אני רק צריך להתפלל על זה שאני יעשה מה שצריך. וגם אני מאמין באשתי שהיא רק טובה, הרע זה לא היא!י.

כי כשאדם מאמין בעצמו הוא מאמין גם בשני. לכן להתחזק בעניין הזה!

עוד פעם, אני חוזר וחוזר, כמו שכל דבר שה׳ חנן אותי להוריד לעולם אני חוזר על זה וחוזר על זה עד שזה יזרום בדם שלכם, זו הדרך שה׳ חנן אותי, שכשה׳ מוריד לי איזה אור, אני לא עוזב אותכם עד שיזרום בדם שלכם. שתדעו, שכל ההתחלה של הקשר עם ה׳, שקודם כל אתה צריך לזכור, אתה צריך להאמין בעצמך! בכל דבר!

אתה הולך לאכול, תאמין בעצמך: ״כל רצוני רק לעשות רצון ה׳, אני אוכל בשביל לזכות להארת הרצון״, להאמין בעצמך!

צריך לכתוב את זה ב18, לכוון ככה לפני כל ברכה, לדוגי לפני יחונן הדעתי - יאני ודאי רוצה דעת!י. לפני יהרוצה בתשובהי – יאני ודאי רוצה תורה!י, יאני ודאי רוצה שהי יסלח לי שאני אזכה להתקרב אליוי, יאני ודאי רוצה רפואה בשביל שיהיה לי כח לעבודתוי. צריך לכתוב את זה לפני כל ברכה, שאדם יזכור – מי אתה! אני רק רוצה טוב! ואז אתה בא לבקש את הברכה באמת! לא כאילו אתה בא לבקש, כאילו הי לא רוצה לתת לו, והוא בא לשכנע את הי...

לא! אתה רוצה! וה׳ ודאי רוצה לתת לך! ותבקש! תתפלל!

כל הקשר עם הי, כל התשובה, זה קודם כל להאמין בעצמך – יאני לא רוצה את העבירות האלו! נכון, אני כרגע נמצא במקום הזה, אבל זה לא הרצון שלי! לא הרצון שלי! מה, אני רוצה לישון את החיים!! מה אני רוצה לעשות משהו רעי! אפילו לנדנוד של עבירה אני לא רוצה להתקרב! לא רוצה! אני יהודי!", כל אחד יזכור מי הוא! שאתה לא רוצה! אתה רק רוצה להיות כרצון הי יתברך בשלמות! זה אתה! זו את!

ואז אתה הולך לעשות תשובה: ״רבונו של עולם, זה מה שאני רוצה, אבל במציאות אני נכשל, כי

מה לחשוב. אז כל מילה שאתה חושב, נכנס לתוך התפילה, זה נקרא עליה, התפילה זה עליה. יי...וְזֶה: וְעָשִּׁיתָ מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ, כִּי כִּשֶׁבּוֹנִין בַּיִת...יי חַדָשׁ, דַהַינוּ שַמַּגִּיעִין למַדרַגָּה גָּבהַ יוֹתֵר שַׁמַשִּיגִין בָּחִינַת נַעֲשֵׂה וָנָשִׁמַע וָכוּ' הַגָּבֹהַ יוֹתֶר שַׁזֵּהוּ בַּחִינַת בַּיִת וַעֲלִיָּה, אַזַי צְרִיכִין לְזָהֶר בִּיוֹתֶר ַלַעֲשׂוֹת מַעֲקֶה לְגַגּוֹ וַעֲלְיָתוֹ שֶׁהוּא תִּיק וְגָדֵר ומחצה שלא יפל משם. כי זה יַדוּע שהבּעל דְבַר מִתגָּרֵה מִאֹד בִּאָדָם הָעוֹלֵה מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא **עַל כֵּן** צַרִיךְ לִזָּהֶר מָאֹד בְּנַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת מַעֲקֶה לְגַּגּוֹ וַעֲלְיָתוֹ לַעֲשׂוֹת לוֹ מְחָצָה וְגָדֵר שֵׁלֹּא יִפּל חַס וְשָׁלוֹם. וְזֵהוּ, וְלֹא תָשִׁים דָּמִים בָּבֵיתֵךְ. וְדָרְשׁוּ רבותינו זכרונם לברכה שלא ישים סלם רעוע בָּתוֹךְ בֵּיתוֹ וִלֹא יִגַדֵּל כֶּלֵב רַע בִּתוֹךְ בֵּיתוֹ.״ יווזהו שלא יַשִּים סלָם רַעוּעַ בּתוֹרְ בַּיתוֹ שַׁלֹא...יי יִפְגֹם בָּהָעַזוּת דְקְדֵשָׁה, כִּי הָעַזוּת דְקְדֵשָׁה הָוֹא בַּחִינַת סַלָּם, כִּי אִי אֶפִשָּׁר לְהִתְקָרֵב אֶל הַקְּדֻשָּׁה ולַעַלוֹת מַדַּרגָּא לדַרגָּא כִּי אָם עַל יִדִי עַזּוּת״ – וֹלַעַלוֹת מַדַּרגָּא כשאדם יש לו עזות, אז הוא עולה מדרגה לדרגה, ועולה ועולה, הוא לא נחלש, כי הוא מאמין בעצמו! תכף תראו שרי נתן יכתוב, שבזה זה תלוי. כי אדם עובר מה שעובר, אבל אפילו יש לו איזו ירידה, **הוא** משם עולה! הוא לא מתבלבל! הוא עולה! יש לו

״...כִּי בֶּאֱמֶת הָא בְּהָא תַּלְיָא, הַיְנוּ עַל יְדֵי הַשָּׁגֵּת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע שֶׁהוּא כְּלֵל הַתּוֹרָה זוֹכִין לְעַזּוּת״ – ומה זה הינעשה ונשמעי? זה ללמוד ולהתפלל, ללמוד ולהתפלל! כל הזמן ללמוד ולהתפלל! ועל ידי זה **זוכים לעזות.**

עזות! הוא יודע שה' הוא טוב, ושכל מה שה'

עושה לטובה הוא עושה! לכן הוא עולה!

״...עַל כֵּן צְרִיכִין לְזָּהֵר מְאֹד שֶׁלֹא לְהַחֲלִישׁ לֵב אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹא לְבַיְשׁוֹ: וְזֶה עִקַּר אֶסִּוּר הֶחָמוּר שֶׁל הַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים שָׁאֵין אָסוּר הֶחָמוּר שֶׁל הַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים שָׁאֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלְם הַבָּא, כִּי עַל עַל יְדֵי שֶׁמְבַיְשׁוֹ וְיַבָּוֹל לְפֹּל מִמְעַט עֲבוֹדְתוֹ וְיַהָּדוּתוֹ שְׁהָדוּתוֹ שְׁבְּוֹדְים בְּעזוּת דְּקְדֻשָּׁה.״ – כמובן שצריכים לראות שהעזות תהיה דקדושה, רק להתקרב על לראות שהעזות תהיה דקדושה, רק להתקרב על ידה לה׳, ולא ח״ו להתחצף למישהו או להחליש מישהו.

"... כִּי עַקַר הַיַּהַדוּת תַּלוּיַה בַּהַתַחַזְקוּתַ" – אומר ר׳ נתן שעיקר היהדות תלויה בהתחזקות! ממש צריכים לסמן את השורה הזו ולחזור על זה כל יום! שעיקר היהדות תלויה בהתחזקות! שאדם צריך לחזק את עצמו, שאין יאוש, ושאם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, יש עניין שיתהפך הכל לטובה, ולהתחזק להתחיל כל פעם מחדש! ר׳ נתן אומר שעיקר היהדות תלויה בזה, בהתחזקות!

וזה מה שדיברתי – להאמין בעצמו! זה עיקר ההתחזקות! להגיד: ייכן! אני רוצה את הי! אני לא רוצה שום דבר חוץ מזה! אני רוצה את הי!יי, אדם הולך ברחוב, הוא צריך להאמין בעצמו: ייאני רוצה

לשמור את העיניים! זה הרצון האמיתי שלי! אני לא רוצה את התאווה הזו!יי, להאמין בעצמו! כי אדם הולך כמו פיל אחרי העכבר! במקום לתת לו איזה ייפויי אחד! כי כל היצר הרע זה כמו עכבר! רק בגלל שאתה לא מאמין בכח שלך בגלל זה אתה הולך אחריו!

אם היית מאמין בכח שלך, היית נותן לו ייפויי אחד! שזה אומר להגיד לו: יילא! אני רוצה את הי! אני לא רוצה שום תאווה! הכל שטויות! יש לי את הכח לעמוד כנגד כל התאוות האלו! יש לי את הכח! יש לי! אני רוצה!יי – שאדם יאמין בעצמו! להתחזק! להאמין בעצמו!

י...<u>אני יעמוד לפני ה׳! אני לא יעזוב את ה׳! אני</u> עוד פעם אתפלל!י.

הרבה אנשים יש להם לדוגי יצר הרע של שינה, והם נופלים לעצבות מזה. אז אדם צריך לדעת להתפלל על זה, כי זו מלחמה על האמונה. שאדם נופל לשינה זה בגלל שהוא לא נלחם על האמונה, להלחם על האמונה: "ירבונו של עולם תן לי כח! תרחם עליי! תן לי שמחה! להתחזק! לקום!". העיקר זה לא להתבלבל! להאמין בעצמך! "אני לא רוצה את השינה! אני לא רוצה לישון! אני רוצה אותך! בינתיים היצר הרע מתגבר עליי, תן לי כח להתגבר עליו!".

העיקר שאדם לא יתבלבל. כי אדם למה הוא נופל! הכל בגלל זה שהוא לא מאמין בעצמו. אם הוא היה מאמין בעצמו היה אומר: ״רבונו של עולם, אני לא רוצה את התאווה הזו! אני ל-א רוצה אותה! אבל היצר הרע עוד מנצח אותי, למה? כי עוד לא התפללתי מספיק! אז בורא עולם תן לי להתפלל על זה חצי שעה ביום! תן לי כח להתגבר על תאוות השינה שלי! מה אני אשן את החיים שלי! תן לי כח!", **וככה בכל דבר!** אדם הולך ברחוב, למה הוא נופל! כי הוא לא מאמין בעצמו! הוא לא קולט שהיצר הרע זה עכבר בשבילו! הוא רק יעשה יפוי והוא יעוף! ומה זה שהוא הולך פיל כמו אחרי העכבר! מה זה יצר הרע! זה סתם כמו עכבר קטנצייק, אתה פיל אתה! פיל גדול! תלך עם האמונה בעצמך! שאתה מאמין שאתה לא רוצה את התאווה הזו!

אדם שמרגיש שהתגברה עליו העצבות! שיגיד: ״אני לא רוצה את העצבות!״, ״אני לא רוצה את המחשבות הרעות! אני רוצה להיות בשמחה! תעזור לי הקב״ה!״.

הכל מתחיל מהאמונה בעצמו! קודם כל תאמין בעצמך, ואז אתה מתפלל תפילה נכונה, כי אתה לא רודף את עצמך, ולא רודף את ה׳.

כי אתה או מאשים את עצמך, או מאשים את הי. אתה חי באיזו שהיא כפירה. או שאתה רודף את עצמך, ומאשים את עצמך, או שאתה חושב שה' לא בסדר ח"ו.

אבל לא, מה פתאום! אני, אני רוצה אותך! אני לא רוצה את המחשבות הרעות האלו, אני לא רוצה את העצבויות האלו, אני לא רוצה את העצבות! אני רוצה אותך! אני רוצה להיות בשמחה! אבל יש לי יצר הרע, נכון, אבל הרע זה לא אני! זה יצר

רבנו כותב בליקוטי מוהריין, סימן כייב, אומר רבנו שַׁמַעִּתִּי מֵאָבִי זָכָרוֹנוֹ-לְבָרַכָה שֵׁמֵּרֹב הֶכָרֵחַ הַנְּפִילוֹת שם שאדם צריך שתהיה לו עזות דקדושה! וזה הַמַּגִּיעִים מִלְמַעְלָה, כַּמּוּבָא בִּמָקוֹם אַחֵר אָמַר לוֹ פַּעַם זוכים על ידי נעשה ונשמע, היינו על ידי **תורה** אַחַת מוֹהַרְנַ"תִּ זְכָרוֹנוֹ-לְבָרֵכָה בָּזֵה הַלַּשׁוֹן: שׁוֹאֶל, עֲדִיוֹ

ותפילה. כשאדם זוכה, מתפלל ולומד ומתפלל אֵין לִי הַנָּאָה מִמְּךּ. וְשֶׁאף-עַל-פִּי-כֵן אָם הָיִיתִי רוֹאֶה ולומד, אז הוא מקבל כח, כח להלחם. לכן שֵׁאתַּה נוֹפֵל, וָנִתְחַזַּקתָּ וְנִשְׁאַרְתַּ עַל עַמִּדְךָּ, אֲז הָיִיתִי בפשיטות, אדם צריך שיהיו לו סדרים, תורה ָנָהַנָה. גַּם שַׁמַעָתִּי פַּעַם אָחָת בִּשָׁם רַבִּי מֶאָיר הַנַּ"ל, ותפילה.

שֶׁהֶבִין מִדָּבָרֵי מוֹהַרְנַ"תָּ, שֵׁמֶחֲמַת זָה לֹא הָאֵרִיךְ יַמִים, רי נתן בליקוטי הלכות, הלכות מעקה ושמירת וָנָתִקַיֵּם בּוֹ הַכַּתוּב בַּחַנוֹךְ: וָאֵינְנוּ כִּי לַקַח אוֹתוֹ אֵלֹקִים, מחמת שידע בו השם יתברד שיפל ולא יתחזק באפן שַׁיָשׁוּב וְיִתְעַלֵּה. (שַׁם). ״ן ועל כן אומר ר׳ נתן: יי...ועל כו כשרצו הַחַכְמִים לָהַשִּיג הַלָּכוֹת הַנֵּעָלָמוֹת מֵהֶם שֵׁהֶם בְּחִינַת

נְסָתָּר אֶצְלָם עָלוּ עַל הָעֵלְיָה לְדָרְשָׁן, כַּמּוּבָא בַּדְבַרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבַרְכָה בַּגַמַרָא שָהַעַלוּ לוֹ שלש מאות גרבי שמן...יי – בשביל שיהיה להם מה לאכול, עד שימצאו את הפיתרון, עלו לעליה

יי...כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בַּמִּשְׁנָה וְאֵלּוּ מִן הַהַּלָכוֹת שֵׁאָמְרוּ יי...כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בַּעֵלְיַת חֻנַנְיָא וִכוּ'. וְעַל כֵּן כָּתַב אֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה בִּסֵפֵר הָא"ב שֵׁלְדוּר בַּעֵליָה הוא טוב יותר לַעבוֹדַת הַבּוֹרֵא מִלְּדוּר בִּבַיִת תַּחָתּוֹן, כִּי עָקַר הָעֲבוֹדָה שֵׁל כָּל אָדָם הוּא לֵילֵךְ מַדַּרָגָּא לְדַרְגָּא לְפִי בָּחִינָתוֹ וּלְהַשִּיג בִּכָל פַּעַם בּחֵינַת הַנַּסִתַּר מִמֵּנוּ...יי – אדם כל הזמן צריך שילד מדרגה לדרגה. כל פעם יש שכל נסתר, כל פעם הוא משיג שכל נסתר, ואחייכ עוד פעם ועוד

יי...בָּחִינַת תִּפְּלָה שֶׁזֵה זוֹכִין בָּעֲלְיָה יוֹתֵר, כִּי עֲלְיָה ייֹתֵר, כִּי עֲלְיָה ייֹתַר, בַּחִינַת תִּפָּלָה בָּחִינַת נָסָתַּר״ – כי כל זמן שאדם עוסק ומחזיק בתפילה זה נקרא שהוא ב**עליה**, ואז הוא זוכה להשיג את הנסתר.

לכן כולם צריכים להתאמץ בתפילה. יש עכשיו את הסידור החדש, לפחות פעם ביום לעמוד שעה 18. אני פוגש אנשים, בשיעורים, בכלל לא תלמידי חכמים, ומספרים לי שהם מתפללים לפחות פעם ביום לפחות שעה 18, אפילו נשים, מספרים לי על נשים שעושות שעה 18, וזה גן עדן! שאדם נכנס לתוד המילים. זה פשוט גו עדו. שעה של אמונה! אמונה גימטריה בנים, רבנו כותב בתורה מייח, שעל ידי אמונה אדם זוכה לבנים, גם על ידי תפילה בכח. לכן אדם שיעמוד, ויתפלל, כל מילה כתוב לך הנפש די, אות בי, כותב ככה: יי...וְזֶה בְּחִינַת נָגֶלֶה וְנָסְתַּר שֶׁהֶם בְּחִינַת תּוֹרָה וּתִפְּלָה, כִּי הַנְּסְתַּר בַּחִינַת תַּפְּלָּה הוּא בַּחִינַת עֵלְיָה שֵעוֹמֵד עַל הַבַּיִת, כִּי הַנָּסְתַּר הוּא בַּחִינָה גַּבֹהַ וּמִרוֹמָם וּכְמוֹ שַׁכַּתוּב, כִּי גָבָהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֵץ כֵּן גָּבָהוּ דְּרָכַי מַדַּרְכֵיכֶם, שֵׁנֶּאֱמַר עַל דְּרָכֶיו יִתְבָּרַךְ הַנָּסִתָּרִים מאתַנוּ.״

אדם לא תמיד יכול להבין בדיוק מה שהי עושה איתו. למה אדם נופל! אם הוא היה מאמין ילא הלך לי? זה טוב! תודה!י. אבל אדם לא מבין, ואז הוא חושב שזה לא טוב לו מה שקורה איתו. ובדייכ רוב החידושים הגדולים אדם זוכה להם דווקא בזמן שלא הולך לו. רוב החידושים, האורות הגדולים, זה דווקא בזמן שאדם נלחם! שלא הולך ונלחמים, ואז זוכים שמאיר אור גדול. ואדם בזמן שהולך לו, אז הולך לו, אבל לא זוכים לאורות חדשים.

לכן אדם צריך לסמוך על הי! שהי עושה טוב! לא הולד! זה טוב! מה עליי לעשות! להתחזק! **העיקר** זה להתחזק!

[ויש שיח שרפי קודש מחזק מאוד, באותו עניין של התחזקות (חייא אות תנב): יירַבִּי שׁוֹאֵל מְטֵפָּלִיק זָכָרוֹנוֹ-לָבָרֶכָה הָיָה חִדּוּשׁ נִפְלָא בִּתַבָעַרַת לְבַבוֹ וְרִיצַתוֹ לְקַיֵּם בַּעֲצַת רַבָּנוּ זָכָרוֹנוֹ-לְבָרַכַה עַל-פִּי הַמִּשְׁנַה: הַנֵּעוֹר בַּלַיִלָה וְכוּ' וְכוּ'. וְכַל תִּפְלַתוֹ וְתוֹרַתוֹ הַיִּתַה בִּהְתִלַהֶבוּת ּגִדוֹלָה, וְעַל-יָדוֹ נִתִעוֹרֵר וְנִתְקַרֵב גַּם רַבִּי מֵאִיר זְכָרוֹנוֹ-לְבָרַכָה מִטֶפָּלִיק. וְשַׁמַעִּתִּי מֵאָבִי זִכְרוֹנוֹ-לִבְרַכָּה שֵׁשַּׁמַע ֶמַרַבִּי מֵאִיר זָכָרוֹנוֹ-לִבָרָכָה דַּרְכּוֹ שֶׁל רַבִּי שׁוֹאֵל הַנַּ"ל, ֿשַׁכַּאַשֶׁר בָּאוּ אֵלָיו בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ וְשָׁאֲלוּ מֵאָתוֹ בַּגִּמַרַא אוֹ בַּתּוֹסָפוֹת וְכוּ' אֵיזֵה דְּבָרִים שֶׁהָיָה קְשֶׁה לָהוֹלְמָם, וָהַשִּׁיב לָהֶם שֵׁיַּגִּיד לָהֶם לְאַחַר שַׁעַה. וּבְתוֹךְ בָּךְ נִכְנַס לַחֵלֵק הַשַּׁנִי מֵהַבֵּית-הַמִּדְרַשׁ שֶׁהַנָּשִׁים מָתְפַּלְלִים שָׁם בַּבֹּקֶר, וְהִשְׁתַּטַח, וּבִקֵשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: גַל עֵינֵי וָכוּ', עַד שֶׁנְתָגַלַּה לוֹ הַפֶּרוּשׁ. וָאַף-עַל-פִּי-כֶן

גן הדעת חידושים לפרשת שבוע

וְהוֹכָחַ אַבְרָהָם אֶת אֲבִיכֶוּלֶךְּ

אחרי שישמעאל והגר גורשו מבית אברהם, עוזב אברהם את בית מגוריו בגרר והולך לגור בבאר שבע. תוך כדי נדודיו שומע אבימלך על גודל הצלחתו, והוא לאלתר מבין שמדובר באדם גדול שכדאי להיות איתו בברית אמונים. וכפי עדות הפסוקים, אברהם מתרצה לכרות איתו ברית ואף נשבע לו שכך יעשה. אך לא לפני שהוא מוכיח אותו על מה שיש לו בלבו עליו, על עניין הבארות שגזלו עבדי אבימלך מאנשי אברהם.

אברהם יודע. בשביל להתקדם לעתיד טוב יותר צריכים לנקות את העבר. אדם לא שם קינוחים על שולחן עד שהוא לא מפנה את השאריות של המנות הקודמות.

התורה הקדושה כתבה זאת בצורה מפורשת "לא תשנא את אחיך בלבבך" ופירוש מצווה זו על פי הרמב"ם הוא שאסור לאדם לשנוא בלבו אדם אחר, ואפילו אם השנאה לא באה לידי ביטוי במעשה, רק ששונאו בלבו, כבר עובר משום "לא תשנא".

התורה לא מרשה לנו להתנהג בצביעות. מה שיש לך בלב זה מה שצריך להיות על שפתיך.

ובשביל שלא יישאר אדם עם שנאה בלב וממילא יתנהג בצביעות נותנת התורה עצה, "הוכח תּוֹכיח אַת עַמִיתֶךְ", שחרר את מה שיש לך, ותשתחרר.

מתוך זה יתבררו הדברים לאחד הצדדים. או שיודה חברך ויתנצל על חלקו וישכון שלום, או שייתן תירוץ אמתי לדבריו ויתיישבו הדעות.

זה מה שעשה אברהם, הוא אמנם הבטיח לאבימלך ואף נשבע לכרות אתו ברית, אך טרם השבועה הוכיחו על בארות המים. אברהם סירב להיכנס לחתימת חוזה לפני שנעשה גישור בסוגיית העבר. אם הלב לא נקי צריך לנקות אותו, והניקוי הוא לשים את הדברים על השולחן, כפי שהם, שחרר ותשתחרר.

אך לא תמיד הדברים צריכים להיות דווקא כך, יש מצב שבו אדם מסוגל בינו לבין עצמו לקיים בעצמו "בדיל ויעבור" לזולתו גם בלי לפתוח את הדברים, וזה בסדר, ורשאי לעשות כן לדברי הרש"ר הירש. לשיטתו, חובת התוכחה חלה על האדם רק במצב שאין בכוחו למחול והוא לא מסוגל לשכוח, אך אם בכוחו למחול בלב שלם עד שלא ישפיע אותו מאורע על דעוחיו כלפי אוחו אדח. אינו חייר להוכיחו ולר יודע מרת נפשו, ובשמחתו לא יתערב זר.

אברהם היה מספיק ישר עם עצמו להכיר בכך שגזילת עבדי אבימלך מטרידה אותו, זה לא דבר נכון לעבור עליו לסדר היום, לכן הוכיח את אבימלך בלי כחל וסרק.

מה שעולה מכל זה, לא טוב לשמור אנרגיית שנאה בלב, השנאה השמורה בלב היא כמו רעל המתפזר

פנינים חסידות ברסלב

מוֹהַרְנַ״תְּ דִּבֵּר פַּעַם אַחַת מִתַּבְעֵרַת הַלֵּב שֶׁל אָבָרָהָם אָבִינוּ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, שֵׁהוּא הָיֶה הָרָאשׁוֹן, שַׁזַּכָה לַעֲבֹד אֶת בּוֹרָאוֹ יוֹמֶם וַלֵילָה בִּמְסִירֵת-נֵכֵשׁ וּלְפַרְסֵ<mark>ם שָׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְיִתְע</mark>ֻלֶּה בָּעוֹלָם, וּבְתוֹךְ שִׂיחָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה עָנָה אֶחָד לְכָנָיו בִּלְשׁוֹן צַעַר וּגְנִיחָה:? גַּעַר בּוֹ כווֹהַרְנַ״תִּ זְּכְרוֹנוֹ-לְבָרֶכָה וְאָכֵור אֵלָיו: ״גַּם אַתָּה יֵשׁ לְךָּ לֵב כָּזֶה אֶלָּא שֶׁאֵין אַתָּה מְלַבֵּב אוֹתָהּ"!,

פִּי הַבָּחִירָה חָכְשִׁיִּת אֱצֵל כָּל אָדַם, וְכָל אָדַם, אֱכִלוּ הַגָּרוּעַ שֶׁבַּגְּרוּעִים- יֵשׁ בְּכֹחוֹ לְזְכּוֹת לַכַּוּדְרֵגָה הגדולה שבגדולות, וכמו שאמרו חכמינו-זכרונם-לְבָרֶכָה (תַּנָא דְּבֵי אֱלָיָהוּ רַבָּא פכ״ה), שַׁצְּרִיךְ כָּל אָדָם לוֹמַר: כָּותִי יַגִּיעוּ מַעֲשַׂי לְמַעֲשֵׂה אֲבּוֹתַי? (שיש"ק א<mark>-תב).</mark>

אָמַר רַבַּנוּ: מִינֵי יֶרָקוֹת, שֶׁאֶ<mark>כְשָׁר לְאָכְלָם</mark> עִם קָלִיפָּתָם, יֵשׁ לְהִזָּהֵר כְּשֶׁמְקַלְּ<mark>כָם לֹא לִנוֹל קְלְפָּתָם</mark> לְגַּכְוֹרֵי, כִּי קְלָפָּתָם הִיא קְלָפַּ<mark>ת נֹגַהּ וּצְרִיכִין לְבָרֵר</mark> ָּסְכֶּונוּ אֶת הַטּוֹב. (אֱבָנֶי״הָ בַּרְזֶל, שם סל״ה).

בכללות הנפש, לכן טוב להוציאה, להביאה לכדי גילוי, כי מטבעה היא גדלה בחושך ונעלמת האור החשיפה. וככל שמתרגל אדם להיות 'דף לבן', בלי טינות ושנאות, יש לו פחות מחסומים, וחייו קלילים ומשוחררים יותר הרבה יותר.

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של ח סד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

שאלות שנשאלו בקו ההלכה

יש לנו פדיון הבן מיד במוצאי שבת, והמוזמנים אמורים להגיע כבר בצאת השבת באופן שלא יספיקו לחמם את התבשילים, האם יהיה מותר להניח את התבשילים (היבשים) על גבי הפלאטה

> <mark>קודם צאת הש</mark>בת כדי שיהיו מוכנים לצאת השבת?

> יש בזה איסור הכנה ולכן אסור

לעשות כן שלחן ערוך (סימן שכ״ג סעיף וי). אמנם אם יכוונו את הפלאטה <mark>שתהיה מכובה, ויניחו עליה את</mark> התבשילים בעוד הפלאטה קרה, ולאחר מכן תדלק הפלאטה מאיליה, מותר לעשות כן. על פי שו"ת מהרש"ג (חלק א' סימן סא) וכיוצא בזה כתב בשו"ת מנחת יצחק (חלק ח' סי' כ"ד) ויביע אומר (חלק י' סימן כ"ו).

החלפנו את כל הדלתות בבית עם המשקופים, וסיכמנו על פירוק והרכבה של המשקופים. ביום המיועד הגיע המתקין ופירק את המשקופים, הוציא את המזו<mark>זות, ולאחר ההתקנה של המשקופים</mark> חיבר חזרה את המזוזות למקומם. בגמר העבודה התברר שהמתקין אינו יהודי,

השאלה האם צריך להוריד שוב את המזוזות ולחברם שוב או שניתו לסמוך בדיעבד על מה שעשה אותו המתקין?

צריך לחזור ולהוריד את המזוזות ולהתקינם חזרה

על ידי יהודי דווקא. הטעם שבדבר משום שבמצוות מזוזה ישנם ג' חלקים: כתיבתה, קביעתה, ולדור בבית שיש בו מזוזה. ועיקר המצווה הוא "לקבוע" את המזוזה בבית כמו שכתבה התורה "וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך" ולכן צריך לעשות זאת דווקא על ידי יהודי. שדי חמד (מערכת מ' כלל קל"א) ושו"ת שבט הלוי (חלק ב' סימן קנ"ח אות ב').

האם מותר לזרוע זרעונים של פלפל חריף ופלפל גמבה יחד, או שיש בזה איסור

?כלאיים

פלפל חריף ופלפל גמבה נחשבים כמין אחד ומותר לזורעם יחד. מכון התורה והארץ על פי האגרונום מוטי שומרון.

כאן המקום לעורר שאנשים אינם מודעים לאיסור כלאיים, וישנם זרעים <mark>שצריך להר</mark>חיקם אחד מהשנ<mark>י</mark> עשר אמות (5 מטר לערך) ולכן כאשר זורעים שני מינים של ירקות וכדומה הטוב ביותר הוא לזרוע

בתוך אדניות נפרדות, שבזה אין בעיה של כלאיים. כל זה מבואר בארוכה ברמב"ם ספר זרעים (הלכות כלאיים פרק ג׳) ובספר ערוך השולחן (יורה דעה סימן רצ״ה).

הגדרת מינים שונים לענין כלאיים מבוססת על כמה פרמטרים: אם יש שינוי טעם במינים <mark>הנזרעים,</mark> שם שונה, האם דומים זה לזה במראה, ודרך גידולו.

אני נוהגת מטעמי בריאות להנביט קטניות ולאוכלם, האם יש בעיה להנביט כמה מינים של זרעים יחד, או שיש בזה בעיה של כלאיים?

מותר לשים גרעיני קטניות כגון שעועית, חומוס ואפונה בכלי עם מים וצמר גפן לצורך אכילה כן פסק הגאון הרב שאול רייכנברג שליט"א (בית המדרש להלכה בהחייניורות אחוות אי"ניו) מכמה כועמים:

- שהרי זה כמו זריעה באמת המים שאינה מקום זריעה כיון שהקטניות לא יכולות לגדול שם עד סוף גידולם.
- א"כ כשמנביטים מינים של זרעי מאכל שרוב בני האנשים מגדלים אותם עד סוף גידולם כדי לאוכלם, זה נחשב מין שאנשים לא מקיימים ונחשב כמו "זורע להשחתה" שכתב הרמב"ם (הלכות כלאים פרק ג' הלכה י"ז) שאין בזה איסור.

לשמוע אמונה כל יום כל היום קו האמונה 02-6444250

סיפור לשולחן שבת

הוצאת אורחים

ללכת לדרכו.

לאחר מלחמת העולם הראשונה, שהה כ"ק מרן רבי ישכר דוב מבעלזא זי"ע (יום פטירתו כ"ב בחשוון) בהולושיץ, עד שישקמו את בית הכנסת הקדוש בבעלזא.

בצעשינוב, הסמוכה להולושיץ, כיהן באותה עת כמרא דאתרא הרה"צ רבי יחזקאל מצעשינוב, שהיה אחיינו של מרן מהרי"ד מבעלזא ונתגדל בביתו

> עואביו ררי (הרה״ק יששכר שמחה בער הלברשטאם (מצעשינוב נסתלק במיטב שנותיו.

לצעשינוב הגיע באותם ימים הרה"ק רבי חיים טייטלבוים צבי ה'עצי מסיגעט, לבקר חיים'. חתנו אצל יחזקאל רבי מצעשינוב. כאשר נסתיים הביקור אצל חתנו, נותרו מספר שעות עד שתגיע הרכבת. משכך, הציע רבי יחזקאל, שיבוא חמיו איתו לבקר את דודו ומגדלו - הרבי מבעלזא ששוהה הסמוכה.

כַּל הַמִלְמֵד בַּן חַבֶרוֹ תּוֹרָה, כָּאֵלוּ יַלְדוֹ. [בנים כד]

מהרי"ד שכולם מדברים עליו", ביקש מחמיו.

הרי שבעל הבית צריך לכבד אותו במאכל ובמשתה

ולאחר מכן להבהיר לו שאם הוא ממהר - הוא יכול

"מבין אני שלרבי מסיגעט אין זמן", סיים מרן

יצאו

מרוח

שראו,

כעת

בעיה

עד

וחותנו מבית מרן

מהרי"ד נרעשים

הרכבת יש עוד

כשעתיים, שכן

לא תכננו ביקור

יחזקאל

שהנה מתגורר

מרן רבי אהרן

בנו הבכור של

הרבי מבעלזא

שהתפרסם בכל

את בנו של מרו

בסמיכות

מבעלזא

רחבי

היהודי

עליון.

ניכנס

כל כך קצר...

הציע

החתו

הקודש

אולם

נוצרה

חדשה:

שתבוא

ררי

זי"ע,

העולם

כקדוש

״הבה

להכיר

מהרי"ד, "והוא ממהר". הוא הושיט את ידו לרבי

מסיגעט, נפרד ממנו ובירכו שייסע לשלום...

נכנסו ה'עצי חיים' וחתנו אל ביתו של מרן מהר"א, וגם שם התכבדו בכבוד גדול. מרן מהר"א הורה להכניס עבורם כיבוד, ופנה לרבי יחזקאל, בן דודו, ואמר: "חייב אדם בכבוד חמיו כבכבוד אביו, לכן אתה תשים סוכר בכוס התה של השווער שלך ובכך

לאחר שבירך ה'עצי חיים' ולגם מן התה, נענה מרן מהר"א - בדיוק באותו אופן שאמר אביו רגעים - ספורים קודם לכן, מבלי לדעת על כך מאומה שמצינו תמיהה אצל אברהם אבינו. שכן כאשר הגיעו המלאכים-האורחים לבקרו, אמר להם וסעדו לבכם אחר תעבורו" ואין זו דרך ארץ. וכי כך נוהגים באורחים שאומרים להם 'תאכלו ותלכו'?! אלא שהתורה הקדושה מלמדת אותנו שכאשר האורח מגיע רק בשל הנימוס והוא ממהר לדרכו, הרי שבעל הבית צריך לכבד אותו במאכל ובמשתה ולאחר מכן להבהיר לו שאם הוא ממהר - הוא יכול ללכת לדרכו...

נכנסו שניהם אל ביתו של מרן מהרי"ד שקיבל את תכבד אותו"... פניהם בכבוד גדול והורה להגיש לשולחן כיבוד. פנה מרן מהרי"ד אל רבי יחזקאל, אחיינו, והורה לו: "חייב אדם בכבוד חמיו כבכבוד אביו, לכן אתה תשים

סוכר בכוס התה של השווער שלך ובכך תכבד אותו". לאחר שבירך ה'עצי חיים' ולגם מן התה, נענה מרן מהרי"ד שמצינו תמיהה אצל אברהם אבינו. שכן כאשר הגיעו המלאכים-האורחים לבקרו, אמר להם "וסעדו לבכם אחר תעבורו" ואין זו דרך ארץ. וכי כך נוהגים באורחים שאומרים להם 'תאכלו

אלא שהתורה הקדושה מלמדת אותנו שכאשר האורח מגיע רק בשל הנימוס והוא ממהר לדרכו,

ה'עצי חיים' שחשש להתעכב מדי הרבה, סירב.

אולם חתנו הפציר בו שמכיוון שממילא עומדות

לרשותם מספר שעות עד שתגיע הרכבת, כדאי

לבקר אצל הרבי מבעלזא.

ותלכו'?!

מאמר ראש הישיבה -המשר-

מה זה יהודי, עד שהיה מקשר ומחבר את עצמו ומוסר נפשו אפילו על הגרוע שבגרועים והפחות שבפחותים. כמו שאומר רבי נחמן:

"משה קשר את עצמו אפילו לפחות שבישראל" ומסר נפשו עליהם... משה היה מאסף ומייחד ומקשר את עצמו עם כל ישראל, אפלו עם הפחוּת שבפָּחוּתים... אפילו כשאני רואה אחד מישראל, <mark>שסג</mark> (=שנסוג והתרחק) <mark>מכול וכול</mark> (בלגמרי) מהקדוש ברוך הוא, אף על פי כן צריך= אני שנהיה יחדיו - צריך לייחד ולקשר עימו, כמו שעשה משה, כי יש בחינת אלוקות אפילו בדיוטא התחתונה, אפילו בעשרה כתרי דמסאבותא... נמצא שבפחות מישראל - יש בו בוודאי איזה אלוקות, ועל ידי זה אני יכול להיות יחדיו עמו".

המסר המשולש

ויש כאו מסר חזק מאוד גם לאדם כלפי עצמו. וגם כלפי זולתו, וגם חיזוק לתפילה בכל מצב.

כלפי עצמך דע לך, משה רבינו, שהוא הרב של כל עם ישראל - מאמין בך, מקשר עצמו אליך, גם אם אתה שקוע בעשרת הכתרים של הטומאה, כלומר גם אם אתה נמצא במקום הרוחני הגרוע ביותר. גם אם היית איש סדום חלילה, משה היה מקשר עצמו עליך ומוסר עצמו עליך.

ולמה? וכי משה רוצה שתמשיך לחטוא?! חלילה!

אלא בגלל ש<mark>משה רבינו מאמין בך</mark> שאתה בעל כוח גדול ושיש לך נשמה קדושה ושאתה בוודאי יכול להשתנות ולהיות צדיק גמור!

לכן גם אתה תאמין בעצמך ולעולם לעולם אל תתייאש, תמיד תזכור מי אתה ואיזו נשמה יש לך, ותמיד תזכור שכל הרע שאתה רואה בך - לא שייך אליך כלל וכלל. ותמיד תזכור איזה כוח אדיר יש בך, כפי שכתבנו בשבועות הקודמים. וכך אתה בוודאי תזכה לבטל את כל הרע ולעשות נחת רוח לה' יתברך.

רוצה ה' לזכות את ישראל

וכלפי הזולת, אל תשפוט ואל תדין לכף חוב אף יהודי. תאמין בכל יהודי. תאמין בנשמה היקרה שבקרבו. תאמין שה' לא חפץ במות המת, הוא חפץ שיאמינו בבנים שלו ויתפללו עליהם ויקרבו אותם באהבה. ייתמו חטאים ולא ייתמו חוטאים!

ובנוגע לתפילה, תתחזק תמיד להתפלל על כל ישועה. אף פעם אל תחשוב "אני לא ראוי". אתה ראוי, ואתה אהוב, כי בתוך תוכך אתה צדיק גמור וקדוש, וה' רוצה לתת לך את כל הטוב שבעולם, ואתה יכול לצאת מכל הרע שלך ולחזור בתשובה שלימה.

כבר למדנו בשבוע שעבר שלחשוב "אני לא ראוי" זו ענווה פסולה ואסורה שאינה ענווה כלל אלא מוחין דקטנות. במקום זה תחשוב: "אני ראוי, אני בן של מלך מלכי המלכים, הנשמה שלי חצובה מתחת לכיסא הכבוד והיא קדושה וטהורה ושום חטא ועוון לא שייך אלי כלל, אני מסוגל להיות צדיק גמור". וזה ייתן לך את הכוח גם להיות גיבור חיל ולהשתנות באמת וגם שיתקבלו כל תפילותיך ובקשותיך לרצון.

בברכת שבת שלום ומבורך

שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

הסדרה לשלום הבית מאת הרב שלום ארוש

052-2240696

לא להוכיח

ישנו כלל חשוב שכל גבר ואשה חייבים לדעת: יש לכם כח גדול להשפיע על בן הזוג שלכם.

לבעל זה חשוב מאד כשאשתו אומרת לו שהייתה רוצה שיעשה כך או כך, כגון שילמד יותר או שתתחזק במצווה מסוימת, אבל בתנאי שהיא אומרת לו את זה בדרך של "אשרי", כמו דוד המלך

> בתהלים, שבכל מקום שרוצה לעורר את האדם לקיום התורה או למידות טובות, הוא מראה את הצד החיובי של הדבר, לא את הצד השלילי, ונוקט תמיד בלשון "אשרי", כגון: "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וגו'", "אשרי אדם עוז לו בך וגו'", "אשרי יושבי ביתך וגו"", וכו' וכו'.

> וכמו שדוד המלך לא אמר: אוי לו למי שהולך בעצת רשעים, אלא אמר:

אשרי מי שלא הלך בעצתם, כך האשה - במקום לצעוק על בעלה, מדוע הוא מתרשל בנקודה זו או אחרת, היא יכולה להגיד לבעלה: זה מאד ישמח אותי אם תתחזק בנקודה הזאת וכו', ואז הוא יקבל את זה, והוא ישמח בזה! וגם ההפך הבעל לא יעיר לאשתו כלל ועיקר. זה הכלל הראשון והעיקרי בשלום בית, זה "בלי הערות", שהגבר לא יעיר לאשתו כלל ועיקר. בליקוטי מוהר"ן (תנינא תורה ח'), המכונה בפי חסידי ברסלב: "הצוואה של רבינו", כותב רבי נחמן מברסלב: "אף על פי שתוכחה

הוא דבר גדול, ומוטל על כל אחד מישראל להוכיח את חברו כשרואה בו כשאינו מתנהג כשורה, כמו שכתוב: "הוכח תוכיח את עמיתך", אף על פי כן לא כל אדם ראוי להוכיח. כמו שאמר רבי עקיבא: "תמה אני אם יש בדור הזה מי שיכול להוכיח", ואם רבי עקיבא אמר זאת בדורו, כל שכן בדור הזה... כי כשהמוכיח אינו ראוי להוכיח, אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות

השומעים תוכחתו. כי על-ידי תוכחתו הוא מעורר הריח רע של המעשים רעים ומידות רעות של האנשים שהוא מוכיחם, כמו כשמונח איזה דבר שיש לו ריח שאינו טוב, כל זמן שאין מזיזין אותו הדבר, אין מרגישין הריח רע, אבל כשמתחילין להזיז אותו הדבר, אזי מעוררין הריח רע; כמו- כן על-ידי תוכחה של מי שאינו ראוי להוכיח, על-ידי-זה מזיזין ומעוררין הריח רע של המעשים רעים ומידות

רעות של האנשים שמוכיחם, ועל-כן הוא מבאיש ריחם, ועל-ידי-זה הוא מחליש את הנשמות שלהם, ועל-ידי-זה נפסק השפע מכל העולמות, התלויים באלו הנשמות. "כי עיקר יניקת הנשמה הוא מהריח, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'מנין שמברכין על הריח, שנאמר: "כל הנשמה תהלל יה". איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ולא הגוף, הוי אומר: זה הריח'. (ברכות מ"ג:) ועל-כן על-ידי זה המוכיח, שהוא מבאיש ריחם, על-ידי-זה נחלשת הנשמה, שיניקתה

מהריח כנ"ל, וממילא נפסק השפע מכל העולמות התלויים בהם... אבל כשהמוכיח ראוי להוכיח, אזי אדרבא, הוא מוסיף ונותן ריח טוב בהנשמות על-ידי תוכחתו, כי התוכחה צריכה להיות בבחינת התוכחה של משה" (ל"מ תנינא ח).

ממאמר זה מובן, שצריך להיות אדם בעל מדרגה עצומה בשביל שיועילו דברי תוכחתו להחזיר את האדם שמוכיחים אותו לדרך הטוב, ולא יגרמו את ההיפך הגמור: הבאשת ריחו, החלשת נשמתו והרחקתו מן הטוב שבו. שהרי רבי עקיבא, שהיה בדור של תנאים שיכלו להחיות מתים, אמר על דורו, שאין בהם מי שראוי להוכיח. וכאלפיים שנה אחרי כן, בדור שגם בו חיו שרפים וקדושי עליון, הלא הם תלמידי הבעל-שם-טוב, כותב רבי נחמן: כל שכן בדור הזה, שאין מי שיכול להוכיח... והמסקנה המתבקשת היא, שאם רבי עקיבא אמר זאת על דורו, ורבי נחמן אמר: "כל שכן" על דורו שלו, אנו צריכים לומר אלפי פעמים: כל שכן וכל שכן וכו' בדור שלנו, שאין מי שיכול להוכיח, ומי שמוכיח ומעיר לאנשים טועה בזה טעות מרה. אם היה טועה בדבר שנוגע לו אישית, ניחא, אבל כאן מדובר בטעות הגורמת נזק נורא לזולת, ושתוצאותיה קשות ומרות, כי אותו אדם שמוכיחים אותו נחלש ונופל מאד, וגם כל הנשמות והעולמות התלויים בו נחלשים, שבשל כך הזהירה התורה: הוכח תוכיח את עמיתך - ולא תשא עליו חטא. היזהר בתוכחתך שתהיה תכליתה להוריד מחברך את משא החטאים, ולא שתהיה מעמיס עליו בתוכחתך את משא החטא.

לאורם נלך הילולא דצדיקיא

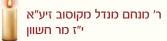
הרה"ק ר' מנחם מענדל נולד לאביו רבי יעקב קאפיל חסיד מקאלימיא זי"ע בשנת תקכ"ט, אביו היה שליח ציבור של רבינו הבעל שם טוב זי"ע, ואמו הצדקנית מרת חיה ע"ה, מצאצאי הט"ז והב"ח ולמעלה בקודש בעל התוספות יום

.טוב זי"ע

עוד בנעוריו התנכר בגדולתו. כח הלימוד וההתמדה הם שהגדילו את רבינו, וכשנתגדל התבטא פעם, "שכל מדריגות רוח הקודש לקח על ידי לימוד חושן משפט" ואף גדולי דורו כינוהו בשם הגאון החריף, ובמכתביו שנשארו אף רואים את גודל עמקותו בתורה והפלפולים העמוקים בש"ס, בתוס', וברי"ך, ומקשה מהא להא, וכמקחה גדולה מביא מהשו"ע, והוכחות מהש"ך

והתומים, ולבסוף מישב ע"פ סברתו שמתישבת אליבא דכולה עלמא, אף שקודם היו נראים כחלוקים, הפלא ופלא.

רבו הראשון לחסידות היה רבי זאב ואלף מטשרניאוסטר זי"ע רבו זה התבטא על רבינו שבכוחו להיות פועל ישועות כמוני ממש, מאוחר יותר הסתופף בצל רבו, רבי צבי הירש מנדבורנא בעל צמח לצבי זי"ע, עד לפטירת רבו י"ב שנים, כל השנים האלו לא זז מרבו, ואף נצטווה ללון בבית המדרש הסמוך לחדר רבו, ובחצות היו משכימים יחדיו ומיחדים יחודים. לאחר פטירת רבו זה, המשיך

להסתופף בצל החסידות אצל רבו רבי משה ליב

רבינו עבד את קונו בהתלהבות אש, ובכל יום ויום התעלה בעבודתו הטהורה, ואמר "שליום קדוש

זוכים ע"י ראשית, דהינו שמיד בהקיצו משנתו יקדש את מחשבתו בדברי קדושה שעל ידי זה ימשיך על עצמו שפע קודש".

רבינו העמיד יסודותיו על שלושה דברים שבהם העולם עומד, אשר שמם "שלום": א. נתינת צדקה אשר עליה קורעין גזר דין של שבעים שנה, וע"י יש שלום בעולם. ב. קדושת שבת, ושבת קודש ג"כ נקרא שמו שלום. ג. אות ברית קודש הנקרא שלום כמו"ש "בריתי

רבינו היה נקרא בפי כל עמוד החסד, מעשים נוראים ונפלאים מסופרים על רבינו לגודל הצדקה שהיה עושה עם הבריות, בזמן רבינו כל עני ומדוכדך, ובהם שבורי לב ידעו שבכל מצב יש מקום אצל

הסתלקותו: רבינו השאיר לתלמידיו כצוואה את שלושת הדברים כזכור שהם שלום, ובשנת תקפ"ו רבו בכיות נבונים וחסידים והשיב את נשמתו ליוצרו, ומנוחתו כבוד בעירו קוסוב זיע"א.

קורא לך להצטרף להצלחה

לקראת תקופת החורף

במשמרת בוקר-5308000 במשמרת

RAMAPOST

סיפורי תודה אמרתי תודה ונושעתי

יש לך סיפור תודה? המערכת תשמח לפרסם אותו al5308000@gmail.com

אָמַר ״הוֹדוּ לַה׳ כִּי טוֹב״ - וְהִתְרַפֵּא

אַחָד בָּא לָהַרַב בִּרִיזֵל שָׁלִיטַ״א וָאָמַר לוֹ שֵׁהָרוֹפְאִים אָמְרוּ לוֹ שֶׁנִּשְׁאֲרוּ לוֹ עוֹד עֲשָׂרָה יָמִים לְחִיוֹת, וְהָרֵב לְמֵד אוֹתוֹ לוֹמֵר כָּל הַזְּמַן "הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם ַחַסְדּוֹ״ וְלִשְׂמֹחַ וְהוּא עֲדַיִן בַּחַיִּים כְּנֶגֶד כָּל הַתַּחֲזִיּוֹת שֶׁל הָרוֹפְאִים.

> אָדָם צָרִיךְ לְהָתְבּוֹדֵד וְלוֹמַר: "רְבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה לְךְּ עֵל הַיִּסוּרִים שָׁאַתָּה נוֹתֵן לִי. בְּוַדַּאי כָּל מָה שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂוֹה אָתִּי הַכּּל לְטוֹבָה. לֹא רַק שַׁאַתָּה עוֹשֵוֹה אָתִּי טוֹבָה, אֱלָא אַתָּה ַ מְגַיָּס כֹּחוֹת שֶׁל אַהֲבָה גְּדוֹלִים וֵישׁ לְךְּ צַעַר מֵהַצַעַר שֶׁלִּי, מִכֵּיוָן שֶׁאַתָּה רוֹאֶה שָׁאֲנִי חַיָּב אֶת הַיִּסּוּרִים הָאֵלֶה בִּשְׁבִיל הַתַּכְלִית שֶׁלִּי, בִּשְׁבִיל הַחַיִּים שֶׁלִּי״.

> ּכָּשַׁאָדָם אוֹמֵר תּוֹדָה עַל הַיָּסוּרִים, עַל ָהָרַע, הוּא הוֹפֵךְ אֶת מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הָרַחֲמִים. כִּי הֲרֵי הוּא אוֹמֵר עַל הַדִּין

שָׁזֶּה טוֹב, שֶׁזֶּה רַחֲמִים, יוֹצֵא שֶׁהוּא בִּפֵּל לְגַּמְרֵי אֶת ָמִדַּת הַדִּין וְנִשְׁאַר רַק רַחֲמִים. אָם כֵּן, הוּא הוֹכֵךְ אוֹתוֹ לְמַתְּנַת ה' וְחֶסֶד ה'. זֶה דָּבָר עָצוּם מְאֹד, לַהֲכֹךְ אֶת הַדִּין לְרַחֲמִים. זֶה פָּשׁוּט מוֹרִיד שֶׁפַע לְכָל הָעוֹלָם, ּכְּפִי שֶׁהֵבֵאנוּ אֶת דִּבְרֵי ר׳ יְהוֹשָׁעַ בָּן לֵוִי, שָׁכָּל הַמְּקַבֵּל יָסּוּרִים בְּאַהֲבָה מֵבִיא יְשׁוּעָה לְעַצְמוֹ וּלְכֶל הָעוֹלָם,

וּכְפִי שָׁאוֹמֵר הָ״אוֹר הַחַיִּים״ בְּכַפָּה מְקוֹמוֹת, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהָיָה אֶחָד מֵהַשְּׁבָּטִים חַי, לֹא הִתְחִילָה בְּפֹעַל גָּלוּת מִצְרַיִם, כִּי כָּל עוֹד שֶׁהָיָה בַּחַיִּים אֱסִלוּ אֶחָד ָ מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁשָּׂמֵחַ בְּגָלוּת מִצְרַיִם לֹא הִתְחִילָה הַגָּלוּת ּכְּלָל וּכְלָל, כִּי הוּא הֵבִיא יְשׁוּעָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

אֶת כָּל מָה שֶׁה' רוֹצֶה, אֶת כָּל סוּג הַיִּסוּרִים שָׁיֵשׁ - הוּא כְּבָר לֹא יִסְבּּלֹ. חַזַ״ל אוֹמְרִים: אֵיזוֹ רְפוּאָה צְרִיכִים לָקַחַת כָּדֵי שֵׁלֹּא יִשָּׁאֵרוּ יִסּוּרִים? סַכָּוּא דְּיִסוּרֵי קַבּוֹלֵי - תְּקַבֵּל אֶת הַיִּסוּרִים ּבָּאַהַבָּה. אֵיזוֹ רְפוּאָה אַתָּה צָרִיךְ לָקַחַת כְּדֵי שָׁלֹּא יִהְיוּ לְךְּ יִסּוּרִים? קַבּוֹלֵי - הְּקַבֵּל אֶת הַיִּסוּרִים בְּאַהֲבָה. ַתַּגִּיד תּוֹדַה מְכַּל הַלֶּב, תַּשִׂמַח בַּה׳. אַין בְּעָיָה בָּעוֹלָם וְאֵין יְשׁוּעָה בָּעוֹלָם שָׁאָדָם לֹא יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְּ לְעַצְמוֹ אָם הוּא יִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת הַיִּסוּרִים

בְּאַהֲבָה, הוּא מֵבִיא אֵיזוֹ יְשׁוּעָה שֶׁהוּא רוֹצֶה לְכָל

הָעוֹלָם. וְכָל שָׁכֵּן לְעַצְמוֹ.

ילדים אומרים תודה סיפור בהמשכים לילדים

מתנה ושמה תודה 052-2240696

חברים חדשים (חלק א')

זֵה קָרָה יוֹם אֵחָד, לִלֹא שׁוּם הוֹדָעָה מָקְדֶּמֶת. חָזַרְתִּי מֵהַלְּמוּדִים, כְּהֶרְגֵּלִי מָלֵא מֶרֶץ וּמַצַּב רוּחַ.

ָהָאַחִים וְהָאֲחָיוֹת שֶׁלִּי כְּבָר הָיוּ בַּבַּיִת.

אַבָּא שַׁלִּי אָסַף אֵת כָּל הַמִּשָּׁפָּחָה, וְהַכִּרִיז שַׁיֵשׁ לוֹ הוֹדָעָה חֲשׁוּכָה לְסַפֵּר לָנוּ.

"יְלָדִים יְקָרִים, בְּוַדַּאי שַׂמְתֶּם לֵב שֶׁבֶּחֶדָשִׁים הָאַחֲרוֹנִים אִמָּא וַאֲנִי טְרוּדִים מְאֹד. אֲנַחְנוּ עֲסוּקִים יוֹמָם וָלַיְלָה בְּטִפּוּל בַּסַבַּא הַיַּקַר שֻׁלַנוּ שֶׁחַלַה בָּצוּרַה פָּתָאוֹמִית. זוֹ זָכוּת גָּדוֹלָה בָּשָׁבִילֵנוּ, וּבִגּלַל ָזֶה נֶעְדַּרְנוּ הַרְבֵּה מֵהַבַּיִת בַּזְּמַן הָאַחֲרוֹן. לָכֵן, לָאַחַר מַחָשָׁבוֹת רַבּוֹת הַחָלַטָנוּ שֵׁאֵין לָנוֹ בָּרֵרָה אֵלָא לַעֲזֹב אֵת בֵּיתֵנוּ וְלַעֲבֹר לְהָתְגּוֹרֵר בְּמָקוֹם קָרוֹב יוֹתֵר לְסַבָּא. אִמָּא ָואַנִי כָּבָר מָצָאנוּ דִּירָה מַמָּשׁ מַתְאִימָה, וַאֲנַחְנוּ בְּטוּחִים שֶׁאַתֶּם תֹאהֲבוּ אוֹתָהּ", ָסַיַם אַבָּא אֶת הוֹדַעְתּוֹ הַדְּרָמָטִית.

בִּשִּׁמְחָה!״ הַבְּעָיָה? אַחְיוֹתַי הַגְּדוֹלוֹת, "יֵשׁ לָנוּ הַרְבֵּה חֲבֵרוֹת שֶׁמִּתְגּוֹרְרוֹת בָּעִיר שֶׁל סַבָּא״.

הַאַחִים בִּישִׁיבוֹת אַמְרוּ: "זֶה מַמֵּשׁ לֹא ַמְשַׁנֶּה לָנוֹ, הָעָקָּר שֶׁלְּסַבָּא יִהְיֶה טוֹב״.

ָהַיָּחִיד שַׁהָתָחִיל מַמָּשׁ לִדְאֹג הָיִיתִי אֵנִי. ּאֲנִי בֶּן הַזְּקוּנִים, וַעֲדַיִן לוֹמֵד בְּבֵית סֵפֶר לְיַד בַּיתֵנוּ בְּעִיר קְטַנָּה. אֲנִי תַּלְמִיד טוֹב, מְאֹד אָהוּב וּמְאֹד מְקֻבָּל בַּחֶבְרָה. אֶפְשָׁר לְהַגִּיד אֱפָלוּ שֶׁאֲנִי 'מֶלֶךְ הַכָּתָה'. טוֹב לִי מְאד בַּכִּתָּה הַקְּטַנָּה עִם הַחֲבֵרִים שֶׁלִּי. יֵשׁ לִי גַּם חֲבוּרָה מְגֻבָּשָׁת, קְבוּצָה שֶׁל שִׁשָּׁה יְלָדִים. אֲנַחְנוּ מְשַׂחֲקִים יַחַד בְּכָל הַהַפְּסָקוֹת. גַּם בּאֶמְצַע הַשָּׁבוּע אַחַר הַצָּהֶרַיִם, לְאַחַר בָּ שֶׁהַלִּמוּדִים מִסְתַּיִּמִים, אֲנַחְנוּ נוֹסְעִים בָּאוֹפַנַיִם וּמִשַּׂחֵקִים יַחָדָּו. אֵפִלּוּ בִּשַּׁבָּתוֹת אַנַחָנוּ נִפָּגָשִׁים.

אֵיךְ אֶסְתַדֵּר בָּעִיר הַגְּדוֹלָה?' חָשַׁבְתִּי 'אֵיךְ לְעַצְמִי. לְהָתְנַתֵּק מֵהַמָּקוֹם הַמְּכָּר וְהָאָהוּב

al5308000@gmail.com עַלַי – הָיָה לִי קָשֶׁה בִּמְיֻחָד. אֱבָל מָה לֹא עוֹשִׂים בִּשָׁבִיל סַכָּא שֵׁכָּל כָּךְ אוֹהֵבִים.

הֶחְלַטְתִּי שֶׁלֹא אֶתְלוֹנֵן וְלֹא אַקְשֶׁה עַל

הַהוֹרִים שָׁלִּי, וְאֶעֱשֶׂה אֶת כָּל הַדָּרוּשׁ

שלח לנו סיפור תודה ותיכנס להגרלה

ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרלו מתנות

אנו את בן הנכד כך מכנים, אך בפרשתנו

פתרונות לשלוח למייל | פקס:

al5308000@gmail.com|02-5812252

חיזוקית-

חשון | כלי מחזיק ברכה

כל יום

יש לו

שלו.

גם אתה יכול!

את שפע

הפרנסה

(א.ב. של החיים)

רוצה גם לזכות בהגרלה?

ככינוי לאבי הנכד בו משתמשים. היכן?

האדם (ט', כ"א), נח קילל את בנו הקטן חם.

הזוכה: נ. סלמנוביץ, ירושלים

לָ הֶ בִּשְׁבִיל לַעַזרׁ בַּמַעֲבָר. בַ חֹ פֶ שׁ הַגָּדוֹל עָבַרְנוּ לדינה חַדָשָׁה וּגְדוֹלָה בָּעִיר שֵׁל ַסַבָּא. המשך בשבוע

חינוך באהבה

הרב יצחק אבוחצירא

חיים במסגרת-פרק ד'

במסגרת המאמרים של "חיים במסגרת" הבנו שבכל בית צריכה להיות מסגרת של "חוקים וגבולות". השבוע נדבר בע"ה על ההבדל בין חוקים לבין גבולות?!

מה הם חוקי הבית?

"חוקים- הם הכללים, ה"עשה" וה"לא תעשה הקיימים בכל משפחה. כפי שילדים יתקשו לשחק בלי כללים וחוקים למשחק, כך גם בחיים הם זקוקים לכללים וחוקים. ישנם שני סוגי חוקים: חוקים ערכיים וחוקים מעשיים. חוקים ערכיים: אלו החוקים הקשורים למערכת האמונות והערכים המשפחתיים והחברתיים שלנו. החוקים הערכיים, מעוגנים בתורתנו הקדושה גם תחת הכותרת של "מצוות בין אדם לחברו". דוגמא לחוקים הערכיים: "בבית שלנו מוותרים", "בבית שלנו מדברים בנימוס ובדרך ארץ", "בבית שלנו מדברים אמת", "בבית שלנו עוזרים", "בבית שלנו אין אלימות" וכדו' חוקים מעשיים: אלו החוקים ההכרחיים לצורך תפקוד יומיומי ושהפרתם יוצרת בעיות במילוי משימות יומיומיות כגון: שעת שינה, קימה, סדר וניקיון, כללי אכילה וכדו'. דוגמא לחוקים המעשיים: "בבית שלנו מתקלחים מידי ערב", "בבית שלנו יש חלוקת תפקידים", "בבית שלנו מסדרים את המיטה בבוקר לאחר השינה", "בבית שלנו מגיעים בשעה שההורים קבעו" וכדו'.

מאחורי כל חוק עומד ערך, עומד רעיון, היגיון. בפני החוק כל בני המשפחה שווים. כולם מקיימים את החוק, גם ההורים וגם הילדים. איך קובעים חוקים, הוא נושא חשוב ומיוחד בכי עצמו. לנושא זה נקדיש מספר פרקים במסגרת המאמרים של "חיים במסגרת".

מה הם גבולות הבית?

גבולות- הם קווי הפנים והחוץ או המסגרת של החוקים. נוכל לדמות את הגבולות לתחומי מגרש

לייעוץ טלפוני ללא תשלום בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב 054-8434435 :7"

הכדורסל. ללא קו אמצע וקו החוץ של המגרש, הרי לא נוכל לקיים שום משחק הגון. מטרת הגבולות היא: להסדיר את החוק או בקיצור את חיי היומיום שלנו. לדוגמא: חוק שעת ההשכמה קובע, שצריך לקום בבוקר. גבולות החוק גובלים את שעת הקימה לשעה שש וחצי בבוקר. במסגרת הגבולות נמצא גם המעטפת הכללית של "סדר היום".

בפני החוק כל בני הבית שווים. הגבולות, של חוק . שעת השינה משתנה בין הילדים להורים ולכן יש להתאים את הגבולות של כל חוק לגילו וליכולתו המשתנה של הילד. החוק לכולם, המסגרת משתנה.

מודעות עצמית

לילדים צריכה להיות מודעות רבה ל"מסגרת החוקים של הבית", אל לנו להשלות את עצמנו ולחשוב שהילד מבין לבד שבבית יש חוקים או שהוא הבין את החוק. פעמים רבות, הילד כלל לא רוצה להבין או אפילו באמת לא מבין מה רוצים ממנו. דוגמא: "דני! מה אתה חדש כאן? אתה חושב שאמא שלך משרתת? שיחקת במשחקים- תרים אותם מיד למקום! איך אתה יכול לרדת למטה כשהחדר הפוך????"

נשמע מוכר, לא?!. גם אם נניח שדני באמת מבין שיש חוקים בבית, וגם את החוק הוא הבין. הילד מתקשה להתמודד עם החוק ואפילו מעדיף בקלות לוותר עליו. שהרי מטבעו הוא ״ַעִיר פֵּרֵא אָדָם יִּנָּלֵד״. לא תמיד הוא מבין שיש גורם של זמן, ומבחינתו "השמים הם הגבול".

לא מספיק להודיע לדני שיש חוק של סידור החדר לאחר משחק, אלא נדרש לצבע עבודה נוספת להטמעתו של החוק ולשימוש הילדים בו. לכן! לפני שאנחנו קובעים חוק צריכים שני ההורים לחשוב היטב (ואפילו לסכם בכתב) האם חוק זה מתאים לבית שלנו, איך מפעילים אותו ומי יתקשה ליישם אותו. עלינו לפעול ביישוב הדעת, בנחת ובאורך רוח, להתפלל הרבה על כל משימה וחוק, להכין תוכנית, לגבש עמדה ברורה- מה, כיצד ומתי מבצעים כל

בדיחות הדעת

אישה זקנה קנתה חלקת קבר. היא הגיעה לבית העלמין לראות את החלקה. נציג החברא קדישא ליווה אותה ברגל לראות את החלקה. ואמרה לו: "לא,לא,זה רחוק לי". עונה לה הנציג: 'למה, את תבואי לפה ברגל?"

פעולה על מנת להצליח ביישום החוק.

אל לנו לצפות מיד "למשמעת" וצריך לעזור לילד לקיים את ההחלטה מתוך הבנה. חשוב מאוד לפרגן ולעודד בלי סוף את הילד המצליח ולדחוף ולדרבן את הילד הנכשל. כמובן הילדים שונים זה מזה והמחמאה צריכה להיות בהתאם להתאמצות ולא על פי מבחן התוצאה.

מעשה במשפחת לוי

לדוגמא: למשפחת לוי שלושה ילדים, שניים מהם חרוצים ואחד קצת עצל. ההורים החליטו על חוק "סידור המיטה בבוקר" כל ילד צריך לסדר את מיטתו כאשר קם בבוקר. הילדים החרוצים יעשו זאת בשמחה. אולם "העצל" יתקשה מאוד במשימה ואפילו אם יעשה אותה זה יהיה כדי לצאת ידי חובה, והפסדנו את האפקט החינוכי. הטעות החינוכית של משפחת לוי יכולה להיות: בהבנה הלקויה ש"כל בני הבית דומים". שהם מצפים מכל ילדיהם לפעול בנושא החוק, בשווה. ולכן כאשר בבוקר יום א' כאשר הילדים החרוצים יסדרו את מיטתם ויקבלו פירגון, הילד העצל יתקשה במשימה- מה יקבל??? מה תהיה תגובת ההורים??? האם לדעתכם הוגן יהיה לשפוט את כל הילדים בשווה?!

עם הילד "העצל" צריך להיות "חוזה אישי" צריך להסביר לו לפי דעתו את חשיבות הסדר. צריך לעזור לו לפעמים, והכי חשוב שצריך לעודד אותו כל הזמן, ובשביל ההתחלה (שיכולה להמשך אפילו חצי שנה) יש לעודדו אפילו רק על עצם הרצון. ובינתיים ב ה צ ל ח ה! המשך בע"ה בשבוע הבא.

RAMAPOST

מאמר ראש הישיבה

האם יש מקום להתפלל על רשעים שלא ימותו?

אם משה רבינו

היה מתפלל

על אנשי סדום,

הוא היה פועל

ומבטל את

הגזירה

"הבשורה הקשה

המורה גדי עמד בפתח חדרו של המנהל בחרדה ובעיניים דומעות, מתחנו אליו שירחם על יוסי. התלמיד הסורר, שהפיל את חָיתִיתוֹ על כל בית הספר. יוסי לא היה כבשה תמימה. לא היה יום שבו לא היה יוסי מכה באלימות כמה וכמה מתלמידי בית הספר, מידי יום היו תלמידים רבים חוזרים הביתה בוכים והיו מגיעים בבוקר בפחד בגללו. כשהיה יוצא לחצר, הייתה החצר מתרוקנת. המנהל הזמין את ההורים של יוסי והשעה אותו כמה וכמה

> פעמים, עד שכלו כל הקיצין והוא החליט לסלקו לצמיתות מבית าวกล

> הבשורה "הקשה" על סילוקו של יוסי, עוררה את רחמיו של המורה . גדי. הוא לא היה יכול לסבול את "הסבל הנורא" של יוסי, והוא החליט לגשת אל המנהל ולהתחנן על כך שיוסי לא יסולק. מובן מאליו שהמנהל לא מילא את בקשתו ---

> מה אתם חושבים על הסיפור הזה? האם יש מקום לרחמים על

יוסי? האם הבקשה של המורה גדי מוצדקת, או שמא סירובו של המנהל הוא המוצדק? האם לא עדיף לרחם על כל ילדי בית הספר שמוכים מידי יום על לא עוול בכפם? מה המורה הזה רוצה בדיוק, לרחם על יוסי כדי שימשיך להתעלל בתלמידים?!

ולרשעים תהיה תקווה?

השאלות האלה לא קשות על המורה גדי, אלא על אברהם אבינו עליו השלום. על מי אברהם מתפלל? על אנשי סדום שהם רעים וחטאים לה' מאוד! כורתים כפות רגליים, ומתעללים למוות

בנותני צדקה, ומכשירים כל עוולה מוסרית. רעים לשמיים וגם רעים מאוד מאוד לבריות. האם שייך להתפלל להצלתם?!

האם הצלה של סדום היא רחמים או אכזריות? גם אם היו אלף צדיקים בתוך העיר ואברהם באמת דואג רק לצדיקים שבתוך העיר, לא חסרות דרכים למקום להציל את הצדיקים כפי שהוציא את לוט מתוך ההפיכה, ולחסל את הרשע מן השורש, מדוע אברהם אבינו מתעקש: "ונשאת **לכל המקום** בעבורם"?

וכי אתה מרחם על רשעים ארורים שמתקבצים כל העם מנער ועד ז<mark>קן</mark> כדי להתעלל באורחים, ואתה לא מרחם על כל הסובלים והמוכים והנרצחים?

טוב, אז מובן היטב מדוע ה' לא קיבל את בקשתו. אבל מה אברהם אבינו חשב לעצמו?

וקשה הרבה יותר לקרוא את דברי הזוהר הקדוש בפרשת השבוע שאומר שאברהם אבינו לא התפלל כמו שצריך, וזו לשונו: "אברהם לא עבד שלימ ו כדקא

יאות", אם משה רבינו היה מתפלל על אנשי סדום, הוא היה פועל ומבטל את הגזירה וסדום לא הייתה נהפכת, כמו שהיה יכול להתפלל אפילו על הרשעים ועל החוטאים בחטא העגל במסירות נפש. ועל זה אומר הזוהר: "אבל מאן עבד שלימו כדקא יאות, "דא מעוה

מה כתוב כאן?! וכי הזוהר הקדוש אומר שזה דבר טוב להתפלל על חוטאים ורשעים ולהשאיר את הרשע בעולם, חלילה?!

הדברים תמוהים וקשים מאוד וטעונים הסבר.

טענה המתקבלת

נחזור למורה גדי ונסדר מחדש את טענתו באופן שתוכל להיות מובנת ואפילו מתקבלת.

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 | טל: 02-5812250 | פקס: 02-5812210

מובושא העלון: al5308000@gmail.com

המורה גדי ניגש למנהל ואמר לו: "תראה, מנהל יקר, אני מאמין שכל תלמיד ביסודו הוא טוב וישר ורוצה לעשות טוב. יוסי הוא לא ילד רע, אלא הוא ילד שרע לו. תן לי הזדמנות להיות חוֹנך אישי של יוסי, לשוחח אתו, ללמוד אתו, לשחק אתו, לקרב אותו - ואתה תראה איך יוסי ישתנה וַיִּפְנֵה את כל האנרגיות שלו לכיוונים טובים וחיוביים ויהיה לך הרבה מאוד נחת ממנו. זה תהליך שאולי ייקח קצת זמן, אבל הוא בוודאי יקרה!"

זה כבר נשמע אחרת לגמרי. אני לא מאמין שהמנהל לא היה מקבל טענה שכזאת.

להתחבר גם עם הגרוע ביותר

בשבועיים האחרונים דיברנו על כך שכל יהודי הוא נשמה קדושה וטהורה. כך הוא צריך לראות את עצמו וכך הוא צריך לראות את זולתו.

וזה ההבדל הגדול שבין הצדיקים.

נֹח היה צדיק, אבל לא האמין בעצמו וגם לא האמין בבני דורו, כפי שהרחבנו, ולכן לא קירב אף אחד ואת עצמו בקושי הציל.

אברהם אבינו עליו השלום האמין הרבה הרבה יותר, ולכן היה מקרב אלפים ורבבות ונבחר להיות זה שממנו ייצא התיקון לעולם. ואפילו באנשי סדום האמין אברהם אבינו, והיה בטוח שהצדיקים יוכלו להשפיע על הרשעים ולהחזירם למוטב ורק בגלל זה עמד והתפלל! הוא לא רצה חלילה שהחוטאים יינצלו כדי שימשיכו לחטוא. בשום פנים ואופו. אבל גם הוא בשלב מסוים איבד את התקווה והפסיק

אבל משה עלה ונתעלה למדרגות כל כך גבוהות בהשגה של הנשמה של היהודי. הוא הבין באמת

3 המשך בעמוד

גליון 647 י"ח חשון תש"פ

ח"ר	יציאה	כניסה	
17:56	17:17		ירושלים
17:53	17:19		תל אביב
17:53	17:17		חיפה
17:56	17:20	16:23	באר שבע

ונדמה לבחור ועמד על ימינו של יצחק, אמר לו... עלוב בר עלובה, כמה תעניות נתענית אמך עד שלא נולדת, והזקן הוא השתטה והוא הולך לשחטך, אמר אף על פי כן לא אעבור על דעת יוצרי ועל צווי אבי... כיון שראה שלא קבלו ממנו, הלך ונעשה לפניהם נהר גדול.

מיד ירד אברהם לתוך המים והגיעו עד ברכיו, אמר לנעריו בואו אחרי, ירדו אחריו, כיון שהגיע עד חצי הנהר הגיע המים עד צווארו. באותה שעה תלה אברהם עיניו לשמים, אמר לפניו, רבונו של עולם בחרתני הורדתני ונגלית לי, ואמרת לי אני יחיד ואתה יחיד, על ידך יודע שמי בעולמי, והעלה יצחק בנך לפני לעולה, ולא עכבתי והריני עוסק בצוויך, ועכשיו באו מים עד נפש, אם אני או יצחק בני טובע מי יקיים מאמרך, על מי יתייחד שמיך. אמר לו הקב"ה, חייך שעל ידך יתייחד שמי בעולם, מיד גער הקב"ה את המעין ויבש הנהר בעולםד, מיבשה".

והנה לא מצינו בשאר תשעת הניסיונות שיצא השטן מדרכו למנוע מאברהם לקיים מה שצוה לו הקב"ה. לפי האמור הביאור בזה, כי מאחר שהניסיון של העקידה היה בגדר הכנה לגאולה העתידה, שכפי המבואר בגמרא (סוכה נב.) עתיד הקב"ה לשחוט את היצר הרע שהוא השטן, כמבואר בגמרא (בצא בתרא טז.): "הוא השטן, הוא היצר הרע, הוא מלאך המות". לכן השטן, הוא היצר הרע, הוא מלאך המות". לכן נלחם השטן בכל כוחו דוקא בניסיון העקידה, כדי למנוע את הגאולה העתידה שאז ישחט אותו הקב"ה ויתבטל מן העולם.

לפי זה נשכיל להבין מה שכתוב (כב-יג):
"וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז
בסבך בקרניו". ופירש רש"י: "שהיה רץ אצל
אברהם, והשטן סובכו ומערבבו באילנות". לפי
האמור היתה כוונתו בזה, כי מאחר שעקידת
יצחק והקרבת האיל תמורתו היו הכנה לגאולה
העתידה, שעתיד הקב"ה לתקוע בשופר שהוא

מקרן ימין של האיל, לכן פעל השטן בכל כוחו למנוע את הקרבת האיל.

"מצוות בטלות לעתיד לבוא" שיקיימו המצוות מרצונם הטוב

בדרך המלך נלך לבאר בזה הטעם שניסיון העקידה היה בדרך בקשה ולא בדרך ציווי, על פי מה ששנינו בגמרא (נדה סא:): "מצוות בטלות לעתיד לבוא". ופירש הריטב"א הכוונה בזה שלעתיד לבוא יקיימו ישראל המצוות מרצונם הטוב בגדר אינם מצווים ועושים. וזהו שאמרו: "מצוות" אינם מצווי של המצוות, "בטלות לעתיד לבוא", כי יקיימו הכל מרצונם הטוב. ולכאורה קשה הלא לפי המבואר בגמרא (קידושין לא.): "גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה", אם כן למה יקיימו את המצוות כאינו מצווה ועושה".

וביאר ב"ערות דבש" (ח"ב דרשה ט ד"ה ואמרו) הענין בזה, על פי מה שכתבו התוספות (שם ד"ה גדול): "גדול המצווה ועושה, נראה דהיינו טעמא, דמי שמצווה ועושה עדיף, לפי שדואג ומצטער יותר פן יעבור, ממי שאין מצווה שיש לו פת בסלו שאם ירצה יניח". נמצינו למדים מזה, כי מצד הסברה החיצונית היה ראוי לומר שאינו מצווה ועושה גדול ממצווה ועושה, מאחר שהוא מקיים את המצוות בתורת נדבה מרצונו הטוב, אלא שעם כל זאת גדול מצווה ועושה משום שהיצר שעם כל זאת גדול מצווה ועושה משום שהיצר שרע מתגרה בו.

והנה שנינו בגמרא (סוכה נב.): "לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים". נמצא לפי זה כי לעתיד לבוא שלא יהיה לנו יצר הרע, שוב לא שייך ההסבר של התוספות שמצווה ועושה גדול משום שיצרו תוקפו, לכן יפה אמרו חכמינו ז"ל: "מצוות בטלות לעתיד לבוא", כי אז יקיימו כל המצוות בתורת נדבה בגדר אינו מצווה ועושה, שבלי היצר הרע הרי הוא גדול ממצווה ועושה.

מעתה יאירו עינינו וישמח לבנו להבין הטעם, שבחר הקב"ה לנסות את אברהם אבינו בניסיון העקידה, באומרו "קח נא את בנף" בדרך בקשה ולא בתורת מצוה, כי מאחר שניסיון העקידה היה הכנה לגאולה העתידה שהמצוות בטלות, כי לא יקיימו המצוות בגדר מצווה ועושה כי אם בגדר אינו מצווה ועושה, לכן סיבב הקב"ה שיעמוד בניסיון זה גם בגדר אינו מצווה ועושה, כדי לעשות בכך פועל דמיון לגאולה העתידה שיקיימו ישראל כל המצוות בגדר אינו מצווה ועושה.

כיון שבאנו לידי כך ירווח לנו להבין מה שדרשו במדרש: "ויקח בידו את האש ואת המאכלת, כל אכילות שישראל אוכלים בעולם הזה אינם אוכלים אלא בזכות אותה מאכלת". על פי מה שכתב ה"בני יששכר" (סיון מאמר ה אות כז) בשם הגה"ק החיד"א זצ"ל:

"כתב הרב הגדול חיד"א זלה"ה, הא דקיימא לן שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, זהו דוקא שכר המצוה גופא, אבל התוספת ודקדוקי המצוה ומילי דחסידי שאדם מוסיף בכל מצוה גם מה שלא נצטווה על פי הדין, נהנה האדם משכרם גם בעולם הזה".

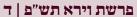
הנה כי כן מאחר שלא נצטווה אברהם להקריב את יצחק בגדר מצווה ועושה, כי אם בגדר אינו מצווה ועושה בדרך נדבה, לכן זכו בניו לקבל השכר על ניסיון זה גם בעולם הזה, עד כדי כך אשר: "כל אכילות שישראל אוכלים בעולם הזה אינם אוכלים אלא בזכות אותה מאכלת". הזה אינם אוכלים אלא בזכות אותה מאכלת". הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך", אף שלא היית חייב לעשות כן, "כי ברך אברכך והרבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים", כי על אינו מצווה ועושה מגיע שכר גם בעולם הזה.

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

mamarim@shvileipinchas.com לקבלת המאמרים באימייל:

ניסיון העקידה היה הכנה לגאולה העתידה, שמלך המשיח ירכב על החמור שרכב אברהם כשהלך לעקידה

יצחק אבינו ילמד זכות על ישראל בגאולה העתידה, להצילם ממות בזכות שמסר נפשו בשעת העקידה

ריטב"א: "מצוות בטלות לעתיד לבוא", שיקיימו ישראל כל המצוות מעצמם בגדר אינו מצווה ועושה

ניסיון העקידה היה אינו מצווה ועושה, כדי לעשות הכנה לגאולה העתידה שכל המצוות יהיו בנדבה

להוציא את ישראל ממצרים, וגם מלך המשיח עתיד להתגלות על חמור זה, כמו שכתוב (שמות ד-כ): "ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על החמור וישב ארצה מצרים". ופירש רש"י: "חמור המיוחד, הוא החמור שחבש אברהם לעקידת יצחק, והוא שעתיד מלך המשיח להגלות עליו, שנאמר (זכריה ט-ט) עני ורוכב על חמור".

הוכחה שניה, ממה שכתוב (כב-ד): "ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק, ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם מרחוק, ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור". דרשו על כך חכמינו ז"ל במדרש (ב"ר נו-ב): "אמר רבי יצחק, עתיד המקום לירחק מבעליו". הכוונה בזה, שראה אברהם ברוח הקודש את הר המוריה שהוא מקום המקדש, שבזמן הגלות עתיד להתרחק מישראל שהם הבעלים של המקום הזה. ממשיך המדרש לשאול: "ולעולם", מיכול שהמקום יתרחק מישראל לעולם, "תלמוד לומר (תהלים קלב-יד) זאת מנוחתי עדי עד פה אשב, לכשיבוא אותו שכתוב בו (זכריה ט-ט) עני ורוכב על חמור".

כלומר, המדרש מפרש מה שאמר אברהם לשני נעריו ישמעאל ואליעזר [שהיה עדיין עבד כנעני]: "שבו לכם פה עם החמור", שרמז להם בכך שהישמעאלים והכנענים ישבו במקום המקדש בזמן הגלות, כפי שנראה היום שהוא תחת שליטת הישמעאלים, עד שיבוא מלך המשיח וירכב על החמור, אשר כפי שנתבאר הוא החמור שרכב עליו אברהם כשהלך לעקידת יצחק, ואז יחזור המקום לבעליו שהם ישראל, שיבנה שם בית המקדש השלישי.

הוכחה שלישית, ממה שמבואר בפרקי דרבי אליעזר (סוף פרק לא) בענין שתי הקרניים מאילו של יצחק:

TENOTE EN OTE EN OTE

"רבי חנינא בן דוסא אומר, אותו האיל לא יצא ממנו דבר לבטלה... שתי קרניו של איל, של שמאל נשמע קולו על הר סיני, שנאמר (שמות יט- ויהי קול השופר, וקרן של ימין הוא גדול מן השמאל, ועתיד לתקוע בו לעתיד לבוא בקיבוץ של גלויות, שנאמר (ישעיה כז יג) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול".

הרי מבואר כי בזכות עקידת יצחק שהקריב אברהם תמורתו איל, עתיד הקב"ה לתקוע בשופר גדול לקבץ את ישראל מכל הגלויות, והרי זה מתאים להפליא למה שנתבאר שניסיון העקידה היה הכנה לגאולה העתידה.

יצחק אבינו יציל את ישראל בגאולה העתידה בזכות העקידה

הוכחה רביעית, ממה שמצינו כי לעתיד לבוא ימליץ יצחק אבינו טוב על ישראל להצילם ממיתה, בזכות שמסר נפשו בשעת העקידה, כמו ששנינו בגמרא (שרת פטי):

"לעתיד לבוא יאמר לו הקכ"ה לאברהם בניך חטאו לי, אמר [אברהם] לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך, אמר [הקב"ה], אימר ליה ליעקב [אומר לו ליעקב] דהוה ליה צער גידול בנים [שהיה לו צער גידול בנים], אפשר דבעי רחמי עלייהו [אולי יבקש עליהם רחמים], אמר ליה [הקב"ה ליעקב] בניך חטאו, אמר [יעקב] לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך. אמר [הקב"ה] לא בסבי טעמא ולא בדרדקי עצה [לא באברהם הזקן טעם, ולא ביעקב הקטן עצה, איך להציל את ישראל].

אמר לו [הקב"ה] ליצחק בניך חטאו לי, אמר לפניו רבונו של עולם בני ולא בניך, בשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע קראת להם בני בכורי, עכשיו בני ולא בניך. ועוד, כמה חטאו, כמה

שנותיו של אדם שבעים שנה, דל עשרין דלא ענשת עלייהו פשו להו חמשין [תנכה עשרים שנה הראשונות שאין אתה מעניש עליהן, נשארו חמשים שנה], דל כ"ה דלילותא פשו להו כ"ה [תנכה כ"ה שנה של הלילות שהם זמן של שינה, נשארו רק כ"ה שנה].

דל תרתי סרי ופלגא דצלויי ומיכל ודבית הכסא פשו להו תרתי סרי ופלגא [תנכה י"ב שנה ומחצה שהם זמנים של תפלה אכילה ובית הכסא, נשארו רק י"ב שנה ומחצה], אם אתה סובל את כולם מוטב, ואם לאו פלגא עלי ופלגא עליך, ואם תמצא לומר כולם עלי, הא קריבית נפשי קמך". פירוש, אני מקבל עלי את כל עוונותיהם בזכות שהקרבתי עצמי לפניך. הרי מבואר שיצחק אבינו יציל את עראל בגאולה העתידה בזכות העקידה.

הנה מה טוב ומה נעים לבאר בזה הירושלמי הנ"ל, שאמר אברהם אבינו לפני הקב"ה: "יהי רצון מלפניך, שבשעה שיהיו בניו של יצחק נכנסין לידי צרה, ואין להם מי שילמד סניגוריא, אתה תהא מלמד סניגוריא עליהם. ה' יראה, ראה וזכור להם עקידתו של יצחק אביהם ותתמלא עליהם רחמים". לפי האמור יש לומר שהתנבא בכך על הגאולה העתידה, שלא יהיה מי שילמד סנגוריה על ישראל, שהרי אפילו אברהם ויעקב יאמרו: "ימחו על קדושת שמך", ועם כל זאת יקבל הקב"ה מליצתו של יצחק אבינו לזכות את ישראל בזכות העקידה.

יומתק לבאר בזה הטעם שעתיד מלך המשיח להתגלות על החמור שחבש אברהם, כשהלך לעקוד את יצחק בנו על גבי המזבח, כדי להזכיר בכך את הזכות של עקידת יצחק, שבזכות זה ראויים ישראל להינצל מן המיתה ולצאת מגלות לגאולה. הרי לנו ג' הוכחות ברורות כי הניסיון של עקידת יצחק היה בגדר הכנה לגאולה העתידה.

השטן גלחם בכל כוחו בשעת העקידה כדי למנוע את ביטולו בגאולה העתידה

על פי האמור נשכיל להבין מה שיצא השטן מדרכו בפעולות משונות, להילחם בכל כוחו כדי למנוע מאברהם לקיים את רצון הקב"ה בעקידת יצחק, כמבואר במדרש תנחומא (פרשת וירא אות כב):

"קדמו השטן בדרך ונדמה לו כדמות זקן, אמר לו... זקן כמותך ילך ויאבד בן שנתן לו למאה שנה... אמר לו... לא אשמע ממך. הלך מעליו

"והמעשה היותר גדול והיותר רחוק מהטבע, הוא מה שעשה אברהם אבינו עליו השלום בעקידת יצחק, כי לא היה נמשך לו עונש כלל אם לא יעקדנו, כי לא ציוהו השם יתברך בזה, והנה הבטיחו (בראשית כא-יב) כי ביצחק יקרא לך זרע, וזהו לשון הכתוב, (שם כב-ב) קח נא את בנך וגו', וכבר ידוע (סנהדרין פט:) שזה הציווי אינו לשון ציווי אלא לשון בקשה ["אין נא אלא לשון בקשה"], אלא לשון בקב"ה] שייטב בעיניו אם ימחול אברהם על הבטחתו ויעקוד בנו.

A GU GP (GU GP (GU GP (GU GP (GU GP (GU

ולו היה אברהם משיבו [להקב"ה], הן לי לא נתתה זרע כי אם זה, והבטחתני בו, ואיך אעשה זה [להעלותו לעולה], לא נחשב לו עון, ולא ישיגנו עונש, ואף על פי כן לגודל אהבתו את השם יתברך מצא את לבבו לעקוד אותו, כדי שיעשה חפץ השי"ת לבד, ואף על פי שאם לא היה עושה כן, לא היה משיגו עונש כלל, וזהו ענין העקידה וסודו".

שיח סוד של אברהם אבינו לפני הקב"ה

הר"ן מוסיף להביא הוכחה לביאור הנשגב שלו, ממה שמצינו שיח סוד שגלל אברהם אבינו לפני הקב"ה, אחרי שנסתיים ניסיון העקידה בהצלתו של יצחק ובהקרבת האיל תמורתו:

"ויש לזה הוכחה בירושלמי (תענית פ"ב ה"ד דף י:), אמר רבי אבא אמר רבי אבין בשם רבי יוחנן, אמר אברהם לפני הקב"ה, גלוי וידוע לפניך רבונו של עולם, שבשעה שאמרת לי להעלות את יצחק בני על גבי המזבח, היה לי להשיב ולומר, אתמול אמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע, ועכשיו אתה אומר לי העלהו לעולה. חס ושלום לא עשיתי כן, אלא כבשתי את יצרי לעשות רצונך. יהי רצון מלפניך, שבשעה שיהיו בניו של יצחק נכנסין לידי צרה, ואין להם מי שילמד סניגוריא, אתה תהא מלמד סניגוריא עליהם, ה' יראה, ראה וזכור להם עקידתו של יצחק אביהם ותתמלא עליהם רחמים".

מכאן למד הר"ן כי אברהם היה יכול להימנע מלהקריב את יצחק, בטענה שהקב"ה כבר הבטיחו: "כי ביצחק יקרא לך זרע", אך עם כל זאת מילא את רצונו של הקב"ה, ועל כך מוסיף הר"ן לבאר שגם הקב"ה לא אמר בלשון ציווי להקריב את יצחק, אלא בלשון בקשה: "קח נא את בנך", בבקשה ממך תמחל לי על הבטחתי, ואברהם מילא את רצונו יתברך בתכלית השלימות.

ויש להוסיף נקודה יקרה, לבאר על פי הר"ן תפלתו של אברהם אבינו לפני הקב"ה ביתר

ביאור הגמרא: "קח נא, אין נא אלא לשון בקשה... עמוד לי בניסיון זה שלא יאמרו אין ממש בראשונים"

דרשות הר"ן: הקב"ה ביקש מאברהם לוותר לו על הבטחתו: "כי ביצחק יקרא לך זרע", ולהקריבו לעולה

אם לא היה אברהם מסכים לוותר להקב"ה על הבטחתו: כי ביצחק יקרא לך זרע", לא היה נענש כלל"

שפת אמת: הקב"ה אמר לאברהם: "את בנך את יחידך", שלא יטעה לחשוב שהקב"ה יתן לו בן חדש

שאת, שכשם שהוא וויתר להקב"ה על הבטחתו:
"כי ביצחק יקרא לן זרע", ומילא את רצונו
להקריבו על המזבח, כך מדה כנגד מדה ירחם
הקב"ה על בניו, שאפילו אם יחטאו ישראל ולא
יקיימו הבטחתם להקב"ה בשעת מתן תורה
(שמות כד-ז): "כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע",
יוותר להם הקב"ה את הבטחתם, וימלא את
רצונם לזכותם בדין.

וזהו שאנו מתפללים כל יום בתפלת שחרית: "רבונו של עולם, כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו לעשות רצונך [דייקא] בלבב שלם [אף שלא נצטווה על כך], כן יכבשו רחמיך את כעסך מעלינו [שלא קיימנו מה שנצטווינו], ויגולו רחמיך על מדותיך [למלא את רצוננו], ותתנהג עמנו ה' אלקינו במדת החסד ובמדת הרחמים".

הרעיון של הר"ן בדברי ה"שפת אמת"

ויש להעיר מה שמצינו ב"שפת אמת" (שנת תרל"ד) שזכה לכוון מעצמו לדברי הר"ן, והוסיף לבאר בזה מה שאמר הקב"ה לאברהם: "קח נא את בנך את יחידך", שרמז לו הקב"ה בכך, שיצחק הוא בנו יחידו, ולא יטעה לחשוב שהקב"ה יתן לו במקומו בן אחר, הנה הדברים בלשון קדשו:

"בענין העקידה קח נא כו'. נראה כי מאחר שהבטיחו ביצחק יקרא לך זרע, נאמר לו [הציווי להעלותו לעולה] בלשון בקשה, פירוש, שביקש הקב"ה ממנו שימחול לו המתנה ושיעלהו לעולה. וזה שבח הגדול בניסיון הזה, שלא נאמר לו בלשון ציווי, רק אם חפץ בדבר זה, ואברהם אבינו ע"ה באהבתו לקיים רצון המקום הלך בשמחה לשוחטו.

וכתיב [את בנך את] יחידך, שבודאי היה יכול להאמין כי יתן לו [הקב"ה] בן אחר כמו שנתן לו זה לעת זקנתו, אבל אמר לו כי אין לו עוד בן רק יצחק,

(ENO) (ENO)

ושיעלהו לעולה באופן שנותן את כל זרע ישראל בעקידה זו, וכל זה קיבל עליו בשמחה".

מעתה יאירו עינינו להבין מה עמקו דברי חכמינו ז"ל, שדרשו בגמרא: "קח נא את בנך - אין נא אלא לשון בקשה... הקב"ה אמר לאברהם, ניסיתיך בכמה ניסיונות ועמדת בכולן, עכשיו עמוד לי בניסיון זה, שלא יאמרו אין ממש בראשונים". לפי האמור הביאור בזה, כי כל שאר הניסיונות היו בגדר מצווה ועושה, כמו הניסיון שצוה אותו הקב"ה (בראשית יב-א): "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך".

לכן יש מקום לבעל דין לומר שעמד בכל הניסיונות מיראת העונש, כי ידע שהקב"ה יכול להעניש את החוטא כמו שהעניש את דור המבול ואת דור ההפלגה, אולם בניסיון העקידה שלא נצטווה אברהם על כך כי אם נתבקש, ואם היה מסרב להקריב את יצחק לא היה נענש, אם כן הרי ברור שלא עמד בניסיון מיראת העונש אלא מפאת אהבתו הגדולה להקב"ה, הנה כי כן זהו שאמר הקב"ה לאברהם: "עמוד לי בניסיון זה, שלא יאמרו אין ממש בראשונים".

ד' הוכחות שניסיון העקידה היה הכנה לגאולה העתידה

בדרך זו במסילה נעלה לבאר הטעם שבחר הקב"ה לנסות את אברהם בניסיון העשירי, במה שלא אמר לו לעשות בלשון ציווי כי אם בלשון בקשה: "קח נא את בנך את יחידך", על פי מה שנקדים להוכיח בג' הוכחות ברורות, שניסיון העקידה היה הכנה לגאולה העתידה, והנה ההוכחה הראשונה ממה שכתוב (כב-ג): "וישכם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו".

מגלים לנו חכמינו ז"ל כי משה רבינו רכב על חמור זה, כשהלך בשליחותו של הקב"ה

RAMAPOST

הגילוי הנפלא של הר"ן בניסיון העקידה הקב"ה לא אמר לאברהם בלשון ציווי "קח את בנך" אלא בלשון בקשה "קח נא" בתנאי שאתה רוצה

בפרשתנו פרשת וירא דבר בעתו מה טוב, להתבונן בניסיון הגדול והנורא של עקידת יצחק, שהוא הניסיון העשירי מתוך עשרה ניסיונות שניסה הקב"ה את אברהם אבינו, כמו ששנינו במשנה (אבות פ״ה מ״ג): "עשרה ניסיונות נתנסה אברהם אבינו עליו השלום ועמד בכולם". ופירשו רש"י והרמב"ם כי הניסיון של עקידת יצחק היה הניסיון העשירי. ומקור הדבר בפרקי דרבי -אליעזר (פרק לא): "הניסיון העשירי (בראשית כב א) ויהי אחר הדברים האלה והאלקים נסה את אברהם וגו"".

וכן מבואר במדרש (ב"ר נו-יא) על הפסוק (שם טו): "ויקרא מלאך ה' אל אברהם שנית מן השמים ויאמר בי נשבעתי. מה צורך לשבועה זו... כיון שנתנסה אברהם אבינו ניסיון עשירי, אמר לו [אברהם להקב"ה], הישבע לי שאין אתה מנסה אותי עוד מעתה". הרי מבואר כי ניסיון העקידה היה הניסיון העשירי, שהיה כל כך קשה עד שביקש אברהם מהקב"ה שישבע לו שלא ינסהו עוד, ונענה הקב"ה לבקשתו באומרו על ידי המלאך: "בי נשבעתי".

"אין נא אלא לשון בקשה" "עמוד לי בניסיון זה"

הנה כי כן הבה נתבונן במקור הציווי לעקידת יצחק: "ויהי אחר הדברים האלה והאלקים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני, ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה על אחד ההרים אשר אומר אליך".

שנינו על כך בגמרא (סנהדרין פט:): "אמר רבי שמעון בר אבא, אין נא אלא לשון בקשה, משל למלך בשר ודם שעמדו עליו מלחמות הרבה, והיה לו גיבור אחד ונצחן, לימים עמדה עליו מלחמה חזקה, אמר לו, בבקשה ממך עמוד לי במלחמה זו,

אמר לאברהם, ניסיתיך בכמה ניסיונות ועמדת בכולן, עכשיו עמוד לי בניסיון זה, שלא יאמרו אין ממש בראשונים".

וצריך ביאור למה אם לא היה אברהם אבינו עומד בניסיון העקידה, אשר כפי המבואר לשחוט את יצחק בנו יחידו שנולד לו למאה שנה, היה קשה מכל שאר הניסיונות שקדמו לו, היו אומרים עליו שגם מה שעמד בתשעה הניסיונות הראשונים אין בהם ממש, הלא בפועל עמד בגבורה בשאר הניסיונות.

עוד ראוי להתבונן במה שנתייגעו המפרשים לבאר כל אחד על פי דרכו, מה כל כך מיוחד בניסיון של עקידת יצחק לאדם גדול כאברהם אבינו, שהרי בכל הדורות מסרו ישראל את נפשם על קדושת השם בכל מיני מיתות משונות. זאת ועוד שהרי אברהם עצמו כבר מסר את נפשו על קדושת השם, כשגזר עליו נמרוד לשרפו בכבשן האש באור כשדים על שסירב לעבוד עבודה זרה.

ואם בניסיון העקידה קא עסקינן ראוי לבאר מה שמצינו, כי ניסיון זה השאיר את חותמו לטובה על כלל ישראל עד סוף כל הדורות, כמו שדרשו במדרש (ב"ר נו-ג) על הפסוק (בראשית כב-ו): "ויקח בידו את האש ואת המאכלת. למה נקראת סכין מאכלת, רבנן אמרי, כל אכילות שישראל אוכלים בעולם הזה, אינם אוכלים אלא בזכות אותה המאכלת".

וכן מצינו אחרי העקידה שבירך הקב"ה את אברהם אבינו לדורות עולם על ידי המלאך ששלח מן השמים (שם טז): "ויאמר בי נשבעתי נאום ה', כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך, כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אויביו". וצריך

(ENO) (ENO)

מלכה בת רחל, מיכאל בן שולמית, יעקב משה בן דבורה שירה ואברהם יהודה בן שרה רבקה

שלא יאמרו ראשונות אין בהם ממש, אף הקב"ה ביאור הלא כלל גדול הוא (קידושין לט:): "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא". אם כן איך אנו זוכים לשכר מצוה בעולם הזה בזכות עקידת יצחק.

חידוש נשגב מדרשות הר"ן

פתח דברינו יאיר לבאר כל זה, על פי הקדמה יקרה מאירת עינים בענין הניסיון של עקידת יצחק, בדברי אחד מן הקדמונים רבינו נסים ב"דרשות הר"ן" (הדרוש השישי), שמדקדק בדברי הקב"ה, שלא אמר לאברהם בלשון ציווי: "קח את בנך את יחידך", שיעלה את יצחק בנו לעולה, אלא בלשון בקשה: "קח 'נא' את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק... והעלהו שם לעולה", וכבר למדנו מה שפירשו בגמרא דבר זה: "אין נא אלא לשון בקשה", הרי מבואר שלא צווהו הקב"ה להעלות את יצחק לעולה, אלא ביקש ממנו "קח נא".

ומבאר הר"ן הענין בזה, כי מאחר שהקב"ה כבר הבטיח לאברהם (בראשית כא-יב): "כי ביצחק יקרא לך זרע", לא רצה הקב"ה לצוות לאברהם להעלות את יצחק לעולה ולהפר בכך את הבטחתו, אלא ביקש ממנו לוותר מרצונו על מה שהבטיח לו. וזהו שאמר לו הקב"ה: "קח נא" - "אין נא אלא לשון בקשה", אני מבקש ממך לוותר על הבטחתי, ולקחת את בנך יצחק להעלותו לעולה.

נמצא לפי זה שהקב"ה עצמו רמז לאברהם, כי אם לא ירצה לוותר לו על הבטחתו: "כי ביצחק יקרא לך זרע", ולא יעלה אותו לעולה, לא היה נענש על זה. אולם כאן מתגלה אהבתו הגדולה של אברהם אבינו להקב"ה, שעל אף שלא נצטווה כי אם נתבקש, לא השתהה מלמלא מיד את רצון הקב"ה להעלות את יצחק בנו לעולה, והנה הם דבריו הבהירים של הר"ן בלשון קדשו:

פרשת וירא תש"פ | א

טיב הפעשיות | הפשך פעפוד ג' |

הקרובות, ויכולים אתם להיכנס בשופי אל הבית פנימה. גשו נא אל המטבח הגדול ותקחו לעצמכם 'מנה טובה' מקדירת תבשיל ה'קארטאפעיל' המוכן במיוחד עבורכם, מיזגו נא לעצמכם כוס מלאה מן ה'בורשט', תנוחו נא מעט מעמל הדרך הקשה, ואחר שתצאו לדרככם אחזור בערב הביתה! יכולים אתם להרגיש כאן בבית! כי ביתנו מוכן תמיד בשביל מצות 'הכנסת אורחים'!

האורחים הצדיקים שמעו וקיבלו, ואכן סבו על עקבותיהם, ונכנסו אל הבית כבקשתי, לא לפני שהרעיפו עלי ועל ראשי ברכות לרוב, ובעיקר ברכו אותי שבזכות זו המצוה אזכה לבעל שיהא צדיק גדול!

כשחזר אבי הביתה וסיפרתי לפניו כל אותו המעשה, שאל אותי כיצד היו נראים שני היהודים הצדיקים הללו? - ועל פי הסימנים שהגדתי לו, קלט אבי תיכף שהיו אלה האחים הקדושים מרן הרבי ר' אלימלך זצוק"ל עם אחיו הרבי ר' זושא זצוק"ל, שכידוע ערכו 'גלות' שנה תמימה בערים ועיירות שברחבי פולין וגליציה.

אם כן - סיימה הרבנית - הרי נמצאתי זוכה בך, בעלי היקר, מכוח ברכתם של אותם צדיקים קדושי עליון, נשמתם בגנזי מרומים! ועתה אתגרש ממך ח"ו?! - הלא ברכת הצדיקים עומדת וקיימת לעד! אמנם כעת עומדים אנו בזמנים קשים קצת בפרנסה, וצריכה אני לטרוח ולעמול קשות לכלכלת הבית. אבל בטוחני שיבואו ימים טובים יותר. והשם יתברר יהא בעזרנו גם בפרנסה בריווח! - ואכן לא ארכו הימים ויצא שמו של הצדיק הקדוש בכל רחבי ארץ, וזכתה אותה צדקנית לישב בכבודו של עולם, ולראות כל 'שושילתא דדהבא' של דורות ישרים ומבורכים צדיקים קדושי עליון, שהאירו פני תבל והעניקו חמה בקומתם!

ולמדנו אגב אורחין - מלבד גודל טיב מצות הכנסת אורחים דנן, שזכתה עבורה לברכה טובה ונאמנה מפי האחים הקדושים. - שלפעמים יש להמתין בסבלנות עד שמתקיימת הברכה במלואה!

[פרטיות, קובץ 500046]

מגילת חייו מלאי ההוד וההדר של האי צדיק נשגב, עטרת תפארת ישראל, עמוד הצדקה והחסד, הצדיק המפורסם רבי ישעיה בהר"ר משה מקרעסטיר זצוק"ל, שזורה ומשובצת במרגליות פאר של מצות "הכנסת אורחים" בהידור ובמידה יוצאת מן הכלל כנודע.

אהבת ישראל יקדה בו בצורה נפלאה שלא תתואר, ומצות הכנסת אורחים שלו היתה בגדר 'חידוש' אף בדורות הקודמים. ביתו פתוח לרווחה כאברהם אבינו ע"ה בשעתו, וקיים בגופו ובנפשו את מאמר התנא בפרקי אבות (פ"א מ"ה): "יהי ביתך פתוח לרווחה, ויהיו עניים בני ביתר". וכל הבא בשערי צל קורתו, היתה ארוחתו מוגשת לפניו כיד המלך, ואף מקום ללון. עקב היות מצוות אהבת ישראל והכנסת אורחים כה חביבה עליו, היה מחולל פלאות ומשדד מערכות הטבע כדי להשביע נפשות רעבים, מחמת השתוקקותו הגדולה למצוה זו.

כעין טיב המעשה המפורסם, בערב שבת אחת שלא היה ניתן להשיג בכל קרעסטיר והגלילות 'דגים' לכבוד שבת. אורחים

הודעה משמחת הננו להודיע כי בקרוב ייצא לאור כרד חדש בסדרת ספר טיב הקהילה

רבים הגיעו לשבות במחיצת קדשו בשבת נועם הנשמות, הגיע כבר חצות היום, השמש טרם יבוא ויעריב ודגים אין.

שנה תשיעית 🗃

פנה אפוא רבינו הקדוש למחברתו הרבנית הצדקנית, ואמר: במטותא מינך, מלאי נא את הקדרות במים וכל תבליני הבישול הנצרכים, הרתיחי נא אותם על גבי האש, כדי שנספיק לבשל את הדגים לפני כניסת השבת! ותיכף ירד הצדיק אל הנחל הקטן שזרם בסמוך לקרעסטיר, נחל שמעולם לא היו מצויים

והנה לפתע פתאום, מיד כשהגיע הצדיק אל שפת הנחל, נראה דג ענק רץ ומתקרב במהירות אל שפת הנחל, בדיוק אל מקום עמידתו של הצדיק הקדוש, תיכף מיהרו המשמשים המסורים לצודו ולתופשו, וחיש הביאוהו אחר כבוד אל הרבנית הצדקנית שבת לכבוד שבת קדירתו לבשלו כראוי לכבוד שבת מלכתא!

ביומו האחרון עלי אדמות, עדיין קיבל הצדיק את הקהל לעצה ולברכה כדרכו בקודש. האחרונים שהמתינו בתור באותו יום היו זוג חשוכי ילדים זה רבות בשנים, והגיעו הנה ממרחק לבקשת ברכה וישועה.

לפליאתם אמר להם הרבי, הנה עוד מעט מגיעים לכאן 'עולם' גדול! גשו נא אל המטבח חפשו שם את הקדירה הגדולה ביותר, [כידוע היו בביתו סירים ענקיים בהם היו מבשלים כמויות ענק עבור כל האורחים], תמלאו אותה עם 'תפוחי אדמה' טובים עד למעלה, ותבשלו אותם היטב, כדי שיספיק בשביל כל הציבור הרחב, תחלקו נא לציבור הרחב עד התפוח אדמה האחרון, וכשייגמר התפוד האחרון תזכו בעזרת השם לישועה!

[כנודע מספרים הקדושים בפרשתנו, שיש בשורש מצות הכנסת אורחים' סגולה טובה להיפקד בזרע של קיימא, כדילפינן מאברהם אבינו ע"ה בפרשא דידן, שבזכות מצות הכנסת אורחים זכה להיפקד בדבר ישועה ורחמים].

לא התמהמהו השניים, ונכנסו תיכף אל המטבח הגדול שבקצה השני של ההויף, שם החלו במרץ לקלף תפוחי אדמה רבים, ולאחר שעות מספר של קילוף הכמות הענקית החלו בבישולם בסיר הגדול. - ובעוד הם עסוקים בעבודתם הקשה שבמטבח, לא שמעו על מה שמתחולל ממש באותם שעות בקצה השני של הבנין, שם נחלש לפתע הרבי הקדוש,

רופאים הוזעקו היישר אל מיטתו, ובתוך זמן קצר עלתה נשמתו לגנזי מרומים! השמועה פשטה במהרה בכל רחבי הונגריה, וציבור ענק החל לנהור אל קערעסטיר להשתתף במסע הלוויה. - או אז הבינו כוונת קדשו, שהנה עוד מעט מגיעים לכאן ציבור גדול...

הזוג הנבוך הוציא אכן את קדירת הענק עם התבשיל הטעים החוצה אל הציבור הרחב, והחלו לחלק 'מנות' טעימות... מתחילה מיאנו האנשים לטעום מן התבשיל, מחמת הצער והאבל גדול שנפל על בית ישראל! אבל לאחר שבני הזוג הפצירו והתחננו בפני הציבור שיאכלו מן התבשיל הגדול כי בכך תלויה ישועתם, ושמעו שכך היה רצונו של צדיק, התיישבו לאכול מן התבשיל, ואכן חילקו הכל לציבור הגדול עד התפוד האחרון ממש,

כצוואתו האחרונה של הרבי הקדוש! למותר לציין כי לתקופת השנה אכן נושעו בני הזוג, וזכו לחבוק בן בריא ושלם, ונקרא שמו בישראל: "ישעיה", על שם הצדיק

הקדוש, שבזכות ברכתו בא לעולם! ["טיב הזכרונות", הרבי הקדוש רבי ישעיה ב"ר משה קרעסטירער זי"ע]

הרה"צ רבי מנחם מונדרר זצ"ל הידר כל ימי חייו במצוה הגדולה של 'הכנסת אורחים' כנודע, אנשים רבים היו סועדים על שולחנו שבתוככי ירושלים מדי שבת בשבתו, וסיפורים רבים נקשרו בו בהידור מצוה רבתי זו. לפני פטירתו ביקש שיערכו את ה'טהרה' שלו על אותו שולחן שעליו סעדו האורחים רבות

לא כאן המקום להאריך בסיפורים אודותיו, אך על טיב עובדא אחת ברצוני לספר כאן.

היות והיו בביתו בנות נערות בוגרות לא הניח בשום אופן לאורחים ללון בביתו, כי אם לסעודות השבת בלבד. [שבהם היו כל הנשים והבנות סועדות בחדר מיוחד משלהן].

והנה בליל שבת אחת עם תום הסעודה היפה, לאחר שכל עשרות האורחים החלו לפנות את הבית ולצאת החוצה, נשאר בחור אחד שביקש ללון בבית, אך רבי מנחם הצדיק אמר שאין כאן מקום ללינה.

הבחור ביקש שוב ושוב, באומרו שאין לו מקום לישון, אך ר' מנחם עמד בסירובו, והדגיש שזהו 'גדר' שמירה בבית, ואי אפשר לעבור עליו. ועל מה שאמר הבחור שאין לו מקום לישון, אמר לו ר' מנחם שיכול לפנות לכל אכסניא או מלון שירצה והוא ישלם זאת עבורו... רק בתוך הבית אי אפשר ללון! לאחר מכן שאלוהו בני הבית, מדוע מיאן לו בנחרצות כזו? ואולי היה זה אליהו הנביא שרצה ללון כאן?

שחק ר' מנחם ואמר, אם היה זה 'אליהו הנביא' הרי בוודאי ימצא לו מקום לשינה... - אלא שבכל זאת חששתי קצת על עלבונו של אותו בחור. אבל אם אומרים אתם שהיה זה אליהו הנביא. הרי הוא בוודאי לא נעלב!... - וכנראה בא לנסות אותי בזה, כי מקובלני שמי שאינו מסוגל למאן לאורח כשאי אפשר לקבלו, אסור לו להכניס אורחים! ודי למבין.

"א. ה. יעויין נא בדברי רבינו הגה"צ שליט"א, בספרו המופלא "טיב המועדים - פורים" (אסתר א, י) אריכות בענין זה, וכמה בתים שנחרבו בזה מקדושת ישראל, רחמנא ליצלן,

[פרטיות, קובץ 502009]

RAMAPOST

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

לקבלת העלון בפייל (דוא"ל) נא לשלוח לפייל הפצו"ב

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 סוד - 05276 אוועניהו 7 ירושלים ולי

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצכך, הכך פוזפן להדפים ולהפיץ את העלון באזור פגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפעוניינים יקבלו את העלון בפייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173

טיב המעשיות

גדולה הכנסת אורחים

הַאָּהֵל כַּחֹם הַיּוֹם" (ת.א)

פירש רש"י: "כחום היום - הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה, שלא להטריחו באורחים. ולפי שראהו מצטער שלא היו אורחים באים, הביא המלאכים עליו בדמות אנשים"

דברי רש"י הללו לכאורה צריכים ביאור, הרי בין כך נצרכו המלאכים לבוא אל ביתו של אברהם, כדי

לבצע את שליחותם אליו, הן עבור בשורת לידת יצחק, והן כדי לרפאות את אברהם, ואם כן לא מחמת שהצטער אברהם הביא אליו את המלאכים, דהא אף בלאו הכי היה מביאם לביצוע שליחותם אליו.

אך נראה עיקר הדגשת רש"י ז"ל היא בסיום שלהי דבריו, שהביא המלאכים עליו "בדמות אנשים". רצה לומר, שמה שהביאם עליו 'בדמות אנשים', זה היה מחמת שראהו מצטער שלא באו אורחים, שלכן באו בדמות אנשים כדי שיוכל לקיים בהם מצות "הכנסת אורחים". - דאי לאו הכי, בשביל ביצוע שליחותם בלבד היו מגיעים אליו בדמות של מלאכים, שבכך תתבצע שליחותם יותר טוב, הן ברפואת אברהם כשיידע שהיא רפואה מן השמים. והן בבשורת שרה אימנו ע"ה, שמפי המלאך בוודאי תקבל הבשורה ותאמין בה בלב שלם, יותר מדבריו של 'ערבי' פשוט.

ורק משום שהשתוקק אברהם מאוד וחיפש אחר מצות 'הכנסת אורחים', באו אליו בדמות אנשים. דהא קיימא לן הלכתא (מכות י.), בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכים אותו מן השמים. מה שאין כן גבי לוט נאמר להלן (יט, א): "ויבואו שני 'המלאכים' סדומה בערב וגו', וירא לוט ויקם לקראתם". - שם לא באו בדמות של אנשים, כי אם בדמות של 'מלאכים' לעשות שליחותם, וכבר נעמד בזה רש"י ז"ל על אתר.

ובנתיב דרכנו ניחא, שאכן לוט שלא היה משתוקק כל כך אל המצוה כאברהם, כדחזינן שבלוט לא נאמר 'וירץ לקראתם' כבאברהם, כי אם 'ויקם' בלבד. - לפיכך לא היה ראוי שיבואו אליו בדמות 'אנשים' כדי לקיים בהם המצוה, כי אם בדמות של 'מלאכים' שבכך הוכרח להכניסם כשרואה מלאכים לפניו

ויבואר יותר על פי טיב המעשה הידוע שאירע עם מרן הגאון רבי חיים מוולאז'ין זצוק"ל בעל "נפש החיים", שהיה נוהג סלסול בעצמו במנהג טוב, שלא לברך שום ברכה אפילו ברכת הנהניו רק כאשר יש מי שישמע את ברכתו ויענה אחריה אמו. פעם באמצע לימודו בשעת לילה מאוחרת מאוד חש הצדיק צימאון עז, והוכרח לשתות לצמאו, אחר שניחר גרונו ויבש בשעות רבות של לימוד התורה הקדושה. אולם דא עקא, שלא נמצא בשעה מאוחרת שכזו אף אדם שישמע את ברכתו ויוכל לענות אחריה 'אמן', והיה לו צער גדול מזה.

והנה לפתע נכנס ובא לחדרו בחור אחד מתלמידיו החביבים שבישיבתו הקדושה, כדי לשאול ממנו שאלה אחת בלימוד שהציקה לו. שמח עמו הרב עד מאוד, כי הנה נמצא מי שיענה 'אמו' אחר ברכתו.

למחרת כשפגש הגר"ח את אותו בחור בהיכל הישיבה הודה לו על כך שזיכהו באפשרות לברך את ברכתו כראוי, ושלא להפר את מנהגו הטוב מימים ימימה.

הבחור התפלא ולא הבין על מה הרב מדבר כלל! - התברר שאותו בחור לא הגיע אמש לביתו של הרב כלל וכלל, אלא שמן השמים ראו את גודל צערו בצימאונו, ואת גודל השתוקקותו אל המצוה שיוכל לברך ברכתו בפני מי שיענה אמן אחריה כמנהגו תמיד. ולפיכך המציאו לפניו את 'אליהו הנביא' זכור

לטוב שהתגלה אליו בדמותו של אותו בחור, כדי שיוכל לברך את ברכתו ויענה אליהו הנביא 'אמן' אחר ברכתו! מֹבורא, והוא ישב פֶּתַה יסוד זה למדנו כאן מאבו הם אבינו ע זיי, שבזכות מסירות נפשו תמיד בשביל

מצות הכנסת אורחים, והשתוקקותו הגדולה אחריה, זכה שהגיעו אליו המלאכים 'בדמות אנשים' דייקא. כדי שיזכו אותו באותה מצוה החביבה עליו,

שהיה זהיר בה תדיר.

כיוצא בדבר הוא בכל איש ישראל, שאם משתדל ומהדר לקיים מצוה אחת בהידור ובשמחה ואהבה בכל כוחו עד 'מסירות נפש', יזכה בה בוודאי לסיוע מיוחד מן השמים לקיימה על הצד היותר טוב, כדוגמת אברהם אבינו שזכה לקיום מצוותו החביבה "הכנסת אורחים".

[על פי 'טיב התורה' פרשא דידו]

מרן הסבא קדישא רבי דוב בער מראדושיץ זצוק"ל, בטרם פקיע שמיה לתהילה בכל אפסי ארץ, היה חי בדחקות ועניות עצומה כידוע. רוב שעות היום היה יושב בבית המדרש רכון על ספריו ותלמודו, והוגה בדבקות בתורת אלקים חיים. זוגתו הרבנית הצדקנית היתה משכירה עצמה לנקיון ושאר עבודות בזויות אצל הבעלי בתים, ומכך היו מתפרנסים בקושי כדי להביא לחם לפי הטף.

כאשר ראה הצדיק את גודל צערה ויגיעתה הקשה של אשתו, אמר לה יום אחד: הנה רואה את שקשה לי מאוד לפרנס ולכלכל את ביתי בעצמי, ולכן צריכה את לטרוח במסירות נפש כל כך אחר המזון. הבה נא אתן לך 'גט פיטורין', כדי שתוכלי להינשא לאיש עשיר ואמיד שיהיה ביכולתו לפרנס אותך בכבוד ויקר! חייכה הרבנית הצדקנית, חיוך מלא מסתורין... ואמרה לבעלה הצדיק: הבה נא אספרה לפניך כיצד זכיתי בך... ונראה אם שייך לוותר על כך...

פתחה הרבנית בסיפורה המפעים:

בילדותי היו אבי ואמי אנשים אמידים בעלי יכולת, והיו מהדרים מאוד אחר מצות "הכנסת אורחים" הגדולה. תדיר היו מצויים האורחים בביתנו, ודאגנו להם לכל מחסורם. אמי עליה השלום העמידה תמיד עבור האורחים קדרות גדולות עם 'תפוחי אדמה' טובים ומבושלים, ואילו אבי ע"ה היה מכין 'חבית' ענק מלאה 'בורשט' כדי שישביעו האורחים את רעבונם וירוו את צימאונם. יום אחד נצרכו אבי אמי לצאת לדרך רחוקה לרגלי מסחרם, ונשארתי אני לבד בבית כנערה צעירה, כדי לנהל את כל ענייני

בטרם יצאו ההורים לדרכם לא שכחו להכין את כל הנצרך בשביל מצות 'הכנסת אורחים' החביבה עליהם. האמא העמידה כמה קדרות טובות מלאות וגדושות בתפוחי אדמה עסיסיים. ואילו אבי כדרכו מילא את החבית 'בורשט' מהביל עד גדות. כדי שיאכלו האורחים וישבעו.

והנה באחד הימים שנעדרו ההורים מן הבית, נכנסו הביתה שני יהודים נכבדים, אנשים של צורה, בדקו מי ומי הנמצאים בתוככי הבית פנימה, וכראותם שרק אני לבדי נמצאת בבית, מיהרו לחמוק ולהסתלק החוצה להמשך דרכם, וחיפשו להם מקום אחר להכנסת אורחים.

כשראיתי את השניים יוצאים החוצה מן הבית, הבנתי מיד שהם חוששים משום איסור 'ייחוד', ולכן אינם יכולים לשהות בבית כשאני לבדי נמצאת בו. לפיכך רצתי מהר אחריהם והשגתי אותם, ושאלתי אותם: מדוע זה עזבתם את הבית כך בלא שתאכלו ותשתו כלום? הלא מצוה זו של 'הכנסת אורחים' היא המצוה שלנו! - הנה אני יוצאת החוצה מן הבית לשעות הפשך בעפוד ד'

'מצמיח ישועות'

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

החברה שלנו מייצרת תרופות אלטרנטביות משולבות העומדים תחת פיקוחם של משרדים

לפני כשבוע נתקל המחשב לייצור מדבקות ונאלצנו להכין את המדבקות באופן ידני, להזין את פרטי הלקוח סוג התרופה אופן השימוש וכו' ולאחר מכן להדביקם על הבקבוקונים של

את התרופות המוזמנות אנו שולחים באמצאות חברת שליחויות ליעד המבוקש.

והנה באותו שבוע התקבל למשרד טלפון שהגיע משלוח בלתי מזוהה לכתובת בלתי צפויה...

מאחורי האפרכסת שוחח עמי ישמעאלי שלא הבין לשם מה נשלח אליו לכפר המשלוח ומה היא מכילה, בקשתי שיקריא לי הכתוב על הבקבוקונים שהגיעו, אלא שהתברר כי הבקבוקונים נקיים ממדבקות או סימון כל שהוא, מסתבר שאירעה שגיאה בשליחת התרופה לכתובת לא נכונה ויתרה מזאת רשלנות מצד העובדים ששלחו את הבקבוקונים ללא הוראות שהדבר מנוגד לחוק ועלול לסכן את כל החברה... במקביל קבלתי טלפון רוטן מצד לקוחה שטרם קיבלה את ההזמנה שלה, הסתבר שהמשלוח שהגיע לכפר הערבי היה מיועד לה אלא שאיך

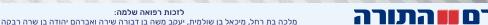
שהוא הגיע ליעד לא יעד... הסברתי לה שאירעה טעות בכתובת המשלוח וכי אנו מכינים ושולחים לה משלוח באופן בהול. אלא שכאן הבנתי פתאום את גודל ההשגחה העליונה, הלקוחה דנן עובדת באחת המשרדים האמונים על ביקורת החברה שלנו ואילו הגיע התרופות באופן מרושל ליעדה היינו עלולים להסתבך כהוגן והנה כמה רחמים וחמלה חמל ה' עלינו והסיט את המשלוח ליעד אחר כדי להציל אותנו מביקורת קשה ומי יודע לאן זה היה

מוביל...

בעל המעשה: ת. ר.

הפעונין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזפן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס בפקס: 15326517922 o.y.wines@gmail.com : או לי

ים בהתורה

דיני הקדיש (המשך)

(מ"ב סק"ט).

א. כשאומר החזן יתגדל, כורע, וכן ביהא שמיה רבא, וכן ביתברך, וכן בבריך הוא, וכן באמן (ס"ד), וכתב הטור בשם רב נחשון גאון, דד' כריעות הם לחובה ואחד של רשות אך הוא חשיב הכריעה החמישית אצל עושה שלום ע"ש, ויש שמגמגמין בכריעות אלו (הגר"א) משום דאין להוסיף על הכריעות שאמרו חכמים, ונראה דאינם כריעות ממש ככריעות של שמו"ע, אלא לשחוח מעט, וכן יש לעשות, ולאחר שסיים הקדיש פוסע ג' פסיעות ואח"כ אומר עושה שלום וכו' והמנהג לכרוע קצת (ערוה"ש ס"ז). ב. אחר תיבות כרעותיה יפסיק קצת, דתיבות אלו קאי אלמעלה על יתגדל (מיב סקיב).

ג. בזמן קריב ואמרו אמן, נכון שיאמר הש"ץ בבת אחת, ולא יפסיק ביניהם, כי נוהגים שאין הקהל עונים אמן עד שיאמר הש"ץ אמן (מיב סקיב).

ד. גם השליח ציבור צריך לומר יהא שמיה רבא, בלחש, ולא יאמר עוד הפעם אמן, רק יתחיל יהא שמיה וכו', ואח"כ יתחיל יתברך וכו' בקול רם (ס"א ומ"ב סק"ב).

ה. לא יפסיק בין בריך הוא ובין לעילא מכל ברכתא וכו', אולם בשע"ת הביא דמספר הכונות מוכח להיפך, דתיבת בריך הוא מחובר אל תיבת דקודשא הנאמר קודם, ואח"כ יש הפסק קצת כמו אתנחתא, ושוב מתחיל לעילא וכו', ופירושו הוא, שיתברך וישתבח שמו של הקדוש ברוך הוא לעילא וכו' (סיב ומיב סקייד). ו. לאחר שסיים את הקדיש, פוסע ג' פסיעות, ואחר כך אומר עושה שלום וכו' (סיה).

ז. י"א דרק הקדיש של תתקבל שאחר התפילה צריך לפסוע ג' פסיעות, כדמוכח מתשובת תרומת הדשן (סימן י"ג) דלא מיירי אלא בתפילה של חזרת הש"ץ שאינו פוסע בסיום התפילה שכבר פסע בעמידה דלחש ובחזרה ממתין עד אחר קדיש תתקבל, ואז פוסע ותעלה לו פסיעה זו לתפילתו בחזרה, אבל קדיש שאינו אחר תפלת החזרה אין לפסוע (כה״ח סקל״ו). ח. מי שבא לבהכ"ג ושומע את הקהל עונין אמן על הקדיש, עונה עמהם, אף על פי שלא שמע את השליח ציבור שאמר יתגדל וכו'

ט. אם בא בעת שרוב הצבור אומרים אמן יש"ר, יאמר ג"כ עמהם אמן יש"ר, אם יכול אז לכוין דעתו בעניית האמן שיתבונן על מה הוא עונה (מיב סקיט).

י. ואם בא בעת גמר עניית אמן יש"ר. דהיינו שהציבור כבר אומרים מברר וכדומה. אפ"ה יאמר יהא שמיה רבא וכו', אך לא יאמר אמן, דאמן קאי על יתגדל שאמר הש"ץ, אבל יש"ר שבח באפי נפשיה הוא

יא. וכן לענין קדושה, אם בא קודם שהשלימו הציבור לומר, מותר לומר עמהם (מ"ב סק"ט).

יב. יש לעמוד כשעונין קדיש, עד אחר שיסיים איש"ר, וי"א שיש לעמוד עד אמן שלאחר יתברך וכו' ואמרו אמן (ס"א ומ"ב סק"ז), ולכתחילה אין לשנות ממנהג העולם לעמוד עד סיום הקדיש (הלי"ש פ"ו סי"ד בהערה).

יג. י"א דרשאים לישב עד ויצמח פורקניה וכו', ולכו"ע עד בעלמא די ברא (א"א בוטשאטש מהדו"ת).

יד. וי"א שאם היה יושב באותה שעה אינו צריך לעמוד, ורק קדיש שתופסו מעומד, כגון הקדיש שלאחר הלל, לא ישב עד שיענה אמן יש"ר (מיב סק"ח).

טו. וכן הקם מפני שיבה בעת אמירת הקדיש, והנכנס לבית הכנסת בעת שאומרים קדיש וכדומה, צריך לישאר עומד עד שיסיים עניית אמן יהא שמיה רבא, ונראה דזהו דוקא במי שקם מלא קומתו למי שהוא חייב לקום מפניו מלא קומתו אז ישאר עומד, אבל אם אינו קם מלא קומתו אלא עושה הידור, זה אינו צריך לעמוד כדי לענות, והוא פשוט (כה"ח סקכ"א).

טז. ויש לחוש לדברי המחמירים, ויש ללמוד ק"ו מעגלון מלך מואב שהיה נכרי, וקם מעצמו מעל כסאו לדבר ד', כ"ש אנחנו עמו (מ"ג סק"ח). יז. ובכונות איתא, שהאריז"ל היה נוהג בכל הקדישים שלאחר עמידה דשחרית מנחה ערבית היה נשאר עומד, ובקדיש של תתקבל ושל חזרת ס"ת היה עונה, ואח"כ היה

יח. מצוה על הרואה בחבירו שבא לישב באמצע הקדיש שיזכירנו דלא ישב, דעל הרוב הבא ליכנס הוא מבוהל וטרוד ולאו אדעתיה, וגם המפטיר דמנגן הקדיש אם רואה דבאו בני אדם אחר שהתחיל הקדיש והם עומדים, לא יאריך בניגון הרבה ויקצר כדי שלא יהיה הקדיש עליהם למשא כבד ח"ו (כה"ח

יט. ובקדיש ערבית של שבת להנוהגין לומר קדיש קודם ברכו, י"א שגם בו יש לעמוד (מיב סקיח). כ. וכן יש לעמוד בכל דבר שבקדושה (סיא).

= לחיות על קידוש השם = <>> כל איש ישראל מוכן למסור את הנפשי

דבר זה גלוי וידוע לכל הוא, שכל איש מזרע ישראל, בין אם הוא מהצדיקים והקדושים אשר כל ימי חייו מקשה אחת של תורה ועבודת השי"ת, ובין אם הוא איש פשוט וקל שבקלים, כאשר יזדמן לפניהם נסיון קשה ביותר, שיבוא אל אחד מהם בן בליעל מגויי הארץ ויצווה אותו לעבור על מצוות הקב"ה ואם לאו הריהו נוטל את נפשו ח"ו, אין כאן כל ספק או בית מיחוש שהאיש ישראל יבחר למסור את נפשו על קדושת שמו יתברך ובלבד שלא יחטא חלילה לאלוקי ישראל.

כל כך טבוע זה העניין בעומק נשמות ישראל, עד שכמעט ואין זה נסיון כלל וכלל, וכך היה במשך כל הדורות כולם, בני ישראל פשטו את צווארם לשחיטה ובלבד שלא לשמוע לדברי הרשעים שחפצים להעביר את בני ישראל על דתם ועל דעתם.

ועל דבר זה תוהים ומשתוממים כל באי העולם, מנין להם לישראל הכח והעיזוז, מאין שואבים את גבורת הנפש והעזות דקדושה לעמוד בכך, הלא דבר זה הוא כנגד ההיגיון והשכל, אפילו בעלי החיים הולכי על ארבע שאין להם שכל ודעת, גם הם עושים כל טצדקי שבעולם בכדי שלא למות, וכיצד אם כן נוטלים כאלו כוחות ותעצומות עד שיהיו מוכנים למסור את הנפש, כפשוטו ממש, למען כבוד שָמו יתברך ויתעלה.

עוד יזכור לנו אהבת איתן אדוננו >>>

אכן בספרים הקדושים מבארים שאין זאת אלא מכוחו של אותו זקן, אברהם אבינו, אשר בו בשעה שאמר לו הקב"ה "קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת... והעלהו שם לעולה" (בראשית כב, ב), לא ניסה אפילו להתווכח ולהמתיק הדין, אלא מיד נטל את בנו ואת המאכלת ויצא אל עבר הר המוריה לקיים את הציווי כאשר ציווהו הבורא יתברך שמו.

והוא דבר שאין השכל האנושי יכול להשיגה כלל, כי היכן נשמע כזאת שיטול האב במו ידיו את נשמת בנו, ועוד בן יחיד ואהוב שנולד לעת זקנה, רק כאשר אהבת השי"ת גדולה מכל האהבות, אז אין כל שאלה ואין כל תימה, ומעשה זה של אברהם אבינו עשה רושם עז על כל יוצאי ירכו, וגם בהם נשתרש הכוח והרצון למעלה מכל טעם ודעת למסור את הנפש על דבר כבוד שמו הגדול והנכבד. ראה לשון קדשו של הרה"ק מקאזניץ זי"ע (עבודת ישראלי פרקי אבות פרק ב), שכתב: "מבואר בספר תניא באריכות, כי כל איש ישראל יש לו שורש הקדושה מה שהשרישו אבות העולם הם אברהם יצחק ויעקב בזרע ישראל, והיא האהבה המוסתרת בלב כל ישראל למסור נפשו על קדושת שמו אף הריקנים שבהם. וזה שאנו אומרים אלקי אברהם וכו', הוא האלקות והקדושה שהשרישו לנו אבותינו עד סוף כל הדורות".

וב'משך חכמה' (ויקראא, ? חידד את העניין עוד, וכותב בזה הלשון: "ומורה על הבחירה החפשית שעשה אברהם אבינו שיהיה מסור נפשו של הישראלי להשם, וכמעט ששלל הבחירה מבניו אחריו, וכמעט הוקבע טבע קיים בנפש הישראלי למסור עצמו על אהבת השי"ת".

יעכשיו שבא לידי לא אקיימנו?! >>>

ובעניין זה ידוע, שהצדיקים השתוקקו כל ימיהם לזכות ולמסור את נפשם למען כבוד שמו יתברך, שהוא דרגה נוראה שאין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתן, וכבר מקובל בידינו מה שאירע ברבי עקיבא שנמנה היה בין עשרה הרוגי מלכות, ובאותה שעה שהוציאוהו להריגה, מספרת הגמרא (ברכות סא:): "זמן קריעת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו! עד כאן?! אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה 'בכל נפשך' – אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי, מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו?!".

וראוי לכל אחד להתבונן בדבריו הקדושים של הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע ב'צעטיל קטן' שלו, שם הוא מאריך לבאר החובה על כל איש ישראל לצייר לעצמו תמיד כיצד הוא מפיל את עצמו לתוך כבשן האש על קידוש השי"ת, ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה.

וחי בהם – ולא שימות בהם >>>

אולם יחד עם זאת יש להוסיף, כי אם אמרו שחייב האדם למסור את נפשו ולמות על קדושת שמו יתברך, על אחת כמה וכמה שצריך לחיות על קידוש ה', דהיינו, שהרבה פעמים נקרים לפני האדם כל מיני נסיונות - גם בדברים קלים ושל מה בכך - שמדרך היצר להערים מכשולים ולהכניס קרירות בלב, ופעמים שיותר קשה לנצח היצר באלו הדברים מאשר בעניינים שצריך מסירת נפש בפועל ממש, כי כאן לא מרגיש האדם כל כך את הנחיצות לעמוד על המשמר כמו שמרגיש במקרה של גוי המחשב להרגו נפש, אולם אם גם עתה ידמה בעיניו שעומד לנגדו נסיון של חיים ומוות למען שמו יתברך, אז יקל עליו להתגבר על יצרו הרע.

ובזה יומתקו לנו היטב דברי השל"ה הק' בפרשתנו (אות מב), בו הוא מבאר בשפה ברורה ונעימה כיצד נוגע אלינו - באופן תמידי - עניין העקידה שעקד אברהם אבינו את בנו, וזהו לשונו: "ילמד אדם מוסר וימסור נפשו על קדושת השם יתברך, ומכל שכן שימסור איבר מאיבריו או שבירת איזה תאוה, כגון לעמוד בהשכמה לתורה ולתפלה, או לשבר שאר תענוגים, וכן שיחה בטלה וכיוצא בזה, יבטל רצונו מפני רצון המקום".

'עוד יחשוב האדם, באם באה לידו איזה עברה או איזה מצוה, יחשוב אולי השם יתברך מנסה אותי עתה אם אעבור או אקיים, כדרך שנסה את אברהם אבינו. ובוודאי אילו ידע האדם שהקדוש ברוך הוא מנסה אותו עתה, היה נזהר מאד, על כן יחשב האדם תמיד בבוא איזה ענין לידו, כי כן היא מדתו של הקדוש ברוך הוא, שולח איזה ענין לאדם כדי לנסותו. ואשרי אדם שה' אלקיו תמיד במחשבתו".

4**AP**

אל נא תעבור

ידוע על הרה"ק רבי ישעיה ב"ר משה מקרעסטיער זצוק"ל שהיה עוסק רבות בהכנסת אורחים וכי הרבה מזמנו היה מוקדש לעניין זה, והנה פעם ראו אותו החסידים בהפסקה שלפני התקיעות כשהוא עוסק בתיקון ובהכנת המאכלים שיוגשו לציבור אחרי הסעודה, שאלוהו החסידים בתימהון, מה זאת עושה כעת רבינו, והרי כל הצדיקים עוסקים בעת הזאת ברזין דרזין? השיב להם רבי ישעיהלה: כל הרעבעס עוסקים ברזין דרזין ואילו אני עוסק ב'לשובע ולא לרזון', כמו"כ מספרים על הרה"ק מלעלוב זצוק"ל שכשהיה מגיע לקבר רחל היה עורך במקום סעודה, והסביר כי אמא אוהבת לראות את ילדיה אוכלים...

כולם מספרים על מידת הכנסת האורחים של אברהם אבינו. הסיפור הידוע שבו פותחת הפרשה על א"א שישב בפתח האוהל כחום היום כשהוא חולה מאוד, כי היה זה יום השלישי למילתו, וכיצד קיבל לבסוף את האורחים / הערבים / המלאכים ולא חסך מעצמו שום מאמץ.

אבל יש כאן צד נוסף של מסירות נפש שאותו פחות מזכירים, שהרי באותו זמן הקב"ה בא לבקר את אברהם אבינו שהיה חולה, וכשראה את האורחים ביקש מהקב"ה 'אל נא תעבור מעל עבדך', כלומר: במחילה, המתן נא לי עד שאקבל את האורחים, ודבר זה הוא פלא גדול, שהרי באותו זמן אברהם אבינו הגיע למדרגה גבוהה מאוד של דביקות בבורא, ואיך הוא מוותר על מדריגה כזו גבוהה בשביל להכניס אורחים שהיו בכלל נראים כערבים?

אלא אברהם אבינו מלמד אותנו כאן יסוד גדול בעבודת ד', לפעמים אנחנו חושבים שדביקות בבורא אפשר להשיג רק ע"י שעות ארוכות של לימוד או תפילה, והאמת היא, שבכל מצוה אפשר להידבק בבורא, גם אם זו מצוה 'גשמית', כגון עשיית חסד והכנסת אורחים, וכדי לעשות חסד לא צריכים דווקא להקים ארגון חסד, אפשר להתחיל בעשיית חסד עם בני הבית, ולזכור שזו מצווה בדיוק כמו הנחת תפילין, (כמובן שזה לא פוטר אותנו מתורה ותפילה), ועלינו רק לזכור ולבקש מהבורא 'אל נא תעבור מעל עבדך', עזור לי לקיים מצווה זו לשם שמים ולהיות דבוק בך.

(עפ"י טיב התורה-וירא)

ושׁמָרוֹ דַּרָדָ ה' לַעֲשׁוֹת צָּדָקָה וֹמִשְׁפַּמ' (יח פסוק יט) פירש רש"י: 'שהמחכב את האדם מקרט אצלו ויודעו ומכירו. ולמה ידעתיו, למען אשר יצוה לפי שהוא מצוה את בניו עלי לשמור דרכי'. • > עטדת ה' מתוך זריזות

אבי האומה אברהם אבינו. זוכה והקב"ה מעיד עליו כי יודע עליו שלא זו בלבד אשר ישמור את מצוותיו, אלא גם יעמיד ויחנך את בניו ואת דורותיו אחריו לשמור את דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, נשאלת הקושיא, הרי הבחירה מצויה בידי כל אדם ואדם אם יעשה הטוב והישר בעיני השם, או חס שלום ההיפך, ואם כן האיך מעידה תורה על אברהם אבינו עוד טרם בוא בנו יצחק לעולם, שאכן יצוה את בניו ואת דורותיו ודורי דורותיו למען ישמרו את דרך ה', הגם שהדבר פשוט שה' קורא הדורות מראש יודע כל מה שעתיד להעשות, אך התורה היא נצחית ונכתב זאת למען נלמד ממנו מוסר השכל.

לישב זאת נראה, דהנה בעת ובעונה הזאת קודם בשורת המלאכים על לידת יצחק. כבר ידע הבורא את 'אשר יצוה אברהם את ביתו לשמור את דרך ה', לפי שהיו ניכרים אצל אברהם סימני אהבת השם מופלגים, מלבד אשר מסר את נפשו למענו באור כשדים, ואף הוא היה הראשון שפרסם את אלוקותו בתחתונים, ונפרד והלך בעברו השני של כל יושבי עולם, שעל כן נקרא 'אברהם העברי' (פוק יר שכל העולם בצד זה והוא בצד אחר, ברם מעלה מיוחדת נמצאת אצלו 🖙 י והוא עשיית כל מצוות השם בזריזות בשמחה ובחשק, זה הדבר מראה שהוא אוהב את השם, וכל מגמתו חפצו ותשוקתו הוא רק לשמוע ולקיים את דברי ה'. ועתה נחזה כמה גרגירים על מידת זריזותו המופלגה כאשר רואים בתורה, בריש פרשתינו בשעה שבאו האורחים אל אברהם למרות שהיה לו כל מיני טעמים וסיבות לא לקום אליהם להזמינם ולשרתם להאכילם ולהשקותם. כי הרי היה באמצע קבלת פני השכינה שבא ה' לבקרו מחליו ביום השלישי למילתו, וחולה הריהו 'אנוס' דרחמנא פטריה, ועם כל זה לא נתעצל אלא קם בזריזות ממקום מושבו מפני השכינה ואץ לקבל את אורחיו, כמו שכתוב (פוק יה ב) 'וירא וירץ לקראתם וגו' (פסוק ו) ובהמשך הכתובים צוה לשרה: 'מהרי שלש סאים קמח סלת' (פסוק ז), ושוב מיהר בעצמו לשרתם 'ואל־הבקר רץ אברהם'.

כן מצאנו מקראות מלאים על השכמתו והקדמתו למצוות, אם בעקידה שתיכף עם ציווי ה' על העקידה ענה ואמר 'הנגי', ומיד אחר כך: 'וישכם אברהם בבקר - האמה בן הארש שיגרש שיגרש הוכן בעת בעת האמרה שיגרש את בן האמה ויחבש את חמורו' (פרק כב ג), וכן בעת ישמעאל, לאחר שראתה אותו מצחק, כי לא ירש עם יצחק בנה, אמר לו הקב"ה 'כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה', מיד 'וישכם אברהם בבקר ויקח לחם וחמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה ואת הילד וישלחה' (פרק כא יו), וביותר לאחר שנצטווה על קיום ברית מילה לא התפעל מאיש ו'בעצם היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו' (פוק יו כו), ולא שהה לטענת חלק מיועציו שאמרו לו להימול בהחבא מפני ליצני הדור, והכל מטעם ומשורש הנזכר שמגודל אהבתו לא נמנע מלעשות הדבר במהירות תיכף סמוך לזמן שנצטווה.

כי כאשר האדם עושה את המצוות בזריזות ובשמחה הוא מראה ומגלה שאוהב את מי שצווהו לעשותו, ועל כן עושהו מיד, ובכל עת ממתין ומצפה לזמן קיום המצוה בתשוקה עזה, וכשבא עת המצוה מקיימו בהתלהבות וברשפי אש, לא כן כשהאדם עושה את המחויב עליו בכבידות ובעצלות כמי שכפאו שד, מראה כמה שעול הוא בשבילו והלואי שלא היה נצטווה, לפיכך עושה אותם בכפיה ממש.

אשר על כן אברהם אבינו שמיהר תמיד להזדרז לעשות רצון קונו, עד שזכה והבורא קורא אותו 'אברהם אוהבי' (ששיהו מא ח), מעיד עליו הבורא 'כי ידעתיו'

AGADA.

טיב

ההודעות

Met of

גם את בניו אחריו' להיות כמוהו, ויכנים בלבבם עבודה זו של 'ושמרו את דרך ה', כי האוהב דבר מיוחד ומסוים מקרין ומחדיר את אהבתו וחשקתו גם בלב כל קרוביו וסובביו, וחפץ שגם המה יקיימיהו, בוודאי שינחילם לבניו הממשיכים

ובדרך רמז אפשר שלזה כיון הפייט בזמר 'כל מקדש', 'דורשי השם זרע אברהם אוהבוי. כלומר. דורשי השם האלו מהיכו הם שואבים את כוחם ודרכם. עקב היותם זרע אברהם אוהבו, הם המה מכונים וראויים להקרא זרעו וממשיכי דרכו, אוהבם של מקום כאשר היה אברהם.

• > מעשה אטת סימן לבגים

איתא בתנא דבי אליהו רבה (פרק מז) 'חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי', לפיכך מוטל עלינו כולנו בני אברהם, להידבק במידה טובה זו ולעשות את כל מצוותינו בזריזות ובשמחה. כי הא בהא תליא. ותיכף בתחילת היום לקום בהתגברות כארי, לזכות להיות מעשרה הראשונים בבית המדרש כאשר הובא בגמרא (מיכות מו ב): 'אמר ר' יהושע בן לוי, לעולם ישכים אדם לבית הכנסת, כדי שימנה עם עשרה ראשונים. שאפילו מאה באים אחריו נוטל שכר כנגד כולם', וכן נפסק הלכה מפורשת, ומצוה גוררת מצוה ואף תפילתו יעשה כראוי וכיאות, בזה הוא מביע את אהבתו וחשקו למצוות ולעבודת הבורא, ועושה נחת רוח ליוצרו. ואילו המתרפה ומאחר בדווקא לתפילתו, ואין הכוונה למי שמכין את עצמו בלימוד ובהכנה דרבה קודם עמידתו לפני מלך רם ונישא, ביגיעת הלב ובהתבוננות מחשבתו 'לפני מי אתה עומד' כחסידים הראשונים, שאדרבא, תפילתו חשובה ומזוקקת, אלא לאלו שהם נרפים לעבוד את בוראיהם ח"ו ומבלים את לילותיהם ואינם רואים את העתיד, מפסידים זמני קריאת שמע דאורייתא, דוחים את זמן תפילתם באמתלאות שונות ובינתיים עוסקים בדברי הבל ושטות, ואף בשעה שכבר עומד להתפלל, הרי הוא מתפלל בכבידות ובמרוצה, ממתין לסיומה ויוצא באמצעה, הרי אינו מראה שהוא 'אוהב' את השם, וכבר אמר מרן ראב"ד עיה"ק ירושלים ר' ישראל יעקב פישר זצ"ל שאף 'זמן קריאת שמע' הראשון הינה בדיעבד, כי מעיקר הדין צריך לקרא קריאת שמע מיד 'משיכיר בין תכלת ללבן', קל וחומר למי שמאחר ומפסיד את כל הזמנים.

אף בתפילות מנחה וערבית שייך זמן 'תפילת ותיקין', כפי שהיה אומר הגאון הצדיק ר' זונדל קרויזר זצ"ל, שכל אחד יראה להתפלל כל תפילותיו בשעה הראשונה שעולה בידו, ואז נחשב כתפילת ותיקין, כאשר ביאר רש"י (ברכות מ ב) 'ותיקין' - אנשים ענוים ומחבבין מצוה, וזריזים מקדימים למצוות, ובזה שאינו מתעצל ודוחה את תפילתו אלא מתפלל מיד מראה את אהבתו להקב"ה.

דרכו של הגאון ר' שלמה זלמן אויערבר זצ"ל להורות לשואליו בשעה שבקשו לבדוק בטיבו של בחור מסויים, לבודקו בשעת התפילה דווקא, להתבונן בצורת ואופן תפילתו, בהסבירו: לפעמים יש לבחור חשק ללמוד אף שאין תוכו כברו, מפני שאוהב פלפולא דאורייתא, או ל'שם טוב' עולה על גביו, אך אין בעצם הלימוד גרידא למדוד את היראת שמים, אבל בעבודת התפילה יראו עינינו את הצורה והאופן שהוא מתפלל, ויוכרו מעשיו והנהגותיו ודרגת ה'יראת שמים' שבו. והדבר פשוט וברור שאדם שניחו במדרגת 'אוהב השם'. מדקדק בתפילתו לכל הפחות כמו שמדקדק ומחפש אחר 'אתרוג נאה ומהודר' לכל הדעות, וכשאר המצוות ש'מהדרין' לקיימו 'מן המהדרין', נכנס לבית הכנסת בראשונה ויוצא באחרונה, מחזר לשמוע קדישים ברכו קדושה וחזרת הש"ץ, ובכך מקדש ומכבד

יתן הקב"ה שנזכה לילך בדרך אברהם אבינו ושישיה לנו נגיעה למעשי אבותינו, ויוכר במעשינו שאנו בניו אוהביו מקיימי מצוותיו כראוי.

זפני קבלת קהל בבית פורנו ורבנו שליט"א אך ורק בתא קולי שפספרו

בסייד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

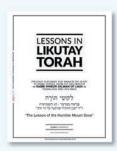
Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Sichat Hashavua

(Hebrew)

Meoros Hatzadikkim Dvar Torah &

Weekly Yahrzeits (English)

Ramapost.com/ meoros-hatzadikkim

Likutay Torah (English)

Oneg Shabbos (English)

Hitkashrut (Hebrew)

Ohr Chaim (Hebrew)

Torah Wellsprings

R' Elimelech Biderman (English)

TIV HAKEHILA · SHVILEI PINCHAS · AREIVIM · ANFEI EREZ · MIZMOR L'DOVID · PENINIM · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organzied, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present edtions at

טיב הקהילה • שבילי פנחס • דברי חיזוק והתעוררות • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

YOUR FREE AD HERE! Send your artwork to mitzvos@ramapost.com to secure your ad space.

ROCKLAND TRANSFERS

CAR SERVICE

- (departures and arrivals)
- Per Hour Hire School (out-of-town) Drop-off and Pick-up

- Reliable and Safe
 Fixed Rates
 No Added Fees
- Credit Cards Accepted

Reserve Online www.RocklandTransfers.com Call / Text

(845) 288-8888

OF SERVING THE COMMUNITY ♦ WILLS & TRUSTS ♦ TAX PLANNING ♦ MEDICAID PLANNING

- ♦ ELDER LAW
- ♦ PROBATE
- ♦ TRUST ADMINISTRATION
- ♦ HALACHIC WILLS
- ♦ ESTATE PLANNING ♦ SPECIAL NEEDS PLANNING
- ♦ ASSET PROTECTION

Haas & Zaltz, LLP

2 PERLMAN DRIVE | SUITE 301 | SPRING VALLEY, NY 10977

As an independent agency we shop several companies to find you the right coverage and the right price. Wise Men Insurance Services support@wisemeninsurance.com Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224

TODD ROSENBLUM

- **4** 845.364.0337
- 0 914.522.6793
- todd@adaparch.com
- rosenblumarchitecture.com
- ♀ 200 East Eckerson Road Suite 230 E New City, NY 10956

FIRST//CLAS

www.POMONAENTERPRISES.com

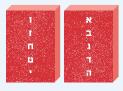

בסייד · יח' חשון תש"פ · 16 נובמבר 2019 · **מאנסי:** הדלקת נרות - 4:19 · מוציש"ק - _(זקות) 4:39 · <mark>358UE #056</mark> · בסייד

דברי תורה מודפסים ומופצים על ידי ראמָפּוֹסט

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

